

શ્રી યશોવિજયજી

જૈન ગ્રંથમાળા

દાદાસાહેબ, ભાવનગર.

ફોન : ૦૨૭૮-૨૪૨૫૩૨૨

૩૦૦૪૮૪૬

LATCHE MARATHI AITIHASIK LEKH.

PART II

**FROM
1742 To 1818 A. D.**

LATCHE MARATHI AITHASAK LIEKH

PART II.

From 1742, to 1828 A. D

RISE AND FALL OF MARATHA & ADVENT OF BRITISH

In South Gujrat (Lat)

and

Their relationship with the Bansda Chaulukyas.

Researches made by—

VIDYANAND SWAMI SHRIVASTAVYA

From Original Sources

**Ex-member Behar and Orrissa Legislative Council, retired Vaidic
and Historical research Scholar Jasdan State, Author of
Kayasthyas in Kashmir, Shri hagwan Chitra Gupta,
Nationality of Vallabhi Maitrakas, Iconographical
Errors rectified, Chaulukya Chandrika, Parmar
Chandrika, Veda Kalin Bharat, Ramayan
Kalin Bharat, Mahabharat Kalin Bharat,
and various other Historical works.**

1st Edition

(1050 Copies)

October 1937.

83 Nov. 20. 2,

Printed by.

S. K. SHRIVASATVYA.

AT

HINDUSTANI PRINTING PRESS.

KALBADEVI ROAD,

BOMBAY. 2

Published by:

Aitihāsik Gaurava Grantha Mala

24, Podar Blocks,

Santacruz

(B. B. & C. I. Bldg.,)

With best

Compliments.

Presented.

TO,_____

Dated the

193

P. U B L I S H E R'S N O T E.

We published three works (Iconographical Errors Rectified 2nd Ed. in March 1936, Latche Marathi Aitihasik Lekh Part. 1st, in October 1936., and Chaulukya Chandrika Lat Khand, in January 1937.) all compiled by V. S. Shrivastavya Esq.,

We are by this time aware that these volumes have created a renaissance in the field of historical learning in as much as Scholars of Gujarat, Deccan and Northen India have based their further development thereon.

Most of the ruling Princes have found a new angle of vision relating to their predecessors and they can ill afford to be without these.

We therefore launch the Present volume in the field of historical research and scholarship and we are certain of its success, as well. It unearths the Manga Charta for the Chaulukyas (Solankis) of Gujarat and especially the Vasadias so far their lineage is concerned.

We shall feel our labours amply rewarded if after a cursory perusal of this, the public evince a keener insight in the field of historical research and scholarship and we commend the present publication for the study.

29th October 1937.
24, Poddar Blocks,
Santacruz.
(B. B. & C. I.)

G. P. Shrivastavya.
MANAGER.

"Aitihasika Gaurava Granthmala"

लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख

P R E F A C E

In October 1936, the first volume of our book "लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख Latche Marathi Aitihasik Lekh" was published incorporating papers got from Peshwa Dafatar Poona. Besides there were some, papers secured from private individuals. In this Volume we incorporate some of our collections procured from private individuals during our Historical tours of various parts of Gujrat, Khandesh and Maharashtra. Almost all of these papers bear the seal and signature of original writers, therefore, we safely declare them to be original ones, preserved by descendants of those persons who were either themselves addressed or had some connection with the addressee. It may be possible that these papers came into the possession of the fore fathers of the present owners in their official capacity and remained with them somehow or other. Such being the case, we don't want to dilate upon their genuineness, reliability and authenticity or otherwise as they will speak of themselves.

2. Our main object, in taking the trouble of investigation, collections of papers (original as well as copies), study of collected papers and going through publication, was to show that the plausible object of Chhatrapati Shivaji Maharaja, was altogether forgotten by the Marathas and they were not a bit less Tyrant than their Mahamadan predecessors. Besides this, they were not hesitant at all in adopting fair or foul means for the achievement of their objects. They were as unsurupulous as their predecessors and had no regard at all for the *Sacrosanct* nature of promises, but were always ready to treat their obligations of agreement and pledges as child's play,

3 Not only the political affairs were treated in such light hearted way but matrimonial sacred ties even met no better treatment at their hands. Rajput princes were compelled to marry their daughters and progeny of such marriages was not considered fit for succession to their newly established Gadis. This concubinely treatment meted out by Marathas who had forced the Rajputs to marry their daughters, created great resentment resulting in internal troubles and falling of their rose dreamy castle of supremacy over India. Besides this, Rajput princesses married to Marathas were left in lurch to mourn and lament through out their life. Was not this a cruel treatment? But right can't stand the might. Power makes everything right and tolerable. Students of History might be laughing now finding attempts of present day Marathas to link out their lineage and descent from famous Rajput Houses and besides their eagerness to bring themselves out on the parallel line with the Rajput. But their past Conduct with the Rajput princesses married to them sufficient proof of their Social Status.

4. The beauty of the fun is, that though the Marathas were themselves accused of falsehood, they have accused others as liars, treacherous unreliable and so on.

Hundreds of books & dozens of periodicals have been issued by Official and Non-official agencies. They are mainly devoted in establishing High Administrative standard, Martial spirit and Military skill of those engaged in building the Maratha Samrajya. Draw backs and defects are generally passed over or ignored While minor flaw of other side, with whom they came in conflict, are shown with utmost exaggeration No historian of even common standing can agree to accept any picture of historical narratives as complete unless both sides are depicted with utmost zeal and care. Here we find Maratha writers lacking even common courtesy

5. We have nothing to say against Non-official publications but we have certainly got much to complain against official ones. The temperature of our protest reaches the zenith point, when we find Government acquitting themselves by announcing on the forefront of every publication "Government do not share any responsibility for comment and views expressed by the author" while no comment or views are expressed by the author either way. Government can easily point out that the gates of

Peshwa Record are now thrown open for Historical Research Scholars and if nobody takes care to make Researches and rebut the charges attributed, it is not the Government but people of Upper India (Rajputana and other Provinces), who are to be blamed.

6. If the defence of Government is based on such grounds, we are afraid, it can not be sustained even for a moment. The rules regulating the permission are so framed that the facilities given by one hand are taken away by other. The discretionary power given to the commissioner frustrate the very object. Our and above all the levy of Rs. 10/- per Rumals touched, whether any paper is found or not, is a serious set back for any Indian States, even if they succeed in getting their application for permission gone through the formality of passing or swimming successfully the Agency channel. Immense obstacles are put in the way of private Scholars. They are asked to get themselves recommended by those persons whom they want to criticise. Besides this, they are asked the motive of their taking such and such period and lots of other question. Some time such individuals are sent to the Agency for recommendation or for getting their application submitted through the Agency concerned. When these poor applicants approach the Agency, they are told that the Agency has got nothing to do with the question. Thus the poor applicants being thrown from post to pillars and from pillars to post and after spending lot of time and their hard earned money, are told in the end that their request can not be granted. Thus neither any Rajput States has taken full advantage nor any Upper India private individual has been able to get permission and thereby chance to make researches in the Dafatar and has been totally debared from rebutting the charges.

We are certain, by mentioning these facts, we are bound to be taken as digressing a forbidden ground. We do admit that we have done so to a certain extent. But all that we have done is for bringing to light the state of affairs prevalent with a view to draw the attention of the Government for rectifying the wrong done without any loss of time.

Now to revert to our present subject. We have stated above that the Marathas totally forgotten the plausible object of Chhatrapati Shivaji Maharaja and became more tyrant than their Mohamadan predecessors. We proceed one step further and declare at the top of our voice that they resorted to persecute the Rajputs and were addicted to the golden rule of divide and rule policy.

We are confident that casual perusal even of our these two publications, will at once provide sufficient material to substantiate our statement. Besides this, our readers will learn as to how the Chaulukyas of Vasudevapur (Bansda) were persecuted constantly for more than 64 years by the Dabhades, Gaikwads and other Marathas, How their help rendered to Maharaja Chhatrapati Shivajee was forgotten. How they were harassed and coerced. How the golden rule of divide and rule policy was applied to the core. How pretenders were set up for achievement of personal gain. How succession of one was acknowledged today and hand-some Nazarana extorted and next day previous declaration was withdrawn in favour of higher bidder. How local officers were ignoring the order of the Central Government and setting up rivals. How monetary promises were obtained for settling set up disputes. How promised amount was taken as loan and territories were obtained in mortgage. How petty amounts remained unpaid even after constant payment of years together. How Sibandi was deputed on flimsy grounds and old encumbrance was loaded with fresh promises extorted. We don't want to say anything further but leave it to the sweet will of our readers to draw their own conclusion either way.

Our previous volume deals from 1670—1818. Our present one incorporates records from 1742 to 1828. The peshwa transferred certain territory to the British in 1803 and assigned the tribute of Bansda to the British. However Peshwa's suzerainty finally ended in 1818. Thus the British who, were *virtual or defacto* master of Guzrat from 1803, became Suzerain Power. Records in this volume from 1818 to 1828 belong to British period. These records are written in Marathi and signed by British officers.

It will be evident to our readers that the Chaulukyas of Vasudevapur have helped the British people from the very beginning very admirably. But they have not received better treatment at the hands of the British, than those meted out to them by the Marathas, for the folly of their noble services rendered in time of need. Of course they have not lost even a bit of their territory but their claims based on righteousness, sacred promises and pledges have been neglected for the simple reason of their insignificance existence.

In the end seventeen Genealogical Tables are appended. We propose to examine critically and closely these Genealogies in the Next Chapter entitled "Scrutiny of Genealogies".

INTRODUCTION

In the introduction of the first volume of our "Latche Marathi Aitihāsik Lekh" we have given an outline of the History of Gujrat from the time of Mauryas down to the present day. Over and above all we have stated that the line of Nowsarika, Nandipur and Patan became extinct and no lineal descent survived. Besides this in the Prakkathan of our book "Chaulukya Chandrika Latkhanda" we have made similar statement.

While dealing with the advent of Vasudevapur Chaulukyas, we have expressed a strong possibility of their survival in the present Chaulukyan House of Bansda. Our further researches have emboldened us to declare that the Chaulukyas of Bansda, are in fact a scion of Vasudevapur and thereby connected directly with the Chaulukya of Badami-Kalyan.

We are sorry that space does not permit us to elaborate this point in all its aspects. More over our present work, being confined with the rise and fall of Marathas and the advent of British, we therefore content ourselves only with the preceding statement relating to the lineage of Bansda.

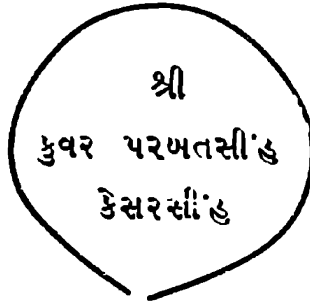
It is clearly evident from these two volumes, that the Historical Data begins with Rawal Udaibhan and ends with Rawal Udaisingh, who died in 1827. It is also evident that after the death of Rawal Gulabsingh, in 1753. A. D., adoption became rampant and almost all the rulers were adopted. Not only this but the successor of Udaisingh II was also adopted. However after Hamirsingh, the successor of Udaisingh, Maharawal Gulabsingh II, the Grand father of present Maharawal Shree Sir Indrasingh Bahadur K. C. I. E., who succeeded in his own right to the Gadi of Bansda, the direct line is surviving.

Not only the Geneology became obscure after the death of Maharawal Gulabsingh 1st in 1753 but a great deal of confusion followed. His opponent Zoravarsingh, the Kritrimputra of his step mother, who was a constant source of trouble throughout his life, remained as such till the death of Maharawal Udaisingh. A glance over the records, incorporated in these two volumes, will show at once that Zoravarsingh fought for the Gadi

constantly for a period of fourty years. He had to fight Maharawal Gulabsingh, Udaisingh and Virsingh. This internal trouble deteriorated the progress of the state as confusion, turmoil, devastation and other troubles were the usual order of the day.

After the death of Udaisingh his adopted son Virsingh was dethroned by Zorawarsingh. Meanwhile Kiratsingh the younger brother of Maharawal Gulabsingh, who had supported the cause of Udaisingh on the plea of his adoption, came forward and claimed the Gadi for himself. While these claimants were fighting each other, a new claimant came on the scene in the person of Parbat singh. He was a *चुलते चुलते भावा चालेक* of Kiratsingh. He, with the help of his Father in-law Rannal Faria of Miyangam and Rastia, took possession of Bansda and held it for about two years.

Parbatsingh was made a captive, by Ganesh Vishwanath, an Officer of the Peshwa Government, on the representation of Kirat singh how compelled him to relinquish all his claims and right of a collateral to the Bansda Gadi. There are several papers, which throw some light on the pretenders activities still finding the production of the Original deed itself as an essential fact we are reproducing the same below:—

संव. १८३३ चैत्र सुद ११.

श्री सकलबुवन नीधान सर्व उपमा जोग गोप्ताहमण प्रतिपालक श्री महाराज धीराज महाराज श्री कीरतसी'हु सस्थान वांसदा

जे. वी.—कुवर परमतसी'हु केसरसी'हुना राम राम—

वी. वी. भारे पित्राध लत्रेजे वीदेसी'हु प्रतापसी'हु केलाशवासी. महाराज श्री गुलाबसी'हु रायसी'हुनी गोदमां संवत १८०७ मां आये. तेणे वांसदानी गादी पर अत्यार बुधी राज्य कर्तुं वीदेसी'हुना मृत्यु दछी हुं भारा सरुश रणभल वी'हुनी मदथी वांसदानी गादीने ठजणे वीधे त्यार पछी आं राजश्री ज्येश्वर-

નાથ પેશ્વા સરકારની હુકમથી ફોજ સાથે વાંસદે આવ્યો અને વ મારા સસરા અને વસ્રતા તથા બીજા સ્ત્રીઓને પાયમાલ કરી મીયા ગામે લઈ આવ્યો.

બંને (Maharaja shree and 9) પોતાની રાજખુસીથી પંચનામું લખી આપ્યું હતું પંચમાં બંનેના સગા પિત્રાઈ અર્જુનજી 'હજી એ રજી કરેલી ખરી હકીકત સાંભળી પંચે શ્રીમંત શ્રીને વાંસદાને ખરો વારસદાર ઠરાવ્યો. મારા વડીલ કુશળસીંહ ઉદ્દેભાનની જાગીરનો મારો હકક કાયમ રાખ્યો અને બેહજાર પાંચસો રૂપ૦૦) ની બીજો ગરાસ આપવાનો હુકમ કીધો.

આ પ્રમાણે હું ખુશી થી લખી આપ્યું છું કે હવે પછી મારાતથા મારા સંતાનની વાંસદા ગાદી સ્ત્રીએ કાઈ પણ સંબંધ નથી. મારી સીઝંદીના ખર્ચ પંચના હુકમથી શ્રીમતે મને આપ્યો છે.

આ કરારની શરતો સારી છે, એનું ઉલ્લંઘન જે કરશે તે પંચમાં દોષી તથા વંસને કલંકીત કરશે.

હસ્તાક્ષર કુવર પરબતસીંહ કેસરીસીંહ

સાક્ષી અરનસીંહ ઉદ્દેસીંહ

સાક્ષી ગણેશ વીશ્વનાથ

છ. ૧. રવલાવલ સવાં સુવેન મયા અલક

It is more than clear from the deed reproduced above, that the pretender Parbatsingh, inspite of the fact of his being a collateral was thrown aside for the simple reason of his matrimonial connection with the Baria chief of Miya gam. From this time the Basadias divided in two air tight compartment of Mota and Bhagatias. It may not be out of place to explain in detail the distinctions of section and subsection and social customs etc. of the Rajputs.

The land between Nurbada and Daman Ganga, at present known by the name of South Gujarat, is called Maroth by the Rajputs. No explanation has been given to us by any of the Rajput Community, residing in Marth, regarding the name of their country. Besides this, the definition of the name being immaterial for our present purpose, we do not propose to go further deep into the matter.

Almost all the known Rajput Communities are found here, but they are distinguished by their village name i. e. Basadia, Chhasatia. Atodaria, Mangrola and Bansia &c. and have forgotten mostly the original section to which they belonged.

They have got a peculiar notion of sub section, irrespectively of their original clan's name Rathod, Chawhan, Solanki and Parmar &c, which is divided into four classes, namely Kunvars, Deshots, Girasias and Padharias. Amongst these four classes the Kunvars are considered the highest and Padharias the lowest ones. The higher class never gives daughters to the lowers but take from them, If any belonging to higher class gives daughter to the lower he is penalised by the Panch of the Section. Thus the Kunvars, who are considered highest and near relatives of Ruling Princes, do give their daughters only to the Princes, but take from the two classes, or marry amongst themselves. Similarly Deshots either marry amongst themselves or give their daughters to Kunvars, but never allow their daughters to go to the lower classes. However they do take from the lower two classes. Similar is the case of Girasias. But the most peculiar customs prevalent amongst the Padharias are:-

(1) Prevalence of widow marriage:—

(2) Marriage outside the acknowledged Rajput Community.

The Padharias daughters are freely taken by Girasias and sometimes by Deshots.

Besides this hundreds of instances of marriage, from outside the acknowledged Rajput Community, amongst these two classes, are found,

So far Basadias are concerned particularly, it is not known, whether they too are divided into the above said four sections but it is a well known fact, that they are grouped into two subsections known as Mota & Bhagatia. According to the belief prevalent amongst the Basadias, the Motas are considered higher and near relations of the Royal Family, while the Bhagatias are reckoned somewhat lower and distantly connected with the Royal Family. Mota Basadias are very few in number, while the Bhagatias cover the whole field of the community. This distinction of Mota is confined to Boridra & Umargam, and Bhagatia to the whole of the community.

The original home of Bhagatias appears to be at Bagumbra and that of the Motas at Palsana, both places in Gaikwar territory.

tory, wherefrom they seem to have scattered throughout the tract of land between Ahamdabad to Bansda and Chhota Udepur and to the sea coast. No trace of the community is found at their original home land save and except their Giras.

Miyangam and Devan seem to be connected with the Basdias from a very remote period of the modern History and the former place was monopolised by Bhagatias and the latter was done so by the Motas. But at present Devan is captured by the Bhagatias and deserted by the Motas. Almost all the Bhagatias are even at present connected with Miyangam and Devan directly or indirectly. Some of them do openly take pride of their connections while others ignore it. On the other hand the Umargam Motas are very very reluctant to acknowledge their connections with Devan and it is they who throw some insinuation to the Royal Family and Boridra House of Matas. As a matter of fact they cannot escape their connection with Devan.

The fear maintained by Umargam people is right and justified. Every body should be alert and ready to preserve the purity of blood of his family at any cost. But nobody has got any right to slur or throw insinuation on others with a view to conceal his own black spots. Therefore we condemn Umargaon people for sluring others in their zeal of self preservation. It is right that the Bhagatias stand condemned for their matrimonial relation in the past with the Barias of Miyangam and Devan and maintaining such relation even at present. But it does not exonerate Umargam people for their wanton attacks on the Motas of Devan. They can not be hanged for the simple reason or fact of their abode at Devan. We do admit that Maharawal Gulabsingh II is styled in Government record as Gulabsingh of Devan. If for his residence at Devan he can be hanged, we are certain, then the Umargaon people can not escape the degradation because their forefather, Goomansingh, Kubersingh and Gulabsingh by adoption and Goomansingh, Mansingh and Partapsingh by natural descent, were all resident of Devan. Does residence indicates matrimonial connection ? Certainly not. Where are the proofs of matrimonial connection of Mota Basdias with the Barias of Devan and Miyangam. The conduct of Umargam people, in sluring or throwing insinuation, directly or indirectly, on Maharawal Gulabsingh II, always in season or out of season, on the basis of their imaginary grievances of his Masal (maternal Grandfather's house) at Devan, is proved inglorious and ignominious by the revelation of the identity of his maternal Grandfather in the family of Jadava Ranas of Dahej. We propose to deal with

this subject at length while synchronizing the events of Maharawal Gulabsingh's rule. The prestige and degradation of Umargam people stands or falls with the Motas of Devan, represented by Boridra in the senior line, and by Sardulsingh of Bansda and Umargam people themselves in Junior line.

The pretender Parbat singh being thrown out of the scene and Zorawar Singh and Kirat Singh being removed from the scene by the mighty hands of death, Virsingh the adopted son of Udai Singh, succeeded to the Gadi. He died in 1791 and his brother Nahar Singh occupied the Gadi. This occupation gave chance for the interloper's line to rule over Bansda. Nahar Singh died in 1793 and was succeeded by his minor son Raisingh.

It may not be presumed that the occupation by Naharsingh was undisputed. He was opposed by the mother and Rani of late Maharawal Vir Singh and their plea was that he being the son of the interloper Zorawar singh can not succeed to the Gadi and therefore they wanted to adopt a child to succeed Vir Singh. While these troubles were going on Nahar singh expired and his minor son was taken as adopted son of Virsingh. Thus the opposition of Vir singh's mother and wife was appeased. Besides the nearly impressed black spot on the fair name of the family was cleared.

Maharawal Rai Singh died in 1818 and was succeeded by Udai Singh. His succession was opposed by Amara Baba, the great Grand father of the present Maharawal Shree Sir Indrasing Bahadur K. C. I, E., but was not maintained.

Udaisingh died in 1827. Succession was contested by Kushal-singh, Amra Bava, Mohansingh & Nathu Baba. However the minor son of Nathu Baba was declared adopted by a decree of British authorities. Thus the attempts of Amra Baba, Great Grand father of the present Maharawal, to secure the Gadi again failed. In 1860 Hamirsingh died without any issue and four contestants Ajabsingh, Hamirsingh, Gehmalsingh & Gulabsingh, the only son of Amra Baba, came forward. The claim of Gulabsingh was accepted by the Government and he was installed on the Gadi on 2nd January 1862. After a short rule of 14 years Gulabsingh died in 1876 leaving behind a minor son Pratapsingh. Who was given charge of the administration of Bansda in 1886 and ruled over its destiny till November 1911. He died leaving four sons of whom the eldest Maharawal Indrasinghji succeeded to Gadi on 11th November, 1911. A. D.

With the death of Rawal Raysingh doubt, uncertainties and ~~sepperiness~~ in the Geneology are seen once more. Udaisingh succeeded Raysingh, being adopted by his widow, after his death. His succession was contested by Amarababa, the great Grand father of the present Maharawal Sir Indrasinghji Bahadur K. C. I. E. It is alleged that Amrababa waved out his claims, in favour of Udaisingh with condition, that if the former dies without any issue of his blood, he would succeed to the Gadi. An agreement to this effect was produced by Amarababa, on latter occaission, after 12 years but was rejected by the then Agent to the Governor in council at Surat.

It is not known as to what relation Udaisingh bore with his predecessor Maharawal Raysingh. Mr. J.N.W. Sutherland, the Agent at Surat, while reporting, in reponse of a letter of Mr. William Newghan the Chief Secretary to the Government of Bombay, dated 10th September 1827, on 25th September 1827, depicts "Raisingh in A. D. 1817. was succeeded by his relative the present Raja Udaisingh, who was adopted by the widow and another female relation to the Raja" and two years latter, the then Surat Agent in his letter dated 4th March 1829, addressed to the Chief Secratary, observes in para 26 "In the table No. 1 a great portion of the information already submitted with my former letter is set down, I beg to be understood, that I do not vouch its accuracy further than the branch commencing with Godeysingh the father of Goolabsingh and Pratapsingh. I have no means of connecting it, as the family Wahibancha or Travelling Registrar was not to be found, having gone on a circuit in the Rajwara". We proceed one step further than, that of the Agent and say with all the emphasis at our command, that the Geneologies referred to by him were not reliable. A comprative glance on the Geneology in question and the one prepared by us, on the authority of Peshwa record as well as on Marathi and Gujararati and English, will convince, we are confident, our readers at once, regarding the soundness of our contentions. We are in complete agreement with the Agent so far the accuracy, of table No. 1. commencing with father of Goolabsingh and Pratapsingh, is concerned. Besides this, we fall in line with the Agent's contention regarding the distinctness, ather seprateness, of this branch from the Ruling house, which became extinct with the death of Maharawl Goolabsingh in the year 1753 A. D.

Before under taking the examination of the Geneological Tables further, we would like to list out the several tables

obtained from various sources as references to them are inevitable.

1. Three tables prepared by the Surat Agent and submitted to the Governor on 7th Feb. 1829. They are numbered as Nos. 1, 2 and 3. by him and by us as 1/a, 1/b and 1/c.
2. Geneological Table, submitted by the Ranis of Hamirsinghji, to the Government while asking permission to adopt Gemal-singhji as successor to the Gadi, is numbered as 2.
3. Table procured from Mansingh Prabhatsingh Dasodi of Bansda is numbered as 3.
4. Six Geneological tables obtained from Umargam.
 - A. Numbers 1 and 2 were given to us by Umargam people in Feb 1834. They are numbered as 4 and 4/1.
 - B. Umargam Geneology, found from Alienation office Rajpipla State, is numbered as 4/2.
 - C. Umargam Geneologies, found from Rajpipla State Records submitted by Umargam people at different times in Banjar case, are numbered as 4/3 and 4/4.
 - D. Geneology given by Bharoch Wahibancha at the instance of Umargam people is numbered as 4/5.
5. Geneology found from Thakur Guman-singhji of Boridara is numbered as 5.
6. Two Geneologies found from Basadia Bhagubaba are numbered as 6 and 6/1.
7. Geneology published in Bombay Gazeeter is numbered 6/2.
8. Table published by Manubhai Mehata is numbered 6/3.
9. Table prepared by us is numbered 7.

These geneological tables are contradicting each other and therefore can be rejected at once without any least consideration. But as they form the fundamental basis of the Geneology prepared by us we propose to examine them in detail.

Table number 1 requires minute examination at our hands and for the sake of convenience we divide it into two parts. Part first is named as Ruling family and second as Collateral

RULING. FAMILY.

This Table commences with one Mooldeva, as the first Raja of Bansda and goes to Mulkarna the 8th Raja, and gives only one son to each: Points all the succession from father to son. However at the sixth step it shows the following eight sons of Mulkaran.

1. Raibhan, 2. Goomanba, 3. Mangaldeva, 4. Bapooji, 5. Raisingh, 6. Kalyansingh, 7. Kansingh and 8. Parbatsingh. According to it Mulkarn was succeeded by his third son Mangaldeva, instead of his first son Raibhan, the rightful successor. In the same breathe it says that Mangaldeva was succeeded by Raibhan, his brother, the real owner of the Gadi, instead of his son Gopal Singh. Thus Raibhan the seventh becomes the 8th Raja, due to the intervention of Mangaldeva as the seventh Raja. This statement requires no comment as its absurdity is exposed in all its nakedness. Still we would like to say a few words in support of our contentions.

It is an open secret that Raibhan succeeded his father Virdeva, instead of his brother Mangaldeva, and ruled over the destiny of Bansda up to 1738-39 A.D. He was succeeded by his eldest son Gulabsingh. Besides this, Virdev's father and Grandfather of Raibhan was Udaibhan II. He in turn was the son of Mooldeva and Grandson of Udaibhan I. It appears from the Original records No. 1 of Volume I that Udaibhan had helped Chhatrapati Sivaji Maharaja in his Surat expedition and Moolraj was himself approached, by Pratap Rao Guzar at the instance of Moropant the commander-in-chief of Sivaji's forces, for help in 1672 A.D., against the Moghals.

Though we find practically six Rulers preceding, the alleged 8th Raja of Table No. I, in the manner mentioned above, but they are quite different. Further on Table No. 1 alleges that Raibhan had seven more brothers, out of which Mangaldeva himself was the third and succeeded to the Gadi after his father Mulkarn. On all accounts available to us, we know that Raibhan was the only son of his father Virdeva and succeeded to the Gadi after him. Of course his father Virdeva had three brothers viz Yogaraj, Udaji (Dailba) and Kusalsingh. These three brothers were given separate Jiwai of five villages each according to the custom of the State. These facts were made known even to the British Government as early as 1878 by the Suprentendent Bansda in his official capacity after thorough investigations.

Daji (Udaji) took his abode at Baleswar, Kusalsingh at Bagumara, and Yugraj at Gotia. All these places are in the Gaikwad

territory at present. The house of Dajibaba (Udaji) is represented by the Mota Basdaia of Boridra, Umargam and Sardulsingh of Bansda, the house of Kusalsingh is represented by Bagatias of Mandvi, Sanja, Wanta, Jhabugaon, Miyangam, Tuna and Nawapura. Nothing is known to us as to who are the present descendant of Yograj. Of course Bansadia Umedsingh of Miyangam, who lives at present in his Mansal at Devan, is claiming direct descent from him but we have grave doubts.

Further on this table says that Zorawarsingh the son and successor of Raibhan was succeeded by Parbat Singh the sixth in descent from Mangaldeva the brother of Raibhan. Can there be any absurd statement more ? Still we are asked to believe the statement made there in the said Table.

On the strength of Maratha records produced in these Volumes and further on the strength of other documents referred to, preceding above, we declare Table no. 1/a as unreliable and not worthwhile the paper upon which it is written.

COLLATERAL FAMILY.

Besides this, this Table gives six direct descendant of Raisingh the fifth brother of Raybhan. And in the seventh step places Udaisingh the common ancestor of the Mota Basadias. The most important and deplorable omission, in this Table, is the name of Arjansinghji. He was a distinguished and noted personality in the family of Raisingh. He was killed in a skirmish with one Khemarsingh Basadia at a place some three miles off Nadod, within the limit of village Banjar. The village in question is at present in the enjoyment of his descendant. This event is said to have taken place in Vikaram Sambat 1833 on 11th day of Chaitrad. This event places him as contemporary Raja of Raybhan the 8th Raja according to this Table. Therefore he was himself either Raisingh or his son. But the absence of Arjansingh gives a direct lie to this table and requires no other proofs to falsify it. Still we would like to give here some argument with a view to give it a deserved and decent burial.

The time of Arjansingh is now definitely known as Vikaram Sambat 1833 (1778. A. D.) so his line must have separated from the Ruling line some good many years before. But the inscription on his Palli gives his name Arjansingh Udaisingh. Therefore Udaisingh was one of three Uncles of Rabhan. The Table prepared from

documentary evidences gives only three uncles of Raybhan Viz Dajibaba alias Udaji, Yogaraj and Kusalsingh. Of Course from amongst the three uncles we recognise, without any least fear of contradiction, Dajibaba (Udaji) as the father of Arjansingh.

In the year 1817 Vikram Sravan Bad 5 (45 years latter, we find Kubersingh, Bhagawansingh and Ramsingh the three sons of Goolabsingh dividing their ancestral property, including village Banjar given in Hadia Zagir to the descendent of Arjansingh Udaisingh. They also mention one Prabhatsingh as their sharer in property. When this division took place, we find on the Gadi of Bansda Udaisingh. Hense we find that in the line of Birdeva there are six persons rather steps including himself down to Udaisingh, and in the line of Dajeebaba there are seven steps including himself down to the three brothers. It is quite possible to be six steps in one line and seven in another and therefore, we without any least hesitation, declare this Table in question as unreliable.

TABLE NO. II.

Table nos 1/b and 1/c being harmless we pass over them and undertake the examination of Table No. 2 submitted by the Ranis of Hamirsinghji Udaisinghji. This Table names Adikaran the common oncestor instead of Udaisingh as shown in the Table referred to as Nos 1/a. Besides it makes Bhagawansinghji the eldest son of Goolabsingh, instead of Kubersinghji, and keeps Gomansingh continued in the line of his natural father, inspite of his adoption by Kubersinghji. There seems possiblilities of some chance to adjust the diference between Udaisingh and Adikaran and we can allow these two names as aliases of each other. But the change in the position of Kubersinghjee from eldest to youngest is deliberate and can not be justified even for a moment. We reserve our further comment in this matter for some latter stage and undertake Table No. 3.

TABLE No III.

This Table as a whole is got up, concocted and clumsy one. It seems to have been prepared having some alterior motive in sight and therefore from begining to end disorder and confussion are visible. It commences with one Ratansingh as the originator of the line and puts Udaisingh at the seventh steps downward. Of course it puts Arjansinghji as the fourth man. Onward it makes Raybhan, the son of Arjansing instead of Kiratsingh. We can admite

with out any least hesitation that the author of this table was a well studied man and cleaver hand. He has given a well designed colour resembling truism. We are also prepared to accept it commencing with Arjansingh down to Udaisingh with only exception of Raybhan. With further downward start the real object of its preparation becomes visible in all its nakedness. As it makes Pratapsingh the eldest son of Udaisingh instead of Goolabsingh.

Thus it puts Mota Basdia Sardulsingh the only survivor (natural) of Udaisingh through his son Prabhatsingh as the nearest relation to the Ruling family. But we are inclined to beleive that the authour knowingly ignores rather pass over the facts, that had his assertion been a fact, Goolabsingh, the Grand father of Maharawl Sir Indrasinghji K. C. I. E. the present Raja, would have never been allowed by the British Government to succeed to the Gadi in his own right, whom he puts as the descendant of Kubersingh. This exposition is more than sufficent and therefore we under take. other lables.

EXAMINATION OF UMARGAM TABLES.

Out of the Six Tables found from Umargam sources, the four Geneologies nos. 4, 4/1, 4/2, and 4/3 commence with one Udaisingh, Nos. 4/4 commences with one Mooldeva. The former four geneologies are exclusively of Collateral branch while no. 4/4 combines, Ruling and Collateral, both the branches. For clear understanding and fair knowledge we take up the criticism of all these geneologies one by one below.

Nos. 4. It is an innocent and correct from begining to end as it mentions all true facts relating to the variou smembers of the family.

Nos. 4/1. It conceals the very important events of Gumansingh' adoption from the Junior branch to the Senior, by Sundrba the widow of Kubersingh. By virtue of which he became Senior most member of the family, entitling him and his heirs and successors an access to the Gadi of Bansda, in their own right, whenever that may be falling vacant. Besides, it makes two Gumansingh. One in Senior and other in Junior line. Further on, it is reliable, as it mentions the events of Gemalsingh' adoption by the widow of Nathoobaba.

Nos. 4/2 Tallies with Nos. 4/1 with one or two exceptions. Exception one is in connection with the aliases of Mansingh. Mansingh' alias in 4/1 is "Yognu Baba" and in this it is "Yogji Baba." While in No. 4 there is no aliases at all. Exception Nos. 2. is in connection with the adoption of Gemalsingh. At one place it says that Gemalsingh became "Waris" of Nathubaba, and at second place it says that the widow of Nathubaba adopted Gemalsingh, while No. 4 i at both the places makes Gemalsingh the "Waris" of Nathubaba but on the other hand No. 4 asserts in precise tone that Gemalsingh was "Dattak" in the family of Nathubaba.

Nos 4/3. This table is a repetition of No 2 and 3 and therefore deserved no further comments at our hands.

Nos 4/5. This table is the Geneology which deserves very strong and severely worded comment as it is the Table given by Bharach Wahibancha at the instance of Umargam People. Like Nos 1, 2, 3 and 4 it commences with one Udaisingh and puts another Udaisingh at the Sixth step. It makes Kubersingh and Bhagwansingh Grand sons of Gulabsingh instead of his sons. And continues natural descents of Gumansinghline in persons of his two natural sons Gumansingh and Kiratsingh. It gives four sons Chandrasingh, Doulatsingh, Amarsingh, and Kesarisingh, to Goomansingh. It points extinction of Chandra and Doulat' lines but depicts continuation of Amar singh & Kesarisingh's lines in the persons of Gulabsingh and Gemalsingh. On the other hand it gives four sons to Mansingh of Junior branch Viz; Gumansingh, Pahadsingh, Anupsingh and Kiratsingh. Further on it gives two sons to Gumansingh Viz., Amarababa and Kesarbaba and puts one onto eachnamely Gulabsingh and Gemalsingh. If will suffice to say that this table is an amplification of Nos. 2, 3 and 4, and is prepared intentionally.

Nos 4/4. This is an upto date one. A comparative glance over no. 1 will convince our readers atonce that these two tables materially differ. Though in both, the Sixth man is said to have eight sons; but in details of name and order fundamental differences exist. In No. 1 (not

Umargam but General) Raibhan is the first and Mangaldeva, the third, but in this Mangaldeva is shown as first and Raibhan the third. While No 1 makes Mangaldeva as the Usurper of the Gadi, making him the third son but this table clears him off at all from the blame of his black deeds of usurpation. As regards Raisingh, the fifth, both agree and put four names between Raisingh and Udaisingh. They make Ranmal the eldest son of Goolabsingh instead of Kubersingh. They omit the adoption, if Gumansingh to Kubersing and continues him keeping in the direct line of his natural father Mansingh. They also omits the aliase of Mansingh and totally refuses the adoption or Waras of Gemal singh in the line of Nathubaba but make Chandrasingh the father Nathubaba issueless. This table removes the doubts of there be any at all, regarding these motive behind the preparation of all these Tables. Without any further comments we reject all the Tables found from the sources of Umargam and term them as got up.

Before undertaking another table we would like to quote some evidendence in support of our contention. The three Ranis, Suratia Dhankuarba, Jhalibai Rajkuarba and Ravla Ramkuarba, of Maharawal Hamirsinghji in their letter dated Jyestha bad 30th Sambat 1917 (8th July 1861. A.D.) addressed to A.B. Warden Esq., the then acting Agent at Surat write "On the death of Oodeysinghji Maharaj it was resolved that Nathoobaba son of Chandrasinghji, who belonged to the Khidki of Partapsinghji should succeed to the Gadi, but before this could be carried out Nathoobaba died, and his eldest son the late Maharaja was placed on the Gadi. His younger son Thakhtasingh having died in his infancy and there being no descendant of Chandrasingh in the Khidki, the late Raja (Hummersinghji) granted permission to his step mother to nominate Gemalsinghji as heir presumptive in his Khidki line. Taking this also into consideration it seems reasonable that Wasadia Gemalsinghji should succeed to the Gadi in the place of the late Maharaja". Keshow Narsingh the staunch supporter of Gemalsingh's cause wrote twice to the then Agent, firstly on 16th. July 1861 and secondly on 13th November 1861 confidentially. In his first letter he expoused the cause of Gemalsinghji and deplored the Government's intention in connection with Goolabsingh's right. In his second letter finding Goolabsingh's succession a certainty he pleades his good intention but still sup-

ports Gemalsingh's cause. In support of his contention he writes "That the late Raja's Great Grandfather & Grandfather, Viz Gooman Singhji and Chandrasinghji had been adopted into two different families by Kubersingh and Vajesingh's widows respectively; and that the representative of Kubersinghs' branch descended through Goomansingh, while the present representative of Vajesingh's branch continued by Chandrasingh' adoption, is Gemalsingh, by his formal adoption by Nathoobaba's widow." Over and above all Gemalsingh himself writes in his Memorial to the Government dated 25th Oct 1861 "Further, the common Grandfather of Goolabsingh and Your memorialist Viz Gemalsingh, having been adopted into Kubersinghs' branch, this circumstance keeps Goolabsinghji further removed from the late Raja Hummeersinghji, than any other living members while your Memorialists' adoption into the late Raja's original branch of the family by his step mother, widow of His late Highness' natural father Nathoosingh, places him closest possible with respect to the late Raja under the ordinary rules of inheritance, this circumstance gives him the same title as is enjoyed by a naturally born brother and it should not be forgotten that even this Nathoosinghji whose widow adopted the memorialist as an heir to the "Vatan" of the deceased, was recognised Raja of Bansada by the Government, though unfortunately sudden death prevented him from formally occupying the Gadee."

These three quotations finally seal the fate of Umargam Tables and their got up character becomes visible for the achievement of some ulterior motives. Having finally done with these Umargam Tables we now take up the Table known as Boridra Table.

BORIDRA TABLE

This Table like the Bharoch Wahibanch' table commences with one Udalsingh and goes downwards to the sons of Amarsingh and Kesarisinghji, the contestant of the Senior and Mohansingh and Nathoobaba of the Junior line. It is an irony of fate that Boridra Table is alleged to be given by the Bharoch Wahibancha. Therefore it can be easily concluded that the Bharoch wahiwanacha has supplied two different Tables to two members of the same family. Such being the case neither of them can be relied and it would be waste of time if criticism is resorted to. Even knowing this we can't help showing the differences between these two tables and therefore they are shown one by one below.

Differences Analyzed.

Nos. 1. Bharoch Table gives two sons, Birdeva and Bhandevaji to Udaisingh while Boridra points three sons, Birdeva, Bhaibaji and Khusalsinghji.

Nos. 2

Bhan alias Bhaiba's sons are mentioned in Bharoch as Baldev and Kanba while in Boridra as Bhapuji and Danbaji.

Nos. 3

In Bharoch Udaisinghji, the common ancestor of Senior and Junior branches, is said to be the grand son of Kanba alias Danba while Boridra Table makes him the Great Grand son through Arjansingh and Kiratsingh.

Nos. 4

In Bharoch there are only three intervening names viz Bhanba, Kandeve and Arjansing between Udisingh I and II while in Boridra there are four viz Bhaibaje, Danbaji, Arjansingh and Kiratsingh.

Nos. 5

Bharoch gives only two sons of Udaisingh II viz Goolabsingh and Prabhatsingh while Boridra makes three sons viz Goolabsingh, Prabhat singh and Nathubaba.

Nos. 6 Henceforth the Senior and Junior

Senior Line.

A. Bharoch states only two sons Soma and Raisingh to Goolab singh and gives one son to each Kubersingh and Bhagawansingh respectively, while Boridra Table states four sons Viz Kubersingh, Somsingh, Bhagawansingh and Ramsinghji to Goolabsingh.

B. Bharoch table continues the line of Kubersingh through his natural son Goomansingh and points that out of his four sons Chandrasingh, Doulat singh Amarsingh and Kesarisingh the line of the latter two, Amar and Kesarsing continued in the persons of Goolabsingh & Gemal singhji, while the Boridra Table give out that Kubersingh had no son of his blood but adopted Goomansingh. He (Gooman) had four sons Viz Chandra, Dolat Amar & Kesari but from amongst them the eldest Chandra went in adoption to the Khdk!

of Bababhai, the second Dolat died issueless and Amar and Kesari had one son each Viz., Goolab and Gemalsingh.

Junior line.

C. In Bharoch the line of Prabhatsingh is continued in the persons of his three sons Jorawarsingh, Mansingh and Babaji. While in Boridra four sons are given to Prabhatsingh viz Jorawr, Man, Pratap and Bahadur. Omission of Pratp's name is noteworthy;

D. In Bharoch Mansingh is given four sons. While in the Boridra he is given five sons. Baring this difference there is unanimity between them so far the names of four sons are concerned.

E. In Bharoch Goomansingh the eldest son of Mansingh is given two sons Amrababa and Kesarisingh. While the Boridra Table distinctly says that Goomansingh, the eldest son of Mansingh, went in adoption to Kubersingh of Senior Branch.

Before undertaking examination of another Tables we would like to say a few words. We place more reliance on the Boridra Table than on the Bharoch so far its statements are concerned from Udaisingh the second. Besides we hold that by omission of Pratapsingh, of Junior branch Bharoch Table is made rediculus to the core as according to the documentary evidences quoted above and others, his line is continued through adoption of Chandrasingh the eldest son of Goomansingh of Senior line. And further on the line is coniuued by the adoption of Gemalsingh. and the surviving members of this line are his sons, Grand and Great Grand sons. They are at present known by the Name of Umargam Mota Basadias.

EXAMINATION OF TABLES 6 & 61

After our first visit at Umargam in February 1934, we learnt that Ehagatia Bhagubaba has got some very old important documents and Geneological Tables. We were further told that he being very irresponsible Chatterer, it was next to impossible to prevail upon him to allow a glance over his valuavle treasure. In the end of the summer of 1936, with the help of Mr. Umedsingh Basadia, we manged to have a look over some of his papers and found two complete Tables. Besides these we found a piece of half burnt, paper which was a portion of a family tree. Any how we further managed to copy them, but totally failed to induce him to show the further portion of the burnt Geneology.

These two geneologies are numbered 6 and 6/1. As regards the origination of number 6 we are quite in darkness but we find a mention made on the table itself (મહાય વહીવંચાની ચોપડા ઉપર છે તેની નકલ.) that it was copied from the Chopda of the Bharoch Wahibancha. This mention definitely gives us clue for its origination. After narrating the circumstances of our getting hold of these two tables and stating their origination, we now revert to the examination of these tables. These tables have very little differences. But they are substantial and important. Therefore we can not ignore them. Accordingly we are giving thorough analysis.

A. Wahibancha's table number 6/1 commences with one Moolkarn as the originator of the family just like number 1/1 and 4/4. While number 6 starts with one Pratapsingh as the originator of the family. Comparative examination of these two tables reveals that the first man of number 6 is the sixth man of number 6/1.

Number 6 shows Pratap as the only son of his father Udaisingh while number 6/1 depicts to him an elder brother named Moolkarndeva, who is also shown as having a son named Udaisingh alias Mangaldevaji. This omission and addition is notheworthy but we pass over to other differences.

B. Both these tables give one son Udaisingh to Pratapsingh and proceed downwards. Further on these two give four sons Viz Virsingh, Dajibaba Jograj and Kusalsingh to Udaisingh. In number 6 it is shown that Virsingh adopted Raisingh the grand son of Yograj through his son Bhawanidas. While number 6/1 is silent about his line but shows Dajibaba and Kusalsingh as issueless. Any how there is unanimity between these two tables relating to the adoption of Raisingh by Virsingh. But both tables, inspite of his adoption, continue him in the original line of Yograj,

C. Both these tables are unanimous in allotting two sons Viz., Gulabsingh and Zorawarsingh, to Virsingh. Further on number 6 gives two sons viz Virsingh and Bahadarbaba to Zorawarsingh, but number 6/1 while admitting two sons to Zorawarsingh says the name of his second son is not known.

D. Both these tables give further three grand sons to Yogaraj through his son Bhawanidas viz Chandrasingh, Sursing and Amar-singh, than Raisingh already mentidned above as gone to Virsingh in adoption. In both these tables Chadrasingh is shown as issueless

and the flow of the line is continued through Amarsingh. As regards Sursingh number 6 says (देवाय गया) went to Devan but number 61 states (देवाय भाँडे) lives in Devan. But none of these says anything whether Sursingh's line became extinct or extended downwards. Further downwards there are more differences but we don't want to bother our little head as they are immaterial so for our present work is concerned. Therefore we undertake examination in light of other geneologies and their criticism already made in Preceeding pragraphs.

Difference number "A" is innocent and we allow it to pass with out any comment. Besides this we undertake at once numbea "B." We difinitely know and have got documentary evidence that the line of Dajibaba and Khusalsingh descended to a great extent. Khusalsingh's great grand son Udaisingh, through his eldest son Naharaingh anb grand Son Pratapsingh, was adopted by Maharswal Gulabsingji 1st in 1753 and ruled over Bansda till 1776 A. D. While Parbat-singh another grandson of Khusalsingh, through his second son Kesrisingh, took forcible possession of Bansda and held it for two years after the death of Maharawal Udaisingh in 1776. A. D. Similarly there are documentary evidence to show that the line of Dajibaba is represented by the the Mota Basadias of Umargam, Boridra, Kousamdi, and Prankad and Mr. Sardulsinghji, the A. D. C. of His Highness Sir Indrasinghji Bahdur. K. C. I. E. the present Maharaja of Bansda.

Thus these two geneological tables (numbers 6 and 61) are proved anything but reliable. Hence no reliance can be placed upon this.

After stating these two geneologies anything but reliable no further examination is required on the face value of the differences found in them but that is not the case. These differences, omission and alteration are very important. The significance of these is hidden but becomes visible at once after a few steps downwards. Therefore the examination is inevitable and we undertake it below.

We have already incorporated some statement relating to the migration of Sursingh, the third grand son of Yograj, to Devan and queried the silence of these two tables so far the causes of his migration are concerned. Besides we have introgated as to what became of his line. Whether it was extinguished or got a downard flow. Very recently we had been to Bansda and met Besadia Bagubata,

We showed him the printed genealogies. As soon as he saw that Table Nos 6 and 6/1 bore the impress of their origination from him, he became jubilant and at once offered to do what was within his power. Promptly he was requested to allow a glance over his half burnt papers. Next day he came to our place with his half burnt papers. We worked for about three hours in company of Mr Umedasingh Basadia and our labour bore a very satisfactory result.

Pieces of papers belonging to the tables were sorted and joined. Thus almost all the pieces of two tables were joined. After joining them we found that one table was copy of a table granted by Agency court Surat and the other was copy of the said certified copy. Those two burnt tables practically tally with these two tables numbered 6 and 6/1. Of course they differ at one place. Their only difference is of vital interest. We find that against the name of Sursingh, the third grand son of Yograj, it is written “દેવાણી ના વાસદેયા છે” that he was the son of Devan lady. These tables bear the name of the fore fathers all the of present sharers of Bagumara Giras. The time of this table can easily be guessed from the only fact that there is mention made only up to Hamirsingh Naharsingh of Mandvi, who was a claimant of Bansda Gadi.

The time at which this table was prepared and submitted to the Agency, was the time of contest, for the Bansda Gadi, between Ajab Singh Mohansingh, Hamirsingh Naharsingh of Mandvi, Gemalsingh Nathubaba of Nadod and Gulabsingh Amrababa of Devan. The object of the this table seems to give unqualified support to the cause of Hamirsingh Naharsingh by pointing him out the nearest relation of Bansda Gadi. Such being the case no reliance can be placed upon it and it was properly rejected by the Agent. However the mischief done by its preparation is still visible.

Further it is to be noted that, in this table, advantage has been taken of the adoption of Virsing's successor. Attempt has been made to show Naharsingh, the second son of Zorawarsingh, as issueless. Besides this, one peculiar aspect of this Table is that, in spite of the fact, that Hamirsingh's opponent, the descendants of Dajibaba, still it did dare to show him issueless.

It is admitted by these tables that Sursingh went to Devan. But nothing is mentioned about his lineage. It is evident from the statement of Gemalsingh, the descendant of Hamirsingh Naharsingh, that his family belongs to the Bhagatia subsection and he is connected

with the Bagatias of Tuna, Asha & Nawali, who are acknowledged relations of Miyangam and Devan Bahgatias. It is strange to see that attempt has been made to disown Kusalsingh, whose Grand son Parbatsingh was the son in law of Baria Thakur Ranmalsingh of Miyangam, while most of his property is enjoyed by Madvi and its collateral

The eagerness of the authour of these tables as well as of those who caused their preparation, in disowning Khusalsingh and denying any relation with him, is betrayed. They wanted to conceal some facts related to Kusalsingh' family. That fact was his relation with Miyagam. Being thus confronted they shifted their realtion from Khusalsingh to Yograaj but there too faced with the same difcultyi, they attempted to attribute realtion of Devan only to Sursingh and afterwards showed him issueless. In our humble opinion they totally failed in thier attempt

With these wards we reject these tables originated from Bham uababa and proceed with the examination of other tables.

Bombay Gazzetter' Table.

This Table commences with one Mooldeva as the originator of the house and put at the 6 steps Udaisingh I. The three intervening names are that of Khandhaldeva, Baldeva and Karandeva. These names are identical with that of Umargam Table no. "4,2". Beyond this there is material difference between these two, as this table mentions only one son of Molkarn the sixth Raja. While the Umar-gam Table, as shown in the preceding Paragraph, gives eight sons to him. Further on this table is reliable as it gives only the names of Historical persons known to all. However it omits one name of Parbatsingh who had actuaaly ruled over Barsda for some time.

Other Tables.

Besides these tables quoted above and dealt seperately there three more Tables Viz Manubhai, Adbhavaryu and Ambegamkar. These tables are repetition of one or other therefore deserv no attention at all at our hands.

OUR. OWN. TABLE.

We have prepared this table on the authourity of authouritative documents. It commeces with Raibhan I and goes downward till the

present age. It includes Ruling and Collateral both the branches. Almost all the events of adoption & are given in it. It has got five documentary pillars Viz the Peshwa Records, British Records, Rajpipla Records, Baroda Records and Family Records. as its supporters. Such being the case we can, with out any least hesitation, assert, that not single word is said or written, a single fact stated and any name accepted or rejected which has no conclusive documentary supports to back it. In other words we say that our Table stands with these documents and falls with them automatically.

- - - - -

लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख.

No. 1.

Arba 1142

पान १

नंबर ११५

नक्कल असल प्रमाणें.

श्री.

राजश्री केदारजी गायकवाड गोसावी यांस :—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो ॥ दामाजी गायकवाड शमशेर बहादुर राम राम सु ॥ ईहीदे अर्न मया व आलफ. वासदेकर कुवर जोरावरसींग यांसी रावल रायभानजी मेलीयावर भाऊवंदानी खः खट करून तंटा करीत आहे या मुळें मुलखात दंगा होऊन गेला आहे. म्हणून कुवर मजकूरानी लिहीले होते तर तुम्ही सर्वास ताकीद करून जे वाटलेत हा करोन वाट याची आहे ते वाटेन लावणे. आणि कोन्ही दंगा अगर तंटा करू न देणे जोरावरसींग जेष्ठ पुत्र आहे ही कार्य ती बाजब आहे हर एक प्रकारे गौर करून मुलखाचा बंदोबस्त करवणे कोन्ही दंगा करील त्यास करून देणे जाणीजे त॥ छ १ माहे सफर.

मोर्तव मोहोर.

Nos. 1.

Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur writes, on 1st Safar San Ihide Sabain Maya Alaf (1142), to Rajashree Kedarji Gaikwad:—

“There is a dispute between Kuar Jorawar Singh of Bansda and his relations after the death of his father Rawal Raibhan and as a sequence of the said dispute lawlessness is evidently spreading through out. Jorawar Singh has approached me for help. You are therefore requested to see that Justice is done to him. And lawlessness is put to a stop at once.”

श्रीराम.

राजेश्री गुलाबसींग बासदेकर गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये प्रती उमाबाई दाभाडे सु॥ सन खसम अर्बेन मया व अलफ राजेश्री जोरावरसींग तुमचे भाऊ दोन तीन वर्षे येथे खराबी खाले आसे वा॥ मशारनीलेस प ॥ बीसनपुर दरोबस्त व बोहारी व बलवाडा येथील गीरास ऐसा नेमून देऊन रवानां केलां असे सदरहुं प्रांतचा अमल देखील गीरास मशारनीले करतील तुम्हांस खेल करावयास गरज नाहीं फिरोन बोभाट येऊं न देणे. बोभाट आलिया गोष्टी कार्याची नाहीं ऐसे समजोन वर्तणूक करणे राजेश्री दामाजी गायकवाड शमशेर बहादुर व राजश्री देवजी ताकपीर ऐसे त्या प्रांता लोकरच येतील तदनंतर उभयताचे वर्तमान मनास आणून जे सांगणे ते सांगतील तुर्त येथून नेमून दिल्याप्रमाणें चालविणे जाणांजे बहुत काय लिहीणे छ २८ माहे सफर.

Nos. 2.

Umabai Dabhade writes, on 28th Safar San Khams Arbain Maya Alaf (1145), to Rjashree Gulab Singhji of Bansda:—

“Your brother Jorawar Singh was subjected to immense trouble for the last two or three years. He is now granted in Zaghir the whole of Bisanpur Pargana and the Giras of Parganas Balwad and Buhari and is sent there to take possession of his Zaghir. He will administer to the whole of Bisanpur Pargana and the Giras of aforesaid Parganas. You should not obstruct or put any obstacles in his managements. Any disturbance on your part, if reported, will not be tolerated. Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur and Devaji Takpir are soon expected there. They will acquaint themselves with the whole affair and give proper hearing to claims and counter claims of both the parties and do proper Justice.”

— — —

No. ३.

Arba 1144

श्री.

राजेश्री.....गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्तो ॥ देवजी ताकपीर दंडवत सु॥ अर्बा अर्बेन मया व अलफ. तुम्हास एक दोन वेळां पत्रे लिहीली कीं जोरावरसींगाचा व गुलाब-सींगाचा कजीया राजच्या मर्जी माऱ. न राहिला आहे त्या न्याय. त यांनी वीसनपुरांत राहावे त्यास ते ऐकत नाहीं. तकरार रोजचाहा पत्र पाठऊन देत जाऊन वीसनपुरांत जोरावरसींगाच्या माणसासी कटकट करितात तर ही गोष्ट काय आहे त्यांनी तुमचे विषयीं लिहीले तर त्यास खटपट द्यावी ऐसे नाहीं अतः पर गुलाबसींगास सांगून लिहीले त्याचा कजीया तोडून टाकणे फीरोन उभयताचा बोभाट येऊ न देणे. जोरावरसींगाची मदद दर एक प्रा. करीत जाणे जाणीजी छ १३ रबिलाखर हे विनंती

मोर्तब सुद.

Nos. 3.

Devaji Takpir writes, on 13th Rabilakhar San Arba Arbain Maya Alaf (1144) to Rajashree (whose name is defaced in the original paper):—

“You wrote twice or thrice in connection with the dispute of Jorawar Singh and Gulab Singh of Bansda and informed that the former is not abiding by the direction of the Government and contrary to the said direction, he is refusing to live in Bisanpur and often visiting Bansda. Therefore at Bansda turmoils, molestations and perplexities are the occurrences of every day. On the other hand Gulab Singh's men are creating troubles in Bisanpur. This kind of disorder should not be allowed any more.”

—————

No. 4.

Arba

पान १

नंबर ३२.

श्री शंकर प्रसन्नः

राजश्री शंकराजी पंत गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्तो देवजी ताकपीर विनंती येथील कुशल जाणोन स्वानंद लेखन करीत अर्साले पाहिजे यानंतर राजश्री रायेभान राजे वांसदेकर यांचे पुत्र दोघे जण आहेत त्यास राजेश्री सुभेदार या समागमे मुख्खगिरीस जाते समर्थी केसोदास पुरातले चाकर यांचे होते म्हणोन यांस रायनगरीहून बोलविणे चाकर ठेविले यास व. राऊल जोरा.

वरसींगा सह वर्तमान मातुश्री समागमे घेतली व कनीष्ठ पुत्र रावल गुलाबसींग व राणीया वासदीयास ठेऊन गेले होते त्यास मुलूखगिरी मध्ये राजश्री रायभान राजे यास देव आज्ञा झाली मग केसोदास यानी जोरावरसींग व याची मातुश्री घेऊन वासदीयास आले येताच उभयतांत खटपट झाली या करितां रामनगरी दोन मास जाऊन राहिले होते आपण मुलूख गिरीहून आली या वर आपणा जवळ आले ते आद्यापीवर समागमेच आहेत. त्यास गुलाब-सींग व राणी यांही रामनगरकर राजा रामदेव राणा यांस भरवू भरच्या गोष्टी जोरावरसींग याचे मालीयेत विषयीं सांगितल्या त्या. वरून रामनगर करोन केसोदास यांचा कनीष्ठ बंधु बलावीक रामनगरी होता त्यास कैद करून तमाम मालीयेत लुटून घेतली तर या विषयीं आपण रामनगरकरास तार्किक पत्र लिहीले पाहिजे कीं यांचे बंधुची बलावीली याची मुक्तता होय ते केले पाहिजे व ढाहाणूकरास व इंद्रगडकरास व अर्जुनगड करास पत्रे लिहीली पाहिजेत कीं रामनगरकरोन केसोदासचा बंधु कबिला हटकाविला आहे तरी तुम्ही आपली माणसे रामनगरी पाठऊन याचा बंधु कबिला सर्व मालीयेत आणवून पठेस अथवा बलकडेस पावती होत ते केले पाहिजे बहुत काय लिहीणे हि विनंती.

मोर्तव

सुद.

Nos. 4.

Devaji Takpir writes to Shankraji Pant:—

“ Rawal Raibhan the Rajah of Bansda, while accompanying the Subedar in his Mulukgiri campaign, sent Jorawar Singh one of his two sons, in the presence of Matushree (Umabai Dabhade) at Ramnagar and left Gulab Singh his other son at Bansda with his mother. During the course of the Campaign Rawal Raibhan died. Jorawar Singh having learnt the death of his father slipped down to Bansda with his mother and Kesodas. As soon as he arrived at Bansda a dispute arose between both the brothers. There after Jorawar Singh returned to Ramnagar and waited for two months. After our return from the Mulukgiri Campaign, he met us and represented his case. He is still here.

Mean-while Gulab Singh wrote to the Raja of Ramnagar giving false reports relating to the properties of Jorawar Singh. Therupon Ramnagarkar captured the brother of Kesodas, looted his properties and made him a prisoner. Now the Raja of Ramnagar should be directed to release Kesodas' brother and return his properties. Besides he should be ordered to provide escort for his safe arrival either at Peth or Balkar.”

No. 5.

Arba 1150

पान १

नंबर १०६

श्री.

राजश्री जोरावरसींग संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ बालाजी बाजीराव प्रधान अशीरवाद सु॥
खमसेन मया अलफ व तुमचे विषयीं राजश्री लखधीरजी दलपतराव राजे संस्थान पेठ यांनी हुजूर
विनंती केली कीं ऐसीयास तुम्ही पदरचेच आहा जाणोन रा. गुलाबसींग यांस पत्र सादर
केले असे तुमचा त्याचा पेशजी तह झाला आहे त्याप्रमाणे ते तुम्हांसी वर्तणूक करतील जाणीजे
छ ८ जमादीलावल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 5.

Balaji Baji Rao, the Peshwa, writes, on 8th Jamadilakhar San
Khamseen Maya Alaf (1150) to Jorawar Singh:—

“Lakhadhirji Dalpat Rao of Petha has reported to the Govern-
ment all about your affairs and as a sequence to his report Rawal
Gulab Singh has been directed to treat you stricly in the terms of
the settlment arrived at between you and him previously.”

No. 6.

Arba 1150

पान १

बर ५६

श्री.

गंगा भागीरथी शामकुवरबाई प्रांत बांसदे यांसी:—

प्रीतिपूर्वक दामाजी गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादुर उपरी येथील कुशल
जाणून तुम्ही आपले कुशल लिहीणे विशेष तुम्ही पत्र माणसा समागमे पाठविले ते पहोंचले
सर्व मजकूर जाणोन कितेक अर्थ लेखण लिहूं त्यास त्याचा बंदोबस्त तुम्हास करणे तो
विचारानुरूप तुम्ही व ते मिळोन करून घेणे. इकडील प्रकार खासा स्वारी राजपीपळ्यास
बंदोबस्तीमुळे मुकाम असे तुम्हाकडील वर्तमान निरंतर पत्री लिहीत जाणे छ १५ माहे साबान.

मोर्तब सुद.

श्री राजाराम छत्रपती
अखील प्रौढ प्रताप धुरंधर
दामाजी गायकवाड सेना
खास खेल शमशेर बहादर.

Nos. 6.

Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur writes to Rani Shamkuar, the mother of Jorawar Singh, on 15th Saba 1150 Arba:—

“Your Courier came to me and handed over to me your letter. After learning the subject matter dealt with therein, you are informed herewith through the said Courier all about the subject dealt within your letter under reply. You will work according to the direction conveyed. At present I am encamping at Rajpipla.”

No. 7.

Arba 1150

पान १

नंबर १२०

श्री.

राजश्री दामाजी गायकवाड शमशेर बहादुर गीसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्ने॥ बालाजी बाजीराव प्रधान अशीरवाद सु॥ खमसेन मया व अलफ राजश्री जोरावरसींग व गुलाबसींग राजे वांसदे यांचा कलह लागला होता तो तुम्ही उभयतां बंधुचा कलह तोडून जोरावरसींगास वासदे देऊन कलह तोडीला त्या प्रे॥ उभयतां कांही दिवस चालले अलिकडे गुलाबसींग यांनी जोरावरसींगास उपद्रव देऊन परागंदा केले म्हणोन कलो आले त्यावरून हे पत्र तुम्हांस लिहीले असे तरी गुलाबसींगास ताकीद करून पेशजी उभयतांस वर्तवीले तेणे प्रे॥ वर्तवावे जोरावरसींगाची स्थापना करावी हरएक विसी चालवीत जाणे जाणीजे छ ८ जमादीलावल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 7.

The Peswa, Balaji Baji Rao writes, on 8th Jamadilawal San Khamsen Maya Alaf, to Damaji Gaikwad Shamasher Bahadur:—

“There was a dispute for succession between Jorawar Singh and Gulab Singh of Bansda. You had settled the dispute and awarded Bansda (Bishanpur) to Jorawar Singh. For some time they abide by your decision. However it has been reported now, to the Government that, Gulab Singh has ousted Jorawar Singh, from his possession. Therefore, you are ordered to direct both the brothers, to abide by your decision, and you are further ordered to get Jorawar Singh installed, in his possession.”

No. 8.

पान १

नंबर ११

श्री.

राजश्री जोरावरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ लक्ष्मीरजी दलपतीराव राजे प्रांत पेट विनंती उपरी येथील क्षेम जाणोन गोसावी यांही आपले स्वकुशल लिहीत असले पाहिजे यानंतर रा. केसोदास गोसावी यांही आम्हां जवळ किती एक कार्यामुलें सातारी यास पाठविले होतेत त्यांही सविस्तर वर्तमान गोसावी यांचे कार्यभाग जे होते ते सांगितले, त्याज वरून श्रीमंत पंत प्रधान यांची भेट घेऊन सर्व काम काज करून आणिले आहे पेटस गोसावी यांही राहावे हेही आज्ञा घेऊन आलो आहे. कागद पत्रही आणिले आहेत पाहुन चातुर्मास पेटस कालक्षेप कर्तव्य असे असलेतर आम्हांस आगाऊ लिहीणे आणि गोसावी मातुश्री सह वर्तमान पेटस यावे पुढें कार्य भागही सर्व होऊन येतील. वासदे व पेट हे स्थान दोन नाहीत सविस्तर रा. केसोदास यास लिहीले आहे कलेल कृपा निरंतर असो यावी विशेष लिहीणे हे विनंती.

Nos. 8.

Lakhadhirji Datlat Rao the Raja of Petha writes to Jorawar Singh:—

“You sent your Courier Kesodas to me, at Satara for the achievement of certain objects. He reported the object of his visit accordingly. He further paid his respects to Shremant Pant Pradhan and achieved his object. He has obtained necessary papers from the Government. It is desired that he should stop at Petha during the rainy season as there is no difference at all between Bansda and Petha.”

No. 9.

Arba 1153

पान

नंबर १८

श्री.

मा॥ कुवर प्रतापसींग व उदेसींग व रतनसींग यांसी:—

रघुनाथ बाजीराव सु॥ सलास खमस मया व अलफ. तुम्हासी जोरावरसींग यांनी विनंती केली कीं कुवर प्रतापसींग व उदेसींग व रतनसींग यांनी सुदामत प्रमाणे आपली वर्तने अनुभऊन संस्थानची सेवा करावयाची आज्ञा पा॥ म्हणून त्यास्तव आज्ञापत्र सादर केले असे तरी सुदामत प्रमाणे वर्तने अनुभऊन संस्थानची सेवा करून जोरावरसींग यांचे आज्ञेत वर्तत जाणे जाणीजे छ २१ माहे रबीलावल मोर्तब सुद

Nos. 9.

Raghunath Rao Baji Rao writes, on 21st Rabilawal San Salash Khamsen Maya Alafa (1153) to Kuar Pratap Singh, Udai Singh and Ratan Singh:—

“Jorawar Singh has made a request that you three be directed to live peacefully, and to serve the State. Accordingly you, three, are ordered to abide by the directions of Jorawar Singh and to serve the state peacefully.”

No. 10.

Arba 1153

पान १

नंबर १०८

श्री.

राजश्री शामसींग व.....सींग व चंद्र

सींग राजे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ रघुनाथ बाजीराव अशीरवाद सु॥ सत्तास खमसेन मया व अलफ रे॥ जोरावरसींग वासदेकर यांचे सर्व प्रकारे अवशक याजकरितां तुम्ही वारयेक विसी याचे त्यांचे स्वस्थानाचे शाबीत उपराक उत्तम प्रकारे करीत जाणे हे जाणीजी छ ११ रबिलायल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 10.

Raghunath Rao Bajirao writes on 11th Rabilawal San Salash Khamsen Maya Alafa (1153) to Rajashree Sham Singh, Chandra Singh and others:—

“You, separately or jointly, are ordered to acknowledge the authority of Jorawar Singh and to abide by his decision.”

No. 11.

पान १

नंबर ७८

श्रीराम.

मातुश्री शामकुवरबाईनी वडिलाचे शेवेसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ रावल जोरावरसींगजी प्रांत वासदेहून दंडवत बिनंती उपरी येथील कुशल लिहीले असेल तेणे करून समाधान होईल तीकडील वर्त-

मान लिहून पाठविणे इकडील वर्तमान हयाच पत्रा वरून कलो यईल तुम्ही जे काम कराल ते चौकशीने करणे लिहावे असे नाही पण सुचनार्थ मात्र लिहीले आहे आपली जात पाहून कारण बहुत काय लिहीणे हे विनंती पत्र १० वीम रोजे लिहीले असे.

Nos. 11.

Jorawar Singh writes to his mother, who had gone to Poona for securing his succession:—

“Dear mother you, should write me the happenings at the Court, with great caution and restraint. Besides whatever steps you take or do you should do with watchful and vigilant eyes.”

No. 12.

Arba 1154

पान १

नंवर ६०

नक्कल.

श्री.

मा॥ आजम देशमुख व देशपांडे प॥ वांसदे यांमः—

वालाजी बाजीराव प्रधान सु। आर्बा खमसेन मया व आलफ राजश्री जोरावरसींग संस्थान वांसदे याचा व यांचे भाऊवंदाचा कजीया आहे याजमुळे मशारनीने कडील अमल जप्त केला होता तो हल्ली मोकला केला असे तरी तुम्ही मशारनीलेसी रुजू राहोन सुदामत प्रमाणे अमल देणे जाणीजे छः ६ जमादीलाखर आज्ञा प्रमाणे.

Nos. 12.

Balaji Baji Rao, the Peswa, writes. on 6th Jamadilakhar, San Arba Khasen Maya Alaf (1154), to the Desmukha and Deshpandey of Bansda:—

“There was a dispute between Jorawar Singh and his relations and the State was attached by the Government. It has been now released and both of you are ordered to appear before Jorawar Singh and perform your duties as before.”

No. 13.

श्री.

यादी श्रीमंत स्वामीने आज्ञा फरमाविली कीं राजश्री जोरावरसींग राजे संस्थान बासदेकर हे उदास होऊन परगंदा झाले आहेत तरी मशार नीलेचे सर्व प्रकारे साहीत करून संस्थानी आणून स्थापना करावी याप्रमाणे सर्वास पत्र सादर आहे याची नांव निसी लिहीली आहे.

- १ राजश्री केदारजी गायकवाड.
- १ राजश्री अपाजी हरी.
- १ शीवराम देसाई
- १ जवारकर राजे.
- १ पेठकर राजे.
- १ रामनगरकर राजे.
- १ मांडवीकर राजे.
- १ नारु दरवा सुभेदार प्रा। खानदेश.
- १ सुरगाणाकर देशमुख.

सदर प्रमाणे उभयतास ताकीद पत्र सरकारचे आहे.

Nos. 13.

List of Feudatory Chiefs, Military and Civil Officers, who were directed by the Peshwa to help and Install Jorawar Singh on the Gadi of Bansda:—

1. Rajashree Kedarji Gaikwad.
2. Rajashree Appaji Hari.
3. Shivaram Desai.
4. Raja of Jawar.
5. Raja of Petha.
6. Raja of Ramnagar.
7. Raja of Mandvi.
8. Subedar of Khandesh.
9. The Deshamukh of Surgana,

No. 14.

पान १

नंबर ११०

श्री.

राजश्री जोरावरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ रामचंद्र कृष्णराव आशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून भवकीय कुशल लेखन केले पाहिजे विशेष राणी शामकुवर श्रीमंताचे दर्शनास आली आमची भेट घेऊन किनेक प्रकारे स्नेहाचा अर्थ संपादीला त्याजवरून श्रीमंतास विनंती करून तुमचे अमलाची मोकळीक करून सगवारीची पत्रे घेऊन राजश्री अंताजी विठल यांजकडे पाठविनी आहेत तरी त्याजकडे त्याकारणे माडे वारा हजार रुपये व खासगत वाचनसे रुपये एकूण सतरा हजार सातशे रुपयांची त्याची नीशा करून आपली पत्रे घेऊन आसल सुरळीत करीत जावे सर्वदेव आपले कुशल लिहून संतोषवात जावे स्नेहाचा अधिकोत्तर वृद्ध होय ते करावे ता॥ छ १५ माहे रजव वसुत काय लहीणे.

Nos. 14.

Ramchandra Kesho Rao, a Courtier of the Peshwa, writes to Jorawar Singh of Bansda on 15th Rajab:—

“Rani Shamkuar came here for paying her respects to Shree Mant and met me first of all. She discussed and settled several matters with me beforehand. Afterwards she met Shreemant with appointment and procured Government order for the release of your State. The release order has already been dispatched to Antaji Vithal. You should pay the sum of Rs. 14000/- the agreed Nazarana to Antaji and take possession of the State.”

No. 15.

पान १

नंबर १०१

श्री.

राजश्री जोरावरसींग राजे व केशवदास अहीरराव सं० वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नेहांकीत प्रधानजी विनंती उपरी येथील क्षेम जाणून तुम्ही आपले क्षेम पत्र लिहून गेले पाहिजे आपण पत्र पाठविले ते पावले लिहीले वर्तमान विदीत झाले त्यांस अवकाश वाटल्यास भेटतील यानंतर राणीनी रा. कृष्णराव यांचे

मारफतीने श्रीमंत नानासाहेब व भाऊ साहेबानी भेटी घेतली आपले वर्तमान सर्व जाहिर केले चौदा हजार नजर कबूल केली नानासाहेबी कबूल केले मग राणी स्वतः होऊन आली मोठा सनदा याची कारकुनी मावले ठेविले बाक नवी पासून सनदा घेउन आले ते तुम्हां पामी पावले की न पावले हे न कलेरा. कृष्णराव यांस बरे वाटत नव्हते मरते समई श्रीमंत नानासाहेब भाऊ साहेब पाहावयास आले ते समई कृष्णराव यांनी आप्रह केला की आमचे मारफतीने बांसदेकरास सनदा दिले तर बरे एक गोष्टीने त्यांवर उपकार केला पाहिजे व तत्राप सांगायाची सीकस करावी परंतु आप्रह करतील तो मान्य न केला पाहिजे आमचे मारफतीने बांसदेकर राणीस सनदा करून दिधल्या आहेत सारे लोक शाहाणे त्यास त्याचा उपराक केल पाहिजे श्रीमंत नानासाहेबीही कृष्णराव यांस वचन दिधले की तुमचे मारफतीने कामझाले ते झाले दुसरी गोष्ट होणार नाही यमेहुन काम पक्के झाले आहे आपणही अराम झालीयावर येवून सर्व वर्तमान निवेदन होईल वहुन काय लिहीणे हे विनंती कागदी कोठवर लिहावे भेटी झालीयावर निवेदन कर वहुन काय लिहीणे हे विनंती.

Nos. 15.

The writer of the this letter writes incognito to Jorawar Singh and Kesodas Ahirrao:—

“Received your letter and learnt all about the subject matter dealt with therein. Rani Shamkuar paid her respects to Shree-mant Nana Sahab and Bhau Sahab. During the course of her interveiw she pleaded your cause and agreed to pay Nazar of Rs. 14000/-. Thus she got your succession approved and the order for the release of the State is also issued.”

No. 16.

पान १

नंबर २

श्री.

राजेश्री राऊल जोरावरसिंगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमाने म्ना॥ राजा दुर्जनसींगजी राम राम विनंती उपरी येथील क्षेम जाणून आपले क्षेम लिहीणे या नंतर तुमची दोन पत्रे पावली लिहीले की आपण कुकडमुड यांचे मुकामी जाऊन श्रीमंत दादा साहेबाची भेट घेतली सर्व वर्तमान आद्य अंत निवेदन केले त्याजवरून श्रीमंताही अभिमान धरून पागा वगैरे जमा समागमे देउन आपणास राजाभिषेक आणऊन शुद्ध राजपदी केला. हे वर्तमान श्रुत होऊन परम चिंतास आनंद झाला

त्याचे साक्षी परम्परेचीत आहे. तर सर्व प्रकारे राज्यनीत चालवणे सवांचा प्रतिपाद करणे. रयतेस कोल देणे. न्यायनीत उत्तम प्रकारे चालवणे. याजमध्ये पुण्य पुरुषार्थ दोन्ही आहे तर आपला योग्य काम काज असेल ते लिहीणे वरकड वर्तमान कितीक जमालखानीचे मुखानी श्रुत होईल बहुत काय लिहीणे ही विनंती. राज्याभिषेकाची वस्त्रे दोन पाठविली ती म्याकगिली पाहिजेत हे विनंती.

Nos. 16.

Raja Durjan Singh of Mandvi writes to Jorawar Singh:--

“ Recived your two letters. Learnt from them all about your meeting with Dada Sahab Raghunath Rao and the help rendered by him, in getting you installed, on the Gadi of Bansda. The Pleasure which I got after hearing the news I can not express.

“ Now being secured on the Gadi, you should follow stricly Regal Policy, protect all without any exception, give your word of honour (Assurence of safety and protection) to your subjects, and run the wheel of Jurisprudence, with caution and alertness, There lie, in following the above policy, virtue and energy ” Further you will hear from Jamal Khan the Courier. Two pices of Rajyyabhishek clothes are sent herewith. Please acknowledge and oblige.”

No. 17.

पान १

नं० ११६

श्री.

राजेश्री बालाजी पंत गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये स्ने॥ राजा दुर्जनसींगजी दंडवत विनंती उपरी येथील जेम जारणून आपले जेम लिहीणे या नंतर तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहीले- सर्व वर्तमान ध्यानात आले त्यास श्रीमंत दादा स्वामी ही राजेश्री जोरावरसींगजीचे वर्तमान ध्यानात आणून पागा वगैरे जमाव समागमे देऊन राऊलजीस संस्थानी बसऊन राज्याची स्थापना केली हे वर्तमान एकोन बहुत संतोष जाहला ईश्वरे श्रीमंतास याच कार्य कार्यास नीर्माण केले की राज्य भ्रष्टास राज्य स्थापनी बसवावे दुसरे मुदीयाचा मजकूर लि॥ यांजवरून त्यांजला ताकीद केली त्याही पत्र सेवेसी लिहीले आहे त्याजवरून वर्तमान सर्व ध्यानास येईल. तर त्याप्रमाणें यांचे वाजवी मनास आणून हक्कदाराचा हक्क देवबिणे विशेष काय लिहीणे हे विनंती, तर

त्यांचे मुम्बत्रा पारशी आहे त्याजला हिशेबाचा कवजा याच्य असतील त्या घेऊ येथे पाठविले
त्यांचा यांचा हिशेब मनास आणून निर्मल वंदोवस्त केला जाईल की पुन्हा कजीया होणार
नाहीं विदीत होय हे विनंती.

Nos. 17.

Raja Durjan Singh of Mandvi writes to Balaji Pant:—

“ Having learnt from Shreemant's letter that Rajashree Dada Sahab Raghunath Rao, has got Jorawar Singh installed, on Bansda Gadi I have felt myself thoroughly satisfied. God Almighty, has created Shreemant, for the purpose of getting, dethroned princes reinstalled.”

No. 18.

पान १

नंबर २०४

श्री.

राजश्री जोरावरसींग संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ते॥ विमाजी केशव अशीरवाद विनंती येथील
कुशल ता॥ इ॥ ७ रमजान जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत जाणे विशेष तुम्ही संस्थान
मोडून पगगंदा झाला सरकारचे ठाई एकनिष्ठता घरून पुढे कृपेस पात्र व्हावे या तुमची उमेद
आहे म्हणून राजश्री वि-ल त्रीवक याणी विदीत केले त्या वरून संतोष जाहला तरी कोणे
विसीं चिंतात कल्प न थरीतां संस्थान मजकुरी येऊन सुखरूप आपले स्थली राहाणे संस्थानची
वंदोवस्ती करून वसईस येणे सर्व प्रकारे तुमची पुस्त पन्हाच होइल दुसरा अर्थ असे उदेसींग
यांनी संस्थानी तुम्हा जवळ राहाणे सुदामत प्रमाणे सुखलीत वर्तावावे म्हणून त्यास सरकारचे
पत्री पाठविले आहे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

मोर्तब सुद.

Nos. 18.

Visaji Keso, the Suba of Bession, writes to Jorawar Singh:—

Being deprived of your State, you have become a vagrant still with your unshaken devotedness, you desire to earn the pleasure, and kinness of Shreemant. This desire, on your part, has given me full satisfaction. You should not take to heart, the new turn, taken by the affairs, connected with you. You will go to Bansda, and reside there. After living there, for some time, you will come down to Bession. You will get all possible help.”

No. 19.

पान १

नंबर १६३

दामाजीरावास देणे

वगैरे गुजराथी लिहीले आहे.

श्री.

(येथील पान काढून घेणे)

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ राजमातो श्रीशामकुवर बाईजी व केषोद रानी प्रांत वांसदे हल्ली मुक्काम दोस्तयेचे आर्मागवद तथा राम राम विनंती उपर येथील कुमल आहे आश्वीन वद त्रयेदसी पावत यस्त्रार्थात असे भुक्तीये आपले कुमल लेखन करीत अमीले पाहिजे विशेष पत्र पाठविले ते पाहून समाधान झाले कितीक मजकूर लिहीला तो ध्यानास आला आपले लिहील्या वरून राजश्री महंत रघुनाथगीरजी व महंत रामगीरजी वावा यांस दीलबरीचे पत्र लिहीले आहे आन तुमचीही जबानी लिहीली असे त्यास तुमची मरजीत येईल त्या प्रमाणे वोलावयाचे ते वोळून काम काज कीजे आपला बंदोबस्त गांवचा झाला आन साऊकाराचे च्यार पैकाश लागतील तरी राज ह ता खाली आली यावर साऊकाराचेही पैसी यासी कांहीं चिंता नांहीं आम्ही आपले सर्व गोष्टीने व कवड्या प्रकारे आपला बंदोबस्त होऊन येतो पदार्थ केला पाहिजे तुम्ही काहीं चिंता न कीजे आपली नीष्टा एक की राजाचे काम होऊन येतो पथ केला पाहिजे हदुभाई तुम्हां कडे पाठविला असे हे तुम्ही एक जागा बोहून बंदोबस्त करावयाचा तो कीजे बहुत काय लिहिणे हे विनंती.....

Nos. 19.

Rani Sham Kuar and Kesodas write:—

“Received your letter, and got full satisfaction, after going through its contents. Besides we also learnt about several matters dealt with there in. As desired a letter of assurance, has been sent, to Mahant Raghunath Gir and Ramgir. Success can only be achieved, by adopting the line chaulked out, by you. If there be any debt by persuing the policy, that can be redeemed after the state is restored. Therefore there should be no anxiety of whatever kind, for the payment of debt. As such you should not be anxious. At any cost success must be achieved. Hardubhai is sent to you.”

No. 20.

नवकल.

पान १

नंबर २०६

श्री मारुती.

राज श्री केदारजी गायकवाड गोसावी यांसी:—

अखंडत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शे॥ दामाजी गायकवाड राम राम सुहर सन सला सीतेन मया व अलफ जांसदी याचे राऊल उदेसींग याचा उपद्रव आपले परगणीयांत फार लागत आहे म्हणून आपण आम्हास विदीत केले होते त्या वेलेस कीती एक प्रकारे आशा केली ऐसीयास राऊल रायमान याची स्त्री शामकुवरबाई यास गाडी खर्डीयाचे मुकामा वर येऊन भेटली यांनी आपली हकिकत सर्व जाहीर केली त्या बरून यांस सांगितजे यांचा कारभारी राजश्री केसोदास अहीर तुम्हां कडे पा॥ त्यास हे येतील त्यास वासदेकरा कडील कोणी त्याचा कारभारी बोलाऊन याचा त्यांचा रूजू मोड्या करून उभयताचा बंदोबस्त करून देणे आपले तालुक्यांत रयेतीस उपद्रव कोन्ही गोष्टी न लाये ते करून देणे याचे समाधान करून देणे जाणीजे बहुत काय लि॥ छ ३० माहे जीलकाद.

मोर्तेव सुद.

Nos. 20.

Damaji Gaikwad Shamsheer Bahadur writes, on 30th Jilkad San Salash Setain Maya Alaf (1163) to Kedarji Gaikwad:—" You have reported that " Rawal Udai Singh of Bansda has been creating troubles in our Parganas. Having learnt all about his mischeif I do instruct you as follows:

Rani Shamkuar, the wife of late Rawal Raibhan of Bansda came to me at Gadi Khadia and represented her grievances. Her Karbahari Kesodas Ahir is going to you. After his arrival call the Karbhari of Udai Singh and settle the matter. Besides you will see that no further troubles or mischief are done to our subjects."

No. 21.

पान १

नंबर १२

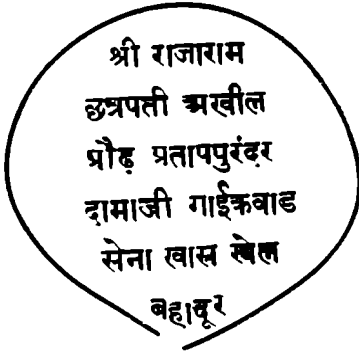
श्री.

राजश्री केसोदास अहिरराव गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ दामाजी गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादूर राम राम सु॥ सन आर्वा सीतेन मया व अलफ तुम्ही पत्र पाठविले पाहून पत्रार्थ मनन

सविस्तर विदीत जाहला येसीयास आमचे येणे सांप्रतकाली सोनगडास झाले आहे. त्यास गंगा भागिरथी शामकुवर बाईचे कार्याचा बंदोबस्त करून देणे त्याचा प्रकार विचारे वोलून येईल तुम्हां कर्डील कुशल तेचे वृत्त निरंतर पत्री लिहीत जाणे जाणीजे त॥ छ ६ म हे जमादीलावल.

मोर्तब
सुद.

Nos. 21.

Damaji Grikwad Shamsheer Bahadur writes, on 9th⁵ Jamadil-awal San Arba Setain Maya Alaf (1164) to Kesodas Ahir Rao:—

“Received your letter and learnt in full detail the subject dealt with therein, after going through its contents. In reply I am to inform you that, at present I am at Songad; you should do the work of Rani Sham Kuar.”

No. 22.

पान १

नंबर २०४

असल प्रमाणे नक्कल

म॥ अजम जमींदार प्र॥० बांसदे यांसी माधवराय बलाळ प्रधान सु॥ खमस सीतेन मया व अलफ राजश्री जोरावरसींग यानी संस्थान मजकुरी येऊन आपले स्वस्थली सुखरूप राहाणे येविसी त्यास पत्री सादर आहे तरी तुम्ही सारे जमींदार मशारनीलेसी रुजू राहून प्रगणा मजकुरची आबादाणी करणे उदेसींगास रुजू झाल्यास अप्रात्य होईल ते स्पष्ट समजून सुर-लीत वर्तणुक करणे प्र॥ मजकुरचा वसुल बाकीचा हिशोब आज पर्यंत कैसा झाला आहे याची चौकशी राजश्री विठल त्रिंबक यांस आज्ञा केली आहे मशारनीले चौकशी करतील महीतगारीने हिसेब समजावणे जाणीजे छ १३ रमजान पा॥ हुजूर.

मोर्तब
सुद.

No. 22.

The Peshwa Madho Rao Balal writes, on 13th Ramjan San Khamas Setain Maya Alaf (1165), to the Jamidars of Basda:—

“Jorawar Singh will come to Bansda and reside there peacefully. You all the Zamidars, will now make the Pargana Populous and a prosperous one. When Udai Singh will come there after ward you will acquaint your self with the current affairs and work as it suits the time. Rajashree Vithal Tryambak has been entrusted with the realisation of Government dues from the Sanstan. You will all appear before him, and make him, understand the affairs of the Sansthan.”

No. 23.

Arba 1160

पान १

नंबर ३६

श्री राम.

राजेश्रीं जोरावरसींग व कुवर वीरसींग बांसदेकर

राजे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्तो॥ त्र्यंबकराव दाभाडे सेनापति राम राम सु॥
इसने सीतेन मया व अलफ तुम्हांकडून कैसरसींग आले, त्यानी तुमची हकीकत जाहीर केली
त्याजवरून तुम्हास सनद सादर जाहली तुम्ही आपले राज्य करणे, वीसनपूर व बांसदे
येथील तुम्ही राज्य करतो कैसरसींग पासी साहित्य पत्र दिले आहेत. सरकांत रुजू राहून
अमल करतो ईमाने इनबारे वर्तणूक करणे, जाणीजे छ २६ रविलाखर. मोर्तब

सुद.

No. 23.

Tryambak Rao Dabhade (Second) writes, on 26th Rabilawal San Isane Setain Maya Alaf (1161), to Jorawar Singh:—

“ Your Courier Kesari Singh came to me and represented your case. As a sequence of his representation a Sanad is issued in your favour. Now you can take up the management of your State, into your hands. Honceforth you will rule over Bisanpur and Bansda both. Papers in this connection are handed over to Kesari Singh. You will reamin faithful to the Government.

— — —

No. 24

नक्कल

पान १

देवर १२६

श्री.

राजेश्री जोरावरसींग राजे प्रा॥ वांमदे गोसावी यांस—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत सदा राजमान्ये म्ने॥ राघो तुकदेव कामावीसदार पा॥ कानापूर सरकार बीजागड प्रा॥ नीमाड नर्मदातीर विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन फालगुन सुद ३ सु॥ उजनी जाणोन भक्तीये कुजल लेखन करणे या नंतर तुमचा केसरीसींगजी यांनी तुमचा वतनाच्या सनदा सरकारातून करून घेतल्या त्यासी दरवार खर्च करितां रुपये २२० दोनसेवीस लागले त्यासी रुपये मिलोन ऐसे जाहले ते आम्हां पासी सनदा गाहाण विल्यास आंणि रुपये दोनशेवीस घेतले आम्हीं तुमच्या नांवावर दोनसे वीस रुपये दीधले आणि केसरीसींगानी आम्हांस तुमच्या नांवाचे खत करून दिधले आहे यासी एक महिन्याची बोली केली आहे तरी केसरीसींग तुम्हा पासी पावर्तल त्याचे दुसरे दिवसीं रुपये पाठऊन देऊन आपल्या तुमचा सनदा घेउन गेल्या पाहिजे केसरी सींग याची आमची कांही बोलख नाहीं परंतु धर्म कर्म बेल भंडार देऊन आम्हां पासून घेतले आहेत कलले पाहिजे बहुत काय लिहीणे.

No. 24.

Ragho Tukdeva, the Kamavisdar of Kanapnr, writes to Jorawar Singh:—

“ Your man, Kesari Singh, got a Sanad for your Watan from Sarkar. He was in need of funds for meeting the expenses of Darbar Kharcha. He took the sum of Rs. 220 from me, and pledged your Sanad as security. I advanced this amount to Kesari in your name, after he executed a “ Note ” on your behalf, in my favour. Time for payment of the said amount is only one month. As soon as Kesari

Singh reaches there, you will send the amount, and get back your Sanad from me."

No. 25.

Arba 1182

पान १

नंबर ४

श्री.

राजेश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

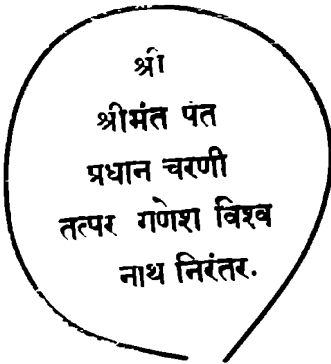
अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ गणेश विश्वनाथ अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष. साल मजकूरचे रखवालीस जामूद ठेविले आहे त्यास रोजमरा दीड माही- रुपये.

६ नारोजी देवजी जथे येसाजी नाईक.

६ मल्हारजी बाबाजी जथे ताना जी नाईक

१२

एकुण बारा रुपये रोजमरा देविले असेत तरी साल मजकूर पे॥ पावते करून कबजा घेणे रा॥ छ २२ जमादीलावल खु॥ ईसने समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती

मोर्तब
सुद

No. 25.

Ganesh Viswanath writes, on 22nd Jamadilawal, San Ihide Samanin Maya Alaf (1182), to Bir Singh of Bansda:-

"For protection Jasuds have been sent. Their wages are to be paid, as detailed below:-

1. Rupees six to Naroji Devaji of Yeshaji Naik's Detachment.
2. Rupees six to Malaharji Babaji of Tanaji Naik's Detachment.

No. 26. A.

Arba 1182

पान १

नंबर ५

श्री.

राजश्री वीरमींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांमः—

अखंडीत लक्ष्मी अनेकृत राजमान्य स्तो॥ गणेश विश्वनाथ अशीरवाद विनंती उपरी
बा॥ देणे जासूद जथेचें संस्थान मजकूर येथील रखवालीस पाठविले आहेत त्यास रोजमरा
दीड माही रुपय

६ देवजी नाराजी जथे येसाजी नाईक.

६ धोंडजी दामाजी जथे तानाजी नाईक.

१२

एकूण दोन आसामीस बारा रुपये देविले असेत तरी पावते करून कबजा घेणे रा॥
छ १४ रबिलाखर सु॥ इसने समानीन मयः व अलफ बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

मोर्तेब
सुद

No. 26. A.

Note:—For English note see No. 25 above.

No. 27.

पान १

नंबर ६

श्री.

राजश्री वीरमींग संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ गणेश विश्वनाथ अशीरवाद विनंती
 उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हांकडून पत्र आले
 ते पावले लिहीला मजकूर कळला व आनंदराव यांनी जवानी सांगितली त्यावरून सविस्तर
 कळले ऐशास सरकारांतून संस्थानचे ठाणे बसवावयास राजश्री बाबाजी जाधव पाठविले
 आहेत त्यास तुम्ही साल गुदस्त ऐवज सरकारांत द्यावयाचा करार केला आहे. त्या प्रमाणे
 ऐवजाचा निकाल करून देत असता तरी ठाणे तुमचे हवाली केले जाईल, सरकारचे ठाणे न
 बसविल्यास बंदोबस्त होऊन ठाणे याचे तुमच्याने होत असल्यास
 बंदोबस्त करून राहावे आणि सरकारांत ऐवज द्यावयाचा करार आहे. त्यापैकी तुर्त निमे ऐवज
 द्यावा.

या प्रमाणे करावे रा॥ छ २४ जमादीलाकर सु॥ इसने समानीन मया व अलफ बहुत
 काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

मोर्तव
 सुद.

Nos. 27.

Ganesh Viswanath writes, on 24th Jamadialakhar, San Isane Samanin Maya Alaf (1181), to Birsingh of Bansda:—

“Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. Besides, I have also learnt much more, from Anand Rao. However Rajashree Babaji Yadav, has been deputed by the Government, to establish its Thana, at Bansda. If you will make payment of the Amal, according to the last years's assessments, the Thana will be made over to you. You have written that Govern-

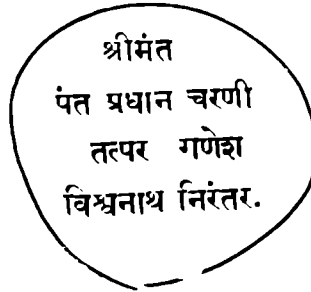
ment should not establish its Thana. The establishment of the Thana is simply for expediting the realisation of Amal from you. It is, therefore directed that, you should pay at once, at least the half of the agreed Amal, if you really meant that, the Thana should not be established, by Government, at all."

— — —
No. 28.

पान १

नंबर ३६

श्री.

अजस्वारी राजश्री विश्वनाथ ना॥ पेढारी सु॥ ईसने समानीन मया व अलफ संस्थान बांसदे येथील गांवगना तुमचा उपद्रव होऊन तमाम गांव उज्याड झाले म्हणोन कळले त्याज वरुन हे पत्र सादर केले असे तरी सरकारचे संस्थानास कोणें विसीं उपसर्ग न देले फिरोन वोभाट आलीया कार्यास येस्वार नाही जाणीजे छ १४ रविलाखर.

मोर्तब सुद.

Nos. 28.

Ganesh Viswanath writes to some one, on 14th Rabilakhar, San Isane amanin Maya Alaf (1181) Arba:--

"Due to your mischeif, villages belonging to Bansda, are rendred disolate. Therefore you are ordered to abstain from your nefarious activities. If after the receipt of this order, any trouble on your part will be reported, such acts of yours will not be tolerated."

— — —
No. 29.

पान १

नंबर १७

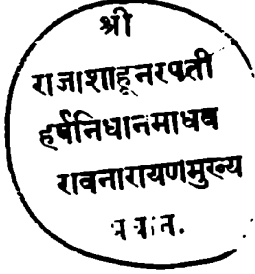
श्री.

राजश्री वीरसींग संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ माधवराव नारायण प्रधान अशीर्वाद उपरी

येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हाकडील वर्तमान सुखानंद आत्माराम याणी विदीत केले असे तरी तुम्ही सरकार अमलासी रुजू होऊन एकनिष्ठपणे वर्तणूक करीत जाणे जाणीजे छ २२ जमादीलाखर सु॥ खमस समानीन मया व अलफ वहुन काय लिहीणे,

लेखन
सीमा.

No. 29.

Modho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 22nd Jamadilakhar, San Khamas Samanin Maya Alaf (1185) Arba to Bir Singh of Bansda:—

Sukhanand Atma Ram represented your case to the Government and in persuance of his representation this order has been passed. You are required to be faithful, to the Government and to pay the Amal regularly.

No. 30.

Arba 1145

पान १

नंबर ५५

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी राजमान्य स्नो गणेश विश्वनाथ आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूर कडे सरकारचे चौथाईचे अमलाची मागील बाकी व नजरेचा एवजाचा ठराव. राजश्री सुखानंद आत्माराम दी॥ गुमान सींग राजे संस्थान मांडवी याणी घेतला त्याची उगवणी सुखानंद आत्माराम यांजकडे होती ते रुपये १७१०० एकूण सतरा हजार एकशे रुपये सुखानंद आत्माराम याणी राजश्री नारायणराव यादव यांचे गुजरातीने सदरहू रुपये सरकारांत जमा असेत ता॥ छ २४ जल्मदीलाखर सु॥ खमस समानीन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती,

श्रीमंत पंत प्रधान चरणी
तत्पर गणेश विश्वनाथ
निरंतर

मोर्तब
सुद.

No. 30.

Ganesh Viswanath writes, on 24th Jamadilakhar, San Khamas Samanin Msya Alafa (1184 Arba) to Bir Singh of Banda :-

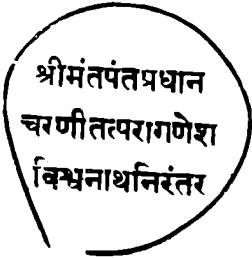
“Sukhanand Atmaram, the Dewan of Guman Singh of Madvi, stood surety for the payment of Government Amal and the amount of agreed Nazarana due from you. The sum of Rs. 17000/- has been paid to Government, by the said Sukhanand Atmaram, through Narayan Rao Ydava”.

No. 31.

Arba 1185

पान १

नंबर ५४

श्री

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजगान्य शनो॥ गणेश विश्वनाथ आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूरकडे सरकारचे चौथीचे अमलाची मागील बाकी व नजरेचा ऐवजाचा ठराव राजश्री सुखानंद आत्माराम द्वी॥ गुमानसींग राजे संस्थान मांडवी यांचे विद्यमाने जाहाला त्याज बद्दल दरबार खर्चाचे ऐवजाचा हवाला गुमानसींग राजे संस्थान मांडवी याणी घेतला त्याची उगवणी सुखानंद आत्माराम यांजकडे होती ते रुपये ५००० एकूण पांच हजार रुपये सुखानंद आत्माराम याणी राजश्री नारायणराव यादव भागवत यांचे गुजारातीने सदरहु रुपये जमा आसेत ता॥ व २४ जमाहीलाखर सु॥ खमस समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असो दिजे हे विनंती.

मोर्तब सुद

No. 31.

Ganesh Vishwanath writes, on 24th Jamadilakar, San Khamas Samanin Maya Alafa (1185 Arba) to Bir Singh of Bandsa:—

“Government Amal due from you and the amount of Nazrana, were settled, in the presence of Sukhanand Atmaram, the Dewan of

Guman Singh, of Mandvi. Besides, the said Guman Singh, stood surety, on your behalf, for the payment of rupees 5000 - the Darbar Kharch in lieu of the settlement of Government Amal and the amount of Nazarana, and his Dewan, the said Sukhanand Atmaram assured the payment of the Darbar Kharch amount. The said amount of Rs. 5000/- has been paid, by Sukhanand Atmaram to the Government, through Narayan Rao Yadav Bhagawat."

No. 32.

पान १

नंबर ६८

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ भास्कर लक्ष्मण अशीर्वाद विनंता येथील कुशल ता॥ व्र ६ सफर जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हीपत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कळला मौजे चापलधरा संस्थान मजकूर अनावल येथील गांवचा कजीयाचा तपसीलवार मजकूर तुम्ही लिहीला त्यास सरकारचे कामाकाजा निमीत्य गायकवाडाकडे हल्ली सुभाहून कारकून जात आहेत वरकड कलम बंदीच्या यादी तुम्हांकडील गांवचे कलम तपासीलवार लिहून जाव साल करून होईल बंदोबस्त तो मागाहून लिहून पाठवू विठोजी व मल्हार जी जासुद पुण्यास रवाना केले आहेत. यासी माणसे देऊन घाट पार करून द्यावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 32.

Bhaskar Lachaman writes, on 9th Safar to Bir Singh of Bansda:-

Received your representation, relating to the dispute between your village Chapaldhara and villages under Anawal, and learnt all about the said dispute. Government Karkun, is going to Gaikwad, in connection with certain Government work, and the whole affair, is being communicated to the Gaikwad, through him. I will write you more, afterwards. Vithalji and Malharji are sent to Poona. They are carrying with them Mukta for Shrimant. Please give them a safe escort through the Ghats and oblige."

Nos. 33.

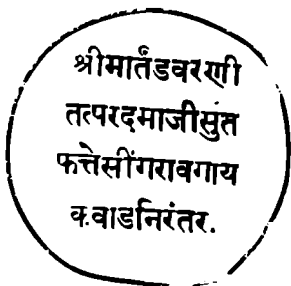
पान १

नंबर ५६

श्री माहारुद्र

राजश्री राजे वीरसींगजी गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्ने॥ आणाजी अनंत अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ २० रविलावल मु॥ नवसारी जाणुन स्वकीये लेखन केले पाहिजे विशेष मौजे वांदरवेला व वाघांबारी हे दोन गांव सरकार आज्ञे प्रमाणे जम होती त्यांस सांप्रत श्रीमंताचे आज्ञे प्रे॥ तुमची तुम्हाकडे सोपवली आसेत आमची माणसे उठवून आणीली कलावे किरकोल साकत्ये मजकूर राजश्री विसाजी पंत सांगता कलेल तुमचा अहमचा दुसरा अर्थ नाहीं मौजे कुरेलीची जत्पी राजश्री राघो पंत भाज यांजकडे आहे त्यांजलाही पत्र सरकार आज्ञे प्रमाणे लिहून दिल्ले आहे सबब पत्र पाठऊन वर्तमान लिहीत जावे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे ही विनंती.

मोर्तव
सुद.

No. 33.

Annaji Anant writes from Nawasari, on 20th Ravilawal, to Bir Singh the Raja of Bansda:—

“Two villages, named, Bandrabella and Baghabari, were attached by the Order of the Government, but they are now released, and made over to you, in compliance with the direction of Shreemant. My men are with drawn, from these two villages. Bisaji Pant, will complete the process of delivery, by handing over to you even the petty things, connected with these two villages. Now we have no concern at all.

“However, the attachment of village Kureli, is given to Ragho- pant Bhau. He is acquainted with the new turn and asked to work according to the direction, of Shreemant.”

श्री

राजश्री गमाजी गोली गोली गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ माधवराव नारायण प्रधान अर्शीर्वाद सु॥ सीत
समीचीन मंथो व अलंफ मौ॥ कुगेली व मौ॥ चापलधरा व बाधावारी संस्थान बांसदे हे तीन गांव
संस्थानकडे असतां राजश्री फत्तेसींगराव गार्डेकवाड सेनाखास खेल शमशेर बहादुर यांजकडील स्वार
मोर्णसे गोंडसे येऊन उपद्रव करून आणाजी आनंत यांनी सदरहु गांवची जमी केली हे वर्त-
मान सरकारीत कळल्यावर सेना खासखेल शमशेर बहादुर यांस पत्र लिहून तुम्हांस ताकीद केली
त्याजवरून जमी उठविली गांव संस्थानाकडे चालते झाले असे असतां फीरोन साल मज-
कूरी जमी करणार जाणोन संस्थानीकानी हुजूर लिहीले त्याजवरून हे पत्र तुम्हांस सादर
केले असे तरी तीगस्ता याचा फडशा होऊन गांव संस्थाना कडे चालले असतां फीरोन उपद्रव
होतो हे ठीक नाही ये विसी सेना खास खेल शमशेर बहादुर यांस तुम्ही सांगोन सदरहु
गांवांस उचसर्ग न लागे ते करणे जाणीजे छ २ रविलाखर हे विज्ञापना लेखन सीमा.

No. 34.

Madhorao Narayan, the Peshwa, writes, on 2nd Rabilawal, San Sit Samanin Maya Alaf (1186), to Gamaji Gauli:—

“Three villages, Kureli, Baghbhari and Chapaldhara, of Sansthan Bansda, were looted by Fateh Singh Rao Gaikwad's men and were attached by Annaji Anant. When this occurrence reached the Government, an order asking Fateh Singh Rao Gaikwar, was at once issued to direct you to release these attached villages. These directions of the Govrnmnt were carried out, and villages concerned went back under the administration of Bansda.

It has been recently reported by the Raja of Bansda that, signs are apparent of your intention, to take possession of those three villages. As a sequence of the report made by the Raja, you are ordered to abstain from creating any trouble and see that the previous order of the Government, relating to these villages, is carried out by all concerned. Besides, you are ordered to report to Fateh Singh Rao, all about this order.”

श्री.

यादी राजश्री फतेसींग राव गायकवाड याजकडून कामे करून व्यावसायिकी कलमे सु।
अर्बा समानीन मया अलफ,

संस्थान वांसदे येथील परगण्याचे तीन गांव साल मजकूरी आणाजी अनंत यांनी जप्त केले त्यास संस्थान मजकुराकडे सरकारच्या नजरेचा वगैरे पेंवज घेणे म्हणोन सरसुभाकडे जमीन तेव्हां येविसी हुजूर विनंती केली कीं सरकारचा जमीनून गायकवाड यांनी जप्त तीन गांव केले त्याज वरून सरकारातून रा. गमाजी पाटील यांस ताकीद झाली कीं संस्थान सरकारांत जप्प असतां तुम्ही जप्पी गांवची काय समजोन केली त्याजवरून पाटील यांनी पत्र दिले आहे एकतर संस्थान सरकारांत त्यांत तुमचा जाव साल गांवाकडे नसतां उगीच जमी करावी ही गोष्ट चांगली नाही तर हल्ली सरकाराची आज्ञा आहे कीं पाटीलानी पत्र दिले आहे त्यास फतेसींग बाबा गांवच्या सोड चिठ्या देतील असे असून न दिला तर तुम्ही माणसे उठवून देणे असी आज्ञा आहे त्यास येविसी तीही गांवची मानसास चिटी देऊन आपली माणसे उठवून घ्यावी येणेप्रमाणे कलम १

परगणे बहादरपुर पे। यांतसाव खेडेकरानी उपद्रव मांडला आहे राऊत पाठवून दंगा करितात त्यास ही गोष्ट चांगली नाही येविसी सावखेडे यास ताकीद पत्र लिहून मना करावे सरकार माहालास तुम्हाकडून उपद्रव लागो नये या उपर मर्जी. कलम १

पे। आमोद मौजे बोजाद्रे याचा व पणोलीचा कजीया सिमेबाबत झाला म्हणोन पेशजी लिहीले त्याजवरून उच्च लिहिले कीं मौजे पणोलीकर पाटलावर राऊत मोसल करून बजाविले आहेत त्यास तुम्ही बोजाद्रेकर पाटलास येथे पाठवून देणे म्हणजे उभयतां सीवेची हद महजूदे काढून देववीली जाईल म्हणोन लिहीले त्यास हा कजीया सीवेचा आहे सीवेचा हद महजूद नीघत नाहीं मग हुजूर आणोन काय करावयाचे त्यास ज्या जमीनी करितां पणोलीकर कज्या करितात ही जमीन कोणाच्या परगण्याचे सीवेत आहे सीवेत आहे याची चालीस पन्नास साले भोगवटा कोण घेतो याची चौकशी पणोलीकरासी करून दोन शाहाणे माणूस पाठवून जमीन कोणाची हा निश्चय करावा, नंतर उभयतां गांवचे पाटील हुजूर न्यावे आम्ही नेऊन उपयोग नाही जर करितां आपणाकडून उपेक्षा झाली यास अग फिरकोल बोभाट वारंवार किती लिहावे येविसी सरकारांत विनंती लिहीली तेथील आज्ञाहीच आहे कीं आधी तुम्ही मजकुर फतेसींगराव यांस समजावा ते बंदोबस्त करून देतील आजपर्यंत पणोलीकरानी नुकसान केले आहे ते पाटीलास ताकीद करून फडशा करवीतील ते न करीतील तर मग तुम्ही कलेल तसा मोबदला करणे मौजे बोजाद्रे येथील एक पाटील जीवे मारला आहे असे अपराध होत असतां मनात आणीत नाही तेव्हां आम्ही हे बोजाद्रे लिही लिहिले आजविसी निष्ठुर काय ते लिहून पाठवावे त्याजवरून सरकारास येईल कलम १

No. 34. A.

This paper is a Memorandum of instructions, issued by the Peshwa, in the year 1184 Arba, to Fateh Singh Rao Gaikwad Sena Khash Khel Shamsheer Bahadur, directing him to release villages belonging to Bansda and to effect the settlement of Boundary dispute between the proprietors of village Bojedra and that of village Panoli in Pargana Amod. It appears to be the final order of the Peshwa, so far the release of villages, belonging to Bansda is concerned. For proper understanding a comparative reading of nos. 32, 32 and 34, is desired, as it deals with the matters dealt with therein.

No. 35.

पान १

नंबर १२६

नक्कल.

श्री.

राजश्री वीरसींग संस्थान वासदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ फतेसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादुर राम राम उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहावे विशेष तुम्हांकडील गांवे मौजे चापलधरा व बाघांबारी व कुरेली गांवे तीन सरकारांत जप्त होती त्याची मुक्तता करून दिली आहे तरी तुम्ही आपला अनुभव सुदामत पे॥ घेत जसे या उपरी तुमच्या गांवास सरकारची तोषीत लागणार नाही जाणीजे इ २४ महे रजब.

मोर्तब.

No. 36.

पान १

नंबर ४६

श्री.

राजश्री राऊल वीरसींग संस्थान वासदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ फतेसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादुर राम राम उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहावे विशेष तुम्हांकडील गांवे मौजे चापलधरा, व बाघांबारी, व कुरेली, गांवे तीन सरकारांत जप्त होती त्याची मुक्तता

करून दिली आहे तरी आपला अनुभव सुदामत प्रे॥ घेत जाणे या उपरी तुमच्या गांवास सरकारची तोपीत लागणार नाही जाणीजे छ २४ माहे रजव.

श्रीराजा शाहु नृपती
चरणी तत्पर फतेसींगराव
गायकवाड सेना खासखेल
शमशेर बहादर.

मोर्तेव

सुद.

No. 35 and 36

Fateh Singh Gaikwad Sena Khas Khel Shamser Bahadur, writes, on 24th Rajab, to Bir Singh the Raja of Bansda:—

“Your three villages, Chapaldhara, Baghabari and Kureli were attached, some time ago. They are now released. You can take possession and administer as before.”

No. 37.

पान १

नंबर ७

श्री.

राजेश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्ने॥ श्रीपतराव त्रिंबक अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहीत जाणे विशेष मंथान मजकूरचे कामकाज करितां राजश्री आनंदराव लक्ष्मण पाठविले आहेत त्या महालाचे कामकाज याजकडे सरकार अमलाचे सुदामत चालत आल्या प्रमाणे चालवणे महालाचा पैका येणे आहे तो देखत पत्र याज समागमे देऊन सुरतेस पावता करणे समागमे तुमची दाहा माणसे देणे सरकार कामांत हरयेक विसी दिकत न करणे यात तुमचे कल्याण आहे येथील सर्व मजकूर जगूभाईनी सांगितला असे त्या वरोन कलेल व असो सागांश जगूभाई बहुत शाहाणा प्रामाणिक तुमचे कामाचे ठाई त्यांचे लक्ष चांगले तुमचाही लोभ त्याचे ठाई आहे ते लिहावेऐसे नाही आमचा ऐवज मामलतीचा वगैरे आज पर्यंत आम्ही तुम्हांकडे ठेऊ नये मागेच निकडीने वसूल यावा परंतु तुमचे स्नेहावर लक्ष ठेऊन व जागूभाईचे सांगितल्यावरून आजपर्यंत ठेविला या उपरी ऐवज पत्र दर्शनी यावा एक क्षण विलंब लाऊ नये वर्तमान वरचे वर लिहीत जाणे त्वां छ १३ साबात सु॥ सीत समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असावा हे विनंती.

No. 37.

Shripat Rao Trimbak write, on 13th Saban, San Sit Samanin Maya Alaf (1186), to Bir Singh the Raja of Bansda:—

"Anand Rao Lachaman is deputed. You will get through him, the affairs, of Government Amal, managed as before. Government dues, which you owe and are to pay, you will at once, after the receipt of this Order, appear before him and make payment. Besides you are to provide an escort for safe arrival of the money at Surat."

"You will not put any obstacles. There lies your safety in following these directions. Jagubhai is your most reliable and faithful servant. He takes keen interest in your affairs and drives his heart, soul and energy, for the achievement of your objects. He has got no other ambition, save and except, to serve you. His honesty of purpose and firm determination to serve you can not be expressed by writing. I have not pressed for payment simply of my friendly relations with him. Now you should not delay the Payment even for a moment, after the receipt of this letter."

No. 38.

पान १

नंबर १

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान ब्रह्मदे गोसावी यांस:-

अहमदीत लखसी कलंकुत राजमान्य स्ने॥ गणेश हरी अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन खालीचे कुशल लिहीत असीतो पाहिजे विशेष तुम्हांकडे सरकारचा ऐवज सन सव्वन चालन समाप्त समालीन, दुसऱ्या ऐवज येथे त्याजपैकी बद्दल देणे गाडदी दी॥ लक्ष्मण विठ्ठल भात दोनमळे यांचे ऐवजी रुपये १०००० दाहा हजार देववीतो आहेत तरी पत्रते करून पाववी यांचे लक्ष्मण येथे. २॥ उ. २६ समालीन सु॥ तीसा समालीन मया व अलफ बहुत काय लिहिणे श्री विनंती.

Nos. 38.

Ganesh Hari writes, on 29th Ramjan, San Tisha Samanin Maya Alaf (1189), to Bir Singh the Raja of Bansda;—

"You are in arrears of two year's (1187 and 1189) Amal. Out of that Rs. 10000/- has been granted to Lachaman Vithal in lieu of Gardi expenses. You are, therefore, directed to pay him the sum of Rs. 10000/- and to obtain a proper receipt for the payment made."

No. 39.

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान बांसदे संबंधी पत्रे सरकारची करून घेतली आहेत ती राजश्री सुखानंद आत्माराम याजबराबर मागऱ्या पाठवून देऊं संस्थान मजकूरकडे सरकारची चौथाईचा वगैरे ऐवज येणे त्याची साहुकारी नीशा सुखानंद आत्माराम यांजपासून करून घेतली तुम्हांकडे ऐवज सरकारचा येणे आहे तो यांजकडे लौकर पावत करावा, रा. जगूभाई यांजबरोबर वस्त्रे पाठविली आहेत ते पावतील ता॥ छ २१ रबिलःवल बहुत काय लिहणें हे लोभ असो दिजे हे विनंती

मोर्तेब

सुद.

No. 39.

Ganesh Viswanath writes, on 21st Rabilawal, to Bir Sing, the Raja of Bansda:—

“ Government order relating to your Sansthan has already been obtained. The order in question will be sent to you through Sukhanand Atmaram. For the Payment of Government dues from you, a letter of Security has been obtained from said Sukhanand Atmaram. You are, therefore, to make payment to him. Some clothes sent with Jagubhai are duely received.

No. 40.

पान १

नंबर १५८

श्री.

यादी सीधा राजश्री गणेश हरी पेठे यांज कडील गारदी वगैरे लोक संस्थानी ऐवज वसूल करावयास आले त्यांजला सीधा वगैरे संवत् १८४८ वा॥ हिशेब:-

६२७॥-॥ खासगी पे॥

४६२) = ॥ नगदी भांग तमाखु वगैरे.

१३५॥ = भोजन खर्च गु॥ बालाजी पंत वगैरे

६४ स्वार अ॥ ५ व पोरने अ॥ ५

एकूण अ॥ १० रोज ८ एकंदर

८ आटा गहु ४२ चा दर
मण ४ ॥

८ खीचडी मण दर ४ प्रे॥

६ तुप ०॥ ७ दर प्रमाणे

३५ चंदी मण ॥. उडीद
दर ३॥ प्रमाणे

३ गुळ मण ४॥.

१ बीवल ४७॥.

६४

३५॥ = बालाजी पंत गारदी सुद्धां

अ॥ १० एकूण रोज ८

१६ आटा गहुचा मण (४
दर ४ प्रमाणे

१॥ = दाल मण ०॥ दर
३॥ = प्र॥

६॥ तुप ०॥ दर १३ प्र॥

३ गुळ मण ०॥ दर ६ प्र॥

१ पान सुपारी नगद रु.

०॥ तेल (३॥.

७ खास घोड्याची चंदी
मण (२ दर ३॥ प्र॥

३५॥ =

३५॥ जासुद अ॥ ४ एकूण रोज २०

एकूण सीधा

१६ आटा गहुचा मण (४
दर ४ प्रमाणे

३॥ दाळ मण (१ दर

३॥ प्र॥

६॥ तुप ०॥॥०

६॥ तेल (३॥॥

----- ३५॥

६२७॥-॥ १३५॥=

पान २

नंबर १५८ पैकी

३२५३॥ रु नीसबत नर नी॥ गणेश हरी पेठे.

२५०६ ॥ गु॥ सेख ईमाम

४१२ नगदी पान सुपारी वगैरे सुद्धां

२०६७॥ सीधा आ॥ १२ एकुण माहा

संवत १८४६ फालगुण सुद

८ त॥ संवत १८४७ श्रावण

१५ एकुण माहे १७.

पैकी जंबुसर गेले मास १

बाकी मास १६

११५२ आटा गहु मण

२८८ दर मण

रुपये ४ प्रमाणे

१२१॥ दाळ मण ३६ दर

मण ३॥=

२७३ तुप मण ८१ दर

१३ प्रमाणे

४०० चंदी मण १२०

दर ३॥ प्र॥

१२६ गुळ मण २१ दर ६

२५॥ तेल मण (४॥

दर ५॥॥

२५०९॥

૨૧૯૥ ગુ|| મલ્હાર પંત

૧૪૪||= નગદી સીરપાવ સુદ્ધાં

૭૫(= ભોજન સ્વર્ચ આ|| ૮ એકુણ

રોજ ૨૩

૨૪|| આટા ગહુંચા મણ

૦૧(૭||દર ૪પ્ર||

૬(= તાંદુલ (૧|| ૭||

દર રૂપાયા ૧ પ્રા||

૩||= દાઢ મણ ૦||૬

૧૨|| તુપ ૦||૬ દર ૧૩

૩||- ગુઢ ૦||૨|| દર

રૂપયા ૬

૩||- શાસ્ત્ર ૦||૬||

૧|| તૈલ ૦||૭

—

૫૫

૨૦(= ચંદી મણ ૦||૦||

દર ૩|| પ્રમાણે

—

— — — ૭૫(=

૨૧૬||

પાન ૩

નંબર ૧૫૮ પૈકી

૫૬||= ગુ|| બાબા જી પંત

૩૭ સીરપાવ વગૈરે

૨૨||= ભોજન સ્વર્ચ આ|| ૭ એકુણ

૭||૦ સ્ત્રીચઢી (૧||

૧૭ દર પ્રા||

૨|| આટા ગહુંચા ૦||૮

દર ૪ ૪ પ્રા||

૩||= તુપ ૦ ||

૧||= શાસ્ત્ર ((૭

॥ तेल ((५।
६(= चंदी एकंदर मस
(१॥

----- २२॥=
५६॥।-

२७८६।

३०६॥ गु॥ लखोवा नाना खासे स्वारी गारदी
२५० घेऊन संस्थान जप्ती करावयामी
आले तेव्हां खर्च एकुण माहा १०१३
एकुण
१०७५ दर रोज रोजीना रुपय २५
प्रा॥ एकुण
४२५ पान सुपारी
३०६॥ सीरपाव

१८०६।
पैकी बजा एकंदर यादी चे वेरजीत लि
हीले आदेत १५०० बाकी जमा

१५७॥ गु॥ रामचंद्र नागनाथ वरात घेऊन
आले २००० त्याज बहल खर्च
१५७॥ ० सीरपाव पान सुपारी

१५७॥

३२५३॥

३८८१(-॥

No. 41.

पान १

श्री

यादी राजे यांज कडील जेवज राजश्री गणेश हरी नी॥ सुभे याणी घेतला संस्थान वासदे
संवत १८४६ चे साली ता॥ संवत १८४७ पावेतो एकंदर

५०२६ भरना राजश्री श्रीपतराव त्रींबक दी॥ भागवत संवत १८४५
चें साली हस्ते बालाराम परदेशी

२००० मिती कार्तिक शु॥ ६ गु॥ भीका
मेहरजी हस्ते बाला राम परदेशी
कोहणूरकर कबजा १
२५ मीती कार्तिक वा॥ ७ गु॥ भीका
मेहरजी कबजा १
३००१ मार्गसीर सुध १२ गु॥ भीका मेह-
हरजी हस्ते बालाराम परदेशी
कोहणूरकर कबजा १

५०२६

३०२७२ भरना वि॥ रा॥ बाबाजी दादाजी दी। गणेश हरी पेठे यांजकडे
६२५९ संवत १८४६ चे साली पावती.

११०० मीती चैत्र सु॥ ६ गु॥ सेख ईमाम
जमातदार कबजा १
२१७६ मीती वैशाख सु३ १ गु॥ भीका
मेहरजी कबजा १
२६८३ माहे अधीक आषाढ मास.
५९४ मीती सु॥ ७ गु॥ सेख
ईमाम जपातदार कबजा १
१६८३ वा॥ ३० गु॥ रुस्तमखा
प्यादा कबजा १

६२९५

२६८३

२२५१३ संवत १८४७ गु॥ बाबाजी दादाजी दर
हुकूम कबजा

२५०० माहे जमादीलावल छ २८ रोज
गु॥ भीका मेहरजी या मोहयाच्या

मुकामी भरले त्याची कबजा १
५१०० माहे सवाल छ २६ रोज गु॥
भीका मेहरजी नी॥ जगूभाई
कबजा १

५७६७॥ माहे चैत्र मास --

३६५५ छ २३ सावाण गु॥
भीका मेहरजी कबजा १
५६५ छ २७ सावाण गु॥
भीकामेहरजी कबजा १
१२४७॥ चैत्र व ।

८६५॥ छ २६ सावाण
गु॥ भीका मेह
रजी खा. क. १
३८२ छ १ रमजान गु
येसुजी कबजा १

५७६७॥ १२४७॥

पान २

नंबर १९० पैकी

१०६२ माहे वैशाख सुध ५ गु॥ मलेक
आशरफ जमातदार कबजा १
४॥ ख. जीनस चवले येसु घेऊन गेला
त्याची कबजा नाही.
२१३६ वी॥ नीलोपंत यानी पाठविले जंबू
सरकर लखभीदास नानाभाई गु॥
जगजीवणदास मु॥ वांदरे वलसा-
डेसः—
१६१ वैशाख सुध ४ गु॥ जग-
जीवणदास व॥ कबजा १
३७५ वैशाख सुध ५ जीनस बा॥
ऐवज गु॥ भीका मेहरजी
कबजा १
१२४१ वैशाख सुद ७ गु॥ बुधसींग

नी॥ भीका मेहरजी कबजा १

३२५ वैशाख शु॥ १० माहे ता॥

बलसाड बुधसींगजी बा॥

भीका मेहरजी कबजा १

४ वैशाख शुद १३ गु॥ मलेक

२१३६

२१५० वी॥ रा॥ बाबाची दादाजी.

२००० चैत्र सु॥ भवानीसींग

वगैरे कबजा १

१९८५ कबजा १

१५ गु सेख ईमाम

कबजा नाही

२०००

१०० मीती वैशाख शु॥ ५

गु॥ शंकरजी मेहता

याची कबजा १

५० मुबडीकत गु॥ प्रयागजी

वसी बा॥ पत्र १

२१५०

२२२३ देणे वरादार नी॥ गणेश हरी यांज

लडील गाडदी गु॥ सेख एमाम मा॥

जीजीभाई पारजी नी॥ भीका मेह

रजी मीती माघ सुद १२ कबजा १

१५५० वी॥ लखोत्रा नाना गु॥ सेख इमाम

मु॥ वाजवास दिले कबजा १

८५० बाकी बारा हजार पैकी

४०० कारकूनी

३०० रदकजी बा॥

२२५१३ १५५०

२८७७२

१५०० बी॥ लखोबा नाना खर्चा बाबत गु॥ सेख ईमाम
याची कबजा नाही—

३०२७२
३५२६८.

No. 42.

पान १

नंबर १६६

यादी मीका मेहरजी याजकडे संस्थान सम्बधी पेवज व सीधा वगैरे संवत १८४६ ता॥
संवत १८४७ इ॥ मावई॥ आवल ता॥ आखेर.

७६६ खासा समागमे मंडली सुद्धां गु॥ जीजीभाई माहे १६

१८५ पाण सुपारी नत्क

५८१ भोजण खर्च

५८१ गु॥ जीजी भाई आ॥ ५ एकूण माहे ६ एकूण.

२१६ खीचडी मण ५४ दर ४ प्रें॥

५४ आटा गहुंचा ॥३॥ दर ३ प्रें॥

६५॥ तुप मण ०।२॥ दर १३ प्रमाणें

२३६। चंदी मण ६७॥ दर ३॥ प्रमाणें

६ तेल मण (१॥७॥ दर ६ प्रें॥

५८१

५८१

७६६

५२०॥ गु॥ हरबाजी मेहता व दादाभाई आगदी आ॥ ७ मुदत मास १

६ आटा गहुंचा (२। दर ४ प्रें॥

३३ खीचडी मण ०।३। दर ४

११ तुप मण ०॥३॥ दर मण

रूपये १३ प्रमाणें

५२॥ चंदी मण ०॥॥० दर ३॥०

२ गुल ०॥४ दर ((७

१ तेल ((७॥ दर १४

१०८॥

४११॥= माणसे आ॥ ८ एकूण
मुदत माहे ७

१६८ आटा गहुं मण
४२ दर ४ प्रें॥

१६८ सीचडी मण ४२
दर ४ प्रें॥

६८= तुप मण .१. दर
७॥० तेल मण (१:२॥
(७ प्रमाण

४.१॥=

५२०॥=

१२८६॥=

No. 43.

पान १

नंबर ७१

श्री.

यादी संस्थान बांसदे येथील चौथाईचा रुपये वसुल वीरसींगजी राजे व साल मजकूर
चे संवत १८४६ सालच्या त्याची तपसील लिहीली आहे.

५०२६ हस्तक बालाराम परदेसी.

२००० कार्तिक सुद ६ रोजी गु॥ मीका मेहेरजी.

२५ कार्तिक वद्य ७ रोजी गु॥ मीका मेहेरजी.

३००१ मार्गशीर सुद १२ रोजी गु॥ मीका
मेहेरजी.

५०२६

६२५६ ह. बाबाजी दादाजी जलालपूरकर.

११०० चैत्र सुद ५ रोजी गु॥ ईमाम जमातदार.

२१७६ वेशाखसुद १ रोजी गु॥ मीका मेहरजी.

२६८३ अधिक आषाढ

९६४ सुद १ रोजी ईमाम जमातदार.

१६८६ वद्य ३० गु॥ रुस्तमखा.

२९८३

६२५६

७६०० हस्तक गणेश पंत दादा दीवाण.

२५०० माहे जमादीलावल छ २८ गु॥ मीका मेहरजी.

५१०० माहे सवाल छ २६

७७५ गु॥ जगूभाई

४१२५ गु॥ मीका मेहरजी.

५१००

७६००

१८८८५

या प्रमाणें तपसीलवार भरले त्या च्या वाच्या आम्हा जदल आहेत बर लिहीले आहे त्याज वरोन कलो येईल आपणास कलावे.

No. 44.

पान १

नंबर १७०

श्री

यादी संस्थान बांसदा कडे चवथाईचे अमलाचा ऐवज येणे त्याचा ठराव गु॥ शेख इमाम नी॥ लक्ष्मण विठल व नायक अनंत. रूपये

ऐन	७४०० रुपये	मुकडी	४५० रुपये
१५०० कित्ता			
६६० मिती चैत्र शु॥ ७ शके १७२४		मदरहु रुपये पांचसे पन्नास वैशाख शु॥ १०	
हस्ते शेख ईमाम.		शके १७२४ चे मितीस द्यावे.	

२४६०

बाकी रुपये ४०१० यांस हप्तेबंदी

२००० वैशाख शु॥ १० शके १७२४

१५०० जेष्ठ शु॥ १ शके मजकूर

१५१० आषाढ शु॥ १ शके मजकूर.

५० ०

एकू ५ पांच हजार बाहा रुपये सदरहु हप्तेबंदी प्रा। न्यावल्यास दर माहा दर सदे रुपये २. दोन दुहोत्रा प्र। व्याज सुद्धां घेतले जाईल.

No. 40, 41, 42, 43 and 44.

These are account papers, No. 40 is an account of personal expenses incurred by Ganesh Hari during the Sambat year 1847. No. 41 is an account of receipt and disbursement, by Ganesh Hari during the Sambat years 1846 and 1847. No. 42 is the account of personal expenses incurred by Bhicka Merji during the Sambat years 1846 and 1847. No. 43 is an account of Payment made by Raja Bir Singh at various time during the Sambat year 1846 and No. 44 is a Memorandum of Agreement for the payment of Government Amal.

No. 45

पान १

नेत्र १३२

श्री.

राजश्री राजे राऊल वीरसींग गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ रामचंद्र भास्कर कृतानेक अशीर्वाद विनंती
उपरी येथील कुशल ता॥ फालगुण वा॥ १३ पावेतो यथास्थीत असे विशेष राजश्री राघो दादा

जी बडोद्यास गेले आहेत ते येणार लवकरच होते येज निर्वाह्य राजश्री विमाजी गोविंद याजला ठेवून घेतले होते त्यास राघो पंत आद्याप न आले आणि विमाजीपंत याजला आपला बोलावणी आली त्याज मुलें मशारनीले येथुन आले आहेत हे सविस्तर सांगता कलो येईल आमचे ही जाणे दो ची शेजात यजमान दर्शनाच्या उद्देशे ऐणार तेथी गेल्याया उपरी आपल्या कडील बंदोबस्त सर्व तुमच्या मजी प्रमाणेच सहजात घडून येतील चिंता न करावी तुम्हासी दुसरी अर्थ नाही संस्थान आमचे वरचेच जाणतो वरकड सविस्तर मशारनीले सांगता कलेल बहुत काय लिहीणे कृपा कीजे हे विनंती.

No. 45.

Ramchandra Bhashkar writes, on Phalgun Badya 13th, to Rawal Bir Singh, the Raja, of Bansda:-

“Ragho Dada went to Baroda some time ago, and he took, Bisaji Pant, with him. He was to return from Baroda very soon, but has not turn up as yet. Meanwhile you wrote to me saying that you wanted Bisaji Pant. He is, now, present here. I am expecting, myself, to go there, in a few days. After going there I can handle your work, as desired, very easily. I assure you that you should not be anxious for accomplishment of your objects. I will do all, what I can, as I take the Sansthan as my own.”

Nos. 46.

पान १

पेवर ६.

श्री.

राजश्री वीरमींग राजे संस्थान बांसदे गोमावा यासी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तोम गणेश हरी आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीय कुशल लिहीत अमीले पाहिजे विशेष तुम्हीं बहुत दिवसी पत्र पाठविले ते पावले सविस्तर कलले. तुम्हीं भिलाचे दंग्याचा मजकूर श्रीमंत राजश्री सुभेदागाचे पत्री तप-सीलवार लिहीला तो कलला त्यास ये विमीं सरक गंत विनंती केली त्याज वरून आज्ञा जाहली आहे तो मजकूर राजश्री भास्कर पंत यास लिहीला आहे. त्याचे उत्तर आल्या वर ये गोष्टीचा बंदोबस्त होईल तुम्हांस आगाऊ सूचना करूं ग. जगूभाई याणी अ. म्हां पासून कर्ज घेतले त्याचा फडशा केला म्हणोन लिहीले तला आहे. भास्कर पंताचे पत्र आले नाही. कसा फडशा केला त्याचे तुम्हीं फडशा कलम असल्यास येईल व पत्री तिकडील मजकूर लिहीत जावे ता. छ ११ जोदरम बहुत काय लिहीणे लोभ असो दिजे हे विनंती.

No. 46

Ganesh Hari writes, on 11th Moharam, to Bir Singh, Raja, of Bansda:—

“Recieved your letter and learnt the whole affairs, after going through it. I have also learnt the full details of the Bhil's rising depicted by you, in your letter addressed to the Subedar. Government have already been acquainted about the said rising, and its order in that behalf is already passed and made known to Bhashkar Pant. After the reciept of his reply, whatever, arrangements will be devised, will be made known to you, before hand.

Jagubhai had taken some money as loan from me. He writes, now, that the said loan had already been liquidated. I don't understand how it had been effected in absence of Bhashkar Pant. ”

No. 47.

पान १

नंबर ६०

श्री रामचंद्र

राजेश्री माहाराऊल राजे वीरसींगजी गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ गमाजी पाटील गौली राम राम विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ २५ जिल्काद जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करित असावे विशेष आपण एकदांन पत्रे पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर सविस्तर कलो आला आपले कामावसी आम्ही फार मेहनत केली मेहनत करावयास आलस केला नाही ही गोष्ट हातची गेली होती इश्वर सत्तेने आपले मनोदयानुरूप कामाचा बंदोबस्त उत्तम प्रकारे केला आहे. सरदारानी सांगितले आहे कीं राज यांस येदे बोलाउन पाठवाये कीं आमचे हाते वस्त्रे व सिरपाव देउन येथोन संस्थानासी खाना करून शहराती कोणे गोष्टीचा आदेशा न चिंता राखता सुखरूप यावे ऐसे सरकारानी सांगितले आहे त्यांज वरून तुम्हांस पत्र पाठविले आहे व सरदाराये ही पत्र पाठविले आहे येथून राजेश्री भवानीदास मेहता, व दुलबभाई व भगवान नाईक ऐसे पाठविले आहे यांस ही सरदारानी समक्ष जे सांगवयाचे ते सांगितले आहे हे तुम्हासी जवानी सविस्तर सांगतील त्याज वरोन कलो येईल पत्र दर्शनी मशारानीले समागमे याचे चिंतात काहीमात्र आदेशा न राखीतां सुखरूप यावे सुरतेतील देवघेव वगैरे कोण्हाचे तुम्हाची उपद्रव लागू देणार नाहीं ऐसे सरदारा पासून पक्के करून घेतले आहे बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 47

Gamaji Gauli. writes, on 25th Jilkad, to Maharawal Birsinghji, raja, of Bansda:—

“Recieved your letters and learnt about the matters dealt with therein. I have tried my best, for the success of your objects. No stone has been left unturned by me. Whatever was desired to be done, has, by Grace of God Almighty, been done, very successfully. Sardar has asked me, to request you to come over here, so that the desired Siropa could be bestowed upon you in person. Accordingly you are requested in this letter, to come over here, and you can come without least hesitation.

Rajshree Bhawanidas Mehta, Dulabh Bhai and Bhagawanji Naik, who were, sent by you, for making representation, on your behalf, appeared before the Sardar and made him understand the whole affairs. But the Sardar wants to learn from you direct. Therefore, you are, requested to come here, at once. Full arrangements have been made to prevent any troubles from Surat. I take full responsibility for your safety. You can come here without any hesitation or apprehension in your mind.”

Nos. 48.

पान १

नंबर ३

श्री

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्तो॥ श्रीपतराव त्रिंबक अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ १२ मोहरम पावेतो मु॥ पुणे यथार्थीत जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे. विशेष तुम्ही पत्र पा॥ ते पावले लिहीला मजकूर कळला उतरे ता॥:—

संस्थान धर्मपूर येथील सारवाणी व संस्थान गुदस्ताचा ऐवज दिव्हा त्याच्या व्याजा विशीं वांसदे येथील वांदरवेले याचा सिवेचा कजीया तगादा रामचंद्र पंत करितांत त्यास पत्र आहे त्यांस त्यांजला वाजवी सांगत असतां पाठवावे म्हणोन लिहीले व वेलेस साल ऐकत नाहीत म्हणोन लिहीले ये विशीं सर- मजकूरचे जाव साला विशीं हरयेक दिकती कारचे ताकीद पत्र पाठवावे त्या हून करितांत म्हणोन लिहीले त्या वरून मशार घेऊन पाठऊं. सडकाचा चौकड्या विशीं तिलेस पत्र लि॥ आहे ते दिकत करणार तुम्ही लिहीले त्या वरून खे॥ ही करून ठे- नाहीत. चिरंजीव महिपतराव आमोदास

त्रिला आहे परंतु जासुदाच्याने वासद्या जावयासी वासद्याचे मार्ग येतील त्यांचे तुमचे पावेतो एकट्याच्याने ओझे येणार नाही याज विचारे बंदोबस्त करून पुढे जातील कळावे करितां मागाहून बाणीस पाठऊं चिरजीवकलम १

महिपतराव येतील अथवा तुम्हीं तेथून जाऊन रामचन्द्र पंत याजला पत्र तुमचे जासुदास पैजोडी मुजरपे पाठवावी त्या समागमे पाठऊं मार्गमे परभारा लिहीले आहे ते अतः परकलम १ तुम्हांत तगादा करणार नाहीत.....कलम १

या प्रमाणे मजकूर आहे तुमचा आमचा बरोबा मामलत तुमचीच आहे चिरंजीव महि-
पतराव लवकरच येतील बंदोबस्त करून देतील कळावे बहुत काय लिहीणे हे असीरवाद.

No. 48.

Shreepat Rao Tryambak, writes from Poona, on 12th Mcharam, to Bir Singh, the Raja of Bansda:--

“Recieved your letter and learnt that there is a Boundary dispute between Sarvani belonging to Dharampur and Pandarbella belonging to Bansda and Dharmapur is not in a mood to listen. Therefore, he should be warned by the Government. He has been warned by the Government to come terms.

You further write about the Chukadi. In that respect you are ordered either to send with your own men, or to diliver it to Mahipat Rao when he comes there.

Besides you write that, you already made payment of last year's Amal but Ramchandra Pant is insisting for intrest. You desire in your letter, that he be asked not to insist for the intrest and to abstain from harassing you. He is directed by the Government, not to harass you any more. He is going to Amod via, Bansda and it is expected that, he will settle the matter amicably, in consultation with you.

A letter has also been issued, to Ramchandra and sent to him, with your Courier, for delivery. Hence he will not insist for the intrest or harass you any more.”

Nos. 49.

पान १

नंबर ४२

श्री

राजश्री न्याहारसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी
यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शनो॥ माधव राव नारायण प्रधान अशीखाद
उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूर वीरसींग
यांजकडे चालत होते त्यास ते मृत्य पावले त्याचे पोटी पुत्र संतान नाही याज करितां त्यांचे
सांपत्त भाऊ तुम्ही सबब तुमचे नावे संस्थान करार करून द्यावे म्हणोन तुम्हां कडील जग
लाला याणी विनंती केली त्याज वरून तुम्ही त्यांचे सांपत्त भाऊ यास्तव तुमचे नावे संस्थान
मजकूर करार करून देऊन नजरेचा वगैरे ऐवज द्यावयाचा करार केला आहे त्या प्रमाणे
ऐवजा भरणा सरकारांत करून संस्थानचा बंदोबस्त राखोन सरकारांत रुजू राहोन एकनिष्ठपणे
वर्तणूक करित जाणे जाणीजे छ २२ रमजान सु॥ ईसने तीसने मया व अलफ बहुत काय
लिहीणे

लेखन

सीमा

No. 49.

Madho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 12th Ramjan, San Isane Teshen Maya Alaf. (1191 Arba), to Nahar Singh, the Raja of Bansda:—

“ Bir Singh died with cut and an issue. You are his only step brother. Jagu Lala, has made a request to the Government, for recognition of your succession. Besides, he has agreed to the Payment of customary Nazarana and other Expenses. As a sequence of the representation made, on your behalf, by the said Jagu Lala, your succession to the Bansda Gadi, is approved, and you are directed to take possession of the Sansthan, after Payment of the agreed Nazarana. Besides, you are required to remain faithful adherent of the Government.”

No. 50.

पान १

नेबर २८

श्री.

मनोहर पंतानी यादी केली होती त्याची नक्कल.

यादी संस्थान वांसदे येथील वीरसींग राजे मृत्य पावले त्याचे सांपत्न्य बंधु नाहारसींग यांसी संस्थान मजकूरी स्थापना करून सरकारांत नजरेचा वगैरे ऐवज द्यावया विषयी कलमे सु। ईहीदे तीसेन मया व अलफ

नजरे बद्दल वगैरे ऐवज	रुपये	वीरसींग राजे यांची मातोश्री व वायेका
१०००० ऐन नजर		आहेत त्याची नेमणुक सरसुभा व सुखानंद
१०००० वीरसींग राजे मृत्य पावले त्यास		आत्माराम याचे विद्यमाने ठराव जाहाला आहे
सरकार आज्ञा न घेतो मशारनिले		त्या प्रमाणे घेऊन संस्थानी राहावे बखेडा
संस्थानची वहिवाट करू लागले		केल्यास बंदोबस्त करून दिला जाईल.....
संबब सदरचा पाहून मोघम ऐवज	 कलम
द्यावयाचा ठरला तो रुपये.		
४६०० सरकारचे गारदी वगैरे संस्थानचे		दयाराम आनंदराम यांनी वीरसींग राजे
बंदोबस्तास होत त्याज बद्दल		कारकिर्दीत कारभार केला आहे. त्याचा
मोसम ठरविला सरसुभाने तो.		हिशेब व राजा मृत्य पावला ते समय संब.
		स्थानची वस्तवाणी वगैरे नेली आहे त्याचा
		फडशा मशारनिले पासून करून द्यावा. कलम

२४०००

तपसील

१०००० सन ईसने तीसेन श्रावण अखेर.	राज्याचे नांचे सनद व बखमान व घोडा.
७००० सन सलास तीसेन भाद्र पद अखेर.	संस्थानचे बंदोबस्तास साहीत्य पत्र लाग-
७००० सन आर्वा तीसेन भाद्र पद अखेर.	तील ती.

२४०००

येकूण चौबीस हजार रुपये सदरहु मुदती प्रमाणे द्यावयाचे याचा हमीदार निलो गोपाल.

No. 50.

Memorandum of Agreement, entered into by Jagu Lala, on behalf of Nahar Singh, and the Peshwa, for the Payment of customary succession Nazarana, fine for disobedience and Military Expenses, prepared by Manohar Pant in the year 1191 Arba.

The whole amount imposed by the Peshwa is 24000-0-0, details of which are given in full.

1. Agreed Nazarana is Rs. 10000-0-0
2. Fine imposed for not obtaining Government sanction before hand 10000-0-0
3. Expenses of detachment 4000-0-0 posted at Bansda, after the death of Bir Singh.

24000-0-0

It is agreed, that the Nemnuk settled, by the Sir-Suba and Sukhanand Atmaram, for the Mother and Ranis of late Rawal Bir Singh, is to be continued. They are to get their Nemanuk and to live at Bansda peacefully. In case there be any dispute, another arrangement will be made.

Daya Ram Anand Ram was the Karbari of Late Rawal Bir Singh and he was also in charge of Bansda's affairs after his death. Account, for both the period, of his administration should be settled, by the new Rawal Nahar Singh.

No. 51.

पान १

नंबर १३१

श्री.

यादी नाहारमींम वीन जोरावरसींग संस्थान व्रांसदे सु॥ ईसने तीसेन मया व आलफ आमचे सांपन्न बंधु वीरसींग वीन जोरावरसींग यांची म्थापना संस्थानी सरकारातून केली होती त्याणी कांही दिवस संस्थान चालविले उपरांतीक मृत्य पावले त्यांचे पोटी संतान नाहीं त्यास आम्ही त्यांचे सांपन्न बंधु आम्हांस अधिकार याज करितां म्वामीनी कृपालु होऊन आमची म्थापना संस्थानी केली पाहिजे म्हणोन तुम्हा कडील जगुलाल याणी हुजूर विनंती केली त्याज वरून संस्थानी तुमची म्थापना सरकारातून केली सबब तुम्हा पासून नजर वगैरे.

रुषये.

१७००१ ऐन नजर.

१४००० गणेश हरी नी॥ सरसुभा याणी करार केले ते.

१०००० घास दाणा.

४००० संस्थानचे बंदोबस्तांस गाडदी ठेविले होते त्याज वावत.

१४०००

२४००१

यांसी हाप्ते बंदी-

१०००१ भाद्रपद मास सन ईसने तीसेन रुपये.

१४००० साल मजकुरा सरकारांत घावे

सरसुभा घावे रुपये

७००० भाद्रपद सन सलास तीसेन

७००० भाद्रपद मास सन आषाढ तीसेन.

१४०००

२४००१

वीरसींग बीन जोरावरसींग संस्थान वांसदे हे मृत पावले पोटी पुत्र नाहीं सबब त्यांचे सांपत्त बंधु न्याहारसींग यांस संस्थानी स्थापना करून नजरे बहल वगैरे मिलोन चोविस हजार एक रुपय. सरकारांत घावयाचा करार केला असे सदरहुं मुदती प्रे॥ भरसा करावा येणे प्रमाणे करार करावे करार. १

संस्थान सम्बन्धी कलमे बी ता॥

चौबीस हजार रुपये सरकारातून तुम्हां पासून घावयाचा करार जाहला या ऐवजाची तुम्ही नीशा करावी कलम १

चौबीस हजार रुपये याची नीशा मुदती प्रमाणे नीलो गोपाल याची सरकारांत घावी येणे प्रमाणे करार करावे करार कलम १

मौजे आमेटी प्र॥ सरभुवन हा गांव तुमचे कऱ्या मुळें मारला गेला व लुटला त्याज बहल तुम्ही स्वतः पो॥ मजकूरचे मामलातदार

सरकारचा चौथाईचा अमल संस्थानी आहे त्यास सालावाद प्रमाणे आमचा ऐवज सरसुभा देत जावा

चौथाईचा आमल नीलो गोपाल याणी करून ऐवज सरसुभा कडे सालावाद प्रमाणे देत जावा येणे प्रमाणे करार करावे करार. कलम १

वीरसींग यांची मातोश्री व त्यांचा स्त्री-या तीन एकूण च्यार आसामी सरसुभा अंक-लेश्वरीचे ठाण्यांत ठेविली आहेत त्यांच्या स्वर्चा

यांस करून दिले आहे त्या प्रमाणे तुम्ही ऐवज द्यावा कलम ?

खता प्रमाणे सरसुभाचे विद्यमाने कमा-
विसदाराकडे ऐवज द्यावा येणे प्रमाणे करार
करावे करार कलम ?

वीरसींग यांची मातोश्री व तीन स्त्रीया
आहेत त्यास तुमचे राज्य बापाचे सीरस्ते प्र-
माणे त्यांचे समाधान रूप चौघी जणींस गां-
वास संस्थान पे॥ नेमून देऊन चालवावे
कलम ?

वीरसींग यांची मातोश्री व तीन स्त्रीया
ऐकुण चौघीजणी आहेत खर्चाचे वेगमीस
मागील चाली प्रमाणे संस्थान पैकी गांव नेमून
देवून त्यांचे येणे प्रमाण करार करावे करार
कलम ?

दयाराम वीन आनंदराव यांजकडे वीर-
सींग याचे कारकिर्दीचा हिसेब येणे आहेतो
तुम्ही त्याज पासून सरसुभाचे विद्यमाने सम-
जून द्यावे कलम ?

मागील वीरसींग यांचे कारकिर्दीचे
हिशेब सरसुभा कडील कारकून व नीलो गो-
पाल. यांचे विद्यमाने समजोन द्यावा येणे
प्रमाणे करार करावे करार कलम ?

× × × × × गीरास पे॥ बोहारी वगैरे
येणे आहेतो सुदामत पावला असेल त्या प्रमा-
णे द्यावा जाजती घेऊ नये हाली हरामी
कोणी तुमचे आश्रयाने राहाणे सरकारी महा-
लास उपद्रव करील त्यास आश्रय देऊ नये
येणे प्रमाणे करार करावा करार कलम ?

बहुमान्य नागरसींग मागील दाखल्य
पे॥ पाहून द्यावा येणे पे॥ करार करावा करार.
कलम ?

बदेल सरसुभाहून एवज दिला आहे त्यास त्या
ऐवजाची व्याज सुद्धा नीशा तुम्ही सरसुभा
द्यावी. कलम ?

वीरसींग यांची मातोश्री व स्त्रीया
आंकलेश्वरी आहेत त्या सरसुभाहून पावला
आहे तो ऐवज व्याज सुद्धा ठरेल तो तुम्ही
सरसुभा द्यावा येणे प्रमाणे करार करावे करार
कलम ?

वीरसींग याची मातोश्री व स्त्रीयाची
वस्तवाणी घेतली असेल ती सरसुभाचे विद्य-
माण ठरेलती तुम्ही द्यावी कलम ?

वीरसींग याचे कारकिर्दीचे सरसुभानी॥
देणे असेल ते त्याची नीशा तुम्ही सरसुभाकडे
द्यावे कलम ?

वीरसींग याचे कारकिर्दीचा ऐवज सर
सुभा कडील देणे असेल ती ऐवज हीशोबा
मुळे ठरेल त्याची नीशा तुम्ही सर सुभा कडे
द्यावी. कलम ?

संस्थान संमधे साहित्य पत्रे लागतील
ती द्यावी देणे.

छ २६ सवाल सल ईसने ऐशास.

वीरसींगाचे कारकिर्दीचा ऐवज सर-
सुभा कडील देणे असेल तो ऐवज हिशोबा
मुळे ठरेल त्याची नीशा सरसुभा कडे द्यावी
येणे प्रमाणे करार करावे करार.

No. 51.

Memorandum of terms and condition, on which, the Peshwa, approved, the succession of Nahar Singh, to the Gadi of Bansda, in the year 1192 Arba;

It says, at the outset "My step brother, Bir Singh, was installed on the Gadi of Bansda, by the Government. He died, without any issue, after very short rule. I am, his only step brother. Therefore, my succession, to the Gadi after him, should be recognised, by the Government.

Such representation being made, by Jagulal, your succession to the Gadi of Bansda, is approved and you are required to pay the customary Nazarana and other expenses, which are detailed below:-

- 10001/- The actual amount of Nazarana;
- 14000/- Promised by Ganesh Hari, on your behalf, to be paid to the Suba, including the Military expenses.
- 10000,- Ghas Dana amount;
- 40000.- Expenses of detachment posted at Bansda after the death of Bir Singh.

24000/- 10000 -

This amount of Rs. 24.001 is to be paid to the Government, according to the instalments mentioned below:-

- 10001/- In Bhadrapad of 1192 Arba;
- 14000/- In two instalments of 7000 - each, in Bhadrapad of 1193 and 1194 Arba respectively.

OTHER TERMS RELATING TO THE SANSTHAN.

The Nazar and other expenses are settled at Rs 24001/- . You should pay this amount.

This amount of Rs. 24000.- is to be paid to the Government, according to the instalments stated above. Nilo Gopal, is responsible for the payment.

Village Ameli, of pargana Sarbhawan, was raided and looted, during the turmoil of your dispute. You have executed a bond, binding yourself, for compensating the loss sustained by the villagers. You are to compensate the agreed loss.

You are to pay the agreed compensation, in the presence of the Suba, to the Kamavisdar.

Bir Singh have left behind, his Mother and three Ranis. You are to grant them villages, in Nemnuk, according to the custom of your State.

You will set apart villages in respect of settled Nemanuk of Bir Singh's Mother and Ranis.

Daya Ram was the Karbhari of Birsingh. He is to account for, in presence of the Sir Suba.

Account of Bir Singh's time is to be settled. You will settle that, in presence of Sir Subha's Karkun and Nilo Gopal.

Your Giras, in Pargana Bohari, and others, is acknowledged. You can realise your Giras, from those Parganas but not a single pie more. You will not shelter any disloyal person.

Nahar Singh be presented with a dress of Honour, according to the custom prevalent.

Government Chouth from the State, is to be paid to the Sir Suba every year.

Nilo Gopal will realise the Chouth from the State, and pay to the Sir Suba every year.

The Sir Suba confined, the Mother and Ranis of Bir Singh at Ankaleswar and has defrayed ever since, their confinement. You are to pay the amount spent by the Sir Suba, with interest.

You are also to pay the amount taken, by the Mother and Ranis of Bir Singh, whatever may be settled in the presence of the Sir Suba.

There is some money due, to the Sir Suba, from Bir Singh. You are to pay that amount, to the Sir Suba.

The Amount owed by Bir Singh, to the Sir Suba, is to be paid by you. You will pay that amount to the Sir Suba.

Dated 29th Sabal San Isane Tishen Maya Alaf.

No. 52

नक्कल

पान १

नंबर १२८

सीका

मसुदा

श्री.

कर्ज रोखा शके १७१३ विरोधकृत नाम संवत्सरे माहे श्रावण शु॥ १ प्रति पदा ते दिवशीं खत लिखीतेधस्को नाम राजश्री नीलो गोपाल यासी रिणको नाम नाहारसींग वीन जोरावरसींग राजे संस्थान वासदे तुम्हां पासून संस्थानचे बंदोबस्त करितां नजर वगैरे सरकारांत द्यावयाचा ठराव जाहाला त्याचा हवाला तुम्ही घेतला वी॥ रुपये

२१००० साल मजकूर सन इसने तीसेन.

१०००० भा॥ आखेर.

१०००० आश्वीन आखेर.

१००० भाद्रपद शु॥ १

२१०००

७००० सन सलास तीसेन भाद्रपद आखेर.

७००० सन आर्वा तीसेन भाद्रपद आखेर.

१०५० मनोती रुपये ३५००० दर सदे १॥ प्रमाणें आश्वीन शु॥ १ मीतीसे.

३६०५०

येकूण छत्तीस हजार पन्नास रुपये सरकारी पोते बाल तुम्हां पासून घेतले यासी व्याज दर माहा सदे रुपये १॥. दिडोत्रा प्रमाणें सदरहु मुदतीचे तारखे पासून पुढें वीनसुट देत जाऊं सदरहुची हुडणावल पडलेती देऊं यांसी ऐवज संस्थान मजकूरचे माहालचा ऐवज वसुलाचा येईल त्या पैकी संस्थानचे स्वर्चा पुरता ऐवज घेऊन बाकीचा ऐवज तुम्हांस तुमचा ऐवज व्याज सुद्धां फीटे तो पर्यंत देत जाऊं संस्थान मजकूरी तुम्हां कडील कारकूनऐवजा करितां राहिल त्याचे ठरावाची यादी आलाहिदा करून दिल्ली आहे त्या प्रमाणें वर्तणूक करूं आणि त्याचे विद्यमाने जमाबंदीचा वगैरे ठराव करून ऐवज देत जाऊं त्यांत अंतर पडल्यास माहालचा बंदोबस्त तुम्ही करून देत जावा त्या बद्दल सीबंदी वगैरे स्वर्च वेच जो पडेल त्या सुद्धां ऐवज वसूल करून तुम्ही घ्यावा नंतर माहालचा बंदोबस्त आम्ही करू यांत अंतर करणार नाहीं हे खत लिहून दिले सही.

मोर्तब.

No. 52

'This paper is a "Hand Note" executed by Nahar Singh, in favour of Nilo Gopal, for the sum of Rs. 36,050. Nahar Singh agrees to redeem it in three years, together with 18 P. C. interest. Besides he agrees to take money, from the State exchequer, only to meet his bare necessities and to give the whole income, to him for liquidation of the debt. He further says that, in case he fails to fulfil the terms agreed, Nilo Gopal can take Charge of the State Administration, till the liquidation of the debt.'

No. 53.

पान १

नेवर ७५

श्री

नक्कल.

अखंडीन लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये राजश्री हरी चिंतामण गोसावी यांसी:-

सेवक माधवराव नारायण प्रधान नमस्कार सु॥ ईसने तीसेन मया व आलफ संस्थान वासदे येथील चौथाईची आमलाची कमाविसी साल मजकुरा पासोन राजश्री नीलो गोपाल यांज कडे सांगोन संस्थान मजकुर जमेचा मक्का रुपये ७५०० पे॥ वजा महाल मजकूर खर्च रुपये ८०० बाकी रुपये ६७०० यासी हत्तेबंदी. रुपये.

२२५० कार्तिक अखेर.

२२५० माघ अखेर.

२२०० वैशाख अखेर.

—

६७००

येकूण साहा हजार सातशे रुपये सदरहुं हत्तेबंदीने तुम्हा कडे देवीले असत तरी मशारनीले पासून हत्तेबंदी प्रमाणे एवज घेऊन सरसुभा प्रांत गुजराथ येथील हिशोबी जमा करणे जाणीजे छ ९ जिल्हेज वहुत काय लिहीणे प्रे॥ सुद.

No. 53

Madho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 9th Jilheja 1192 Arba, to Hari Chitamani:—

"The Kamavis of Government's Chauth Amall, from Bansda, is given to Nilo Gopal, from the current year. The amount of Chauth

is 7500/- rupees, out of which Rs. 800/- is granted, as his remuneration for the office of Kamavisdar, and is to be deducted from the Amal. The balance of Rs. 6700/- is to be paid to the Government, in three installments of Rs. 2250/- each. The amount of Chauth, after realisation from the State, is to be paid by Nilo Gopal, to the Sir Suba of Guzarat."

No. 54.

फन १

नंबर ७४

श्री

मसुदा

सीफा

यादी नी।। नीलो गोपाल संस्थान वासदे येथील बंदोबस्त सरकारातून करून घेतला त्याचे नजरेचा वगैरे हवाला तुम्ही घेतला त्याचे स्वतः आलाहिदा करून तुम्हास दिल्या आहे संस्थान मजकुरी तुम्हा कडील कारकून एवजाचे वसुला करितां राहातील त्या बदल करार सु।। ईसने तीसेन मया मया व आलफ रुपये

५०० वेतन दरसाल.

६०० शागीर्द पेशा घोड्यास दाणा भोजन खर्च वगैरे शुद्धां दरसाल.

१४००

येकुण चवदाशे रुपये तुम्हास दरसाल तुमचा एवज फिटे तो पर्यंत देत जाऊं येणे प्रमाणे करार.

मोर्तब सुद.

कीता कलमे:-

भेटी दर गांवास रुपया १ एक प्रमाणे घेत जावी कलम १

संस्थानी तुम्हा कडील कारकून राहिल त्याचे नी।। माणसे आ।। २५

माहालची जमाबंदी वगैरे तुमचे ईतम्याने करून वहिवाट तुम्ही करीत जावी कलम १

पंचवीस ठेवीत जाऊं रोजमरा सं० पैकी पावले कामकाज सरकारचे करावे रजे तलवेत तुमच्या असतील कलम १

फडफर्मास कार्या कारखाने तुम्हास लागेल ती देत जाऊं कलम १

येकूण न्यार कलमे सदरहु प्रमाणे करार करून दिह्नी आसत या प्रमाणे वर्तणूक करा
हे लिहीले सही मोर्तव
मुद.

No. 54.

This paper is o Memorandum of terms and condition, relating to the acquisition of Nilo Gopal's services, as surety, for the payment, of Nazarana, imposed on Nahar Sinnh of Bansda, by the Government sa a result of recognition of his succession, on the Bansda Gadi. Nilo Gopal is granted Rs. 500/- as personal allowance, and Rs. 900/- as expenses of his men. Besides, he is allowed to levy Rs. 1/- on villages belonging to the Sansthan.

No. 55.

Arba 1191

पान १

नंबर ७७

श्री.

राजश्री नाहारनींगजी राजे गोसावी यांसी:-

रनो॥ नीलो गोपाल आशीर्वाद, उपरी आमचे नेमणुकेची सीबंदी खर्चा पे॥ मा॥ भीका
जी जगन्नाथ रुपये २०० चलणी दोनसे रुपये संस्थान वांसदे, समंधी पावले वी॥ भीका मेहर
रुबरा रुपये पावले मित्ती शके १७१३ विरोधकृत नाम संवत्करे सु॥ ईसने तीसेन सन १२०१
जमादीलाखर उर्फ माघ वद ७ भोमवार बहुत काय लिहीणे हे विनंती - मोर्तव
मुद.

No. 55.

Reciept granted by Nilo Gopal, to Nahar Singh, for the payment of Rs. 200/-, paid through Bhika Jaganath, on Magha Badya 7th Isane Tishen Maya Alaf (1192) Arba.

No. 56

Arba 1192

पान १

नंबर ४५

श्रीराजाशाहूनर
पतीअखीलपौढ
प्रतापचरणीतःपरमाना
जीगायकवाडसेना
खासखेलसमसेर
बहादर.

श्री.

राजश्री राऊल नाहारसींग संस्थान वांसदे गोसावी
यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलकृत राजमान्य शनो॥

मानाजीराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर राम राम...उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहीत जावे विशेष सरकारची गांवे मौजे वाघांबरी व मौजे चापलधरा व मौजे करोली येही गांव मौजे पालगव्हाण येकुण गांवे च्यार सरकारची आहेत त्या करितां गुदस्ता पत्रे पाठविली मागाहून दुषकाल पडुन रयत तजयजा झाली सबब जमी न पाठविली व माजी कारभारी याच्या आनुमते दोनसाले वसुल तुम्हां कडे सरकारचा बाकी आहे या करितां पत्र सादर केले असे कीं बाकी एवज व साल मजकुरीचा च्यारी गांवचा दखल व्यारेकर का। दरास देणे नये विसीं दिकत केल्यास सरंजाम येवून प्रांतात उपद्रव होईल स्पष्ट समजून दखल देणे. ता॥ छ २ माहे रविल.वल सु॥ ईसने तीसेन मया अलफ बहुत काय लिहीणे.

मोर्तब
सुद.

No. 56.

Manaji Galkwad, Sena Khash Khell Sham Sher Bahadur, writes, on 2nd Rabilawal 1192 Arba, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda:-

“Three villages, Baghabari, Chapaldhara, and Kureli of your State, and village Parranghabhan, now belong to the Sarkar. Some time ago, you wrote and represented the matter. As the Rayats are, are at present, in scattered and cofused condition, due to the prvelance of famine, therefore, Japti has not been sent. My Karbari says, you are in arrears af two years. You are directed to make payment to the Kamavisdar of Fera. If you fail, bear in mind, that Datchment will be sent at once, and there will be troubles for you and your people.

No. 57.

पान १

नंबर १३६

श्री.

वेद मूर्ति राजश्री गणेश भट बीन हर भट पेठये गोत्र वासीष्ट सूत्र हिरण्यकेशी शाखा तैतीरी. मौजे राहाट गढकर येतनवेर प्रा। राजपूर तालुके रत्नागिरी गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये शने। न्याहारसींग जोरावरसींगजी राजे संस्थान बांसदे दंडवत विनंती उपरी तुम्ही बांसदे येथील मुकामी येऊन विनंती केली की आम्ही कुटुंब वत्सल आहो कुटुंबाचे योग्य क्षेमास गांव इनाम देऊन चालविल्यास तुमचे असीष्ट चिंतन करून राहू म्हणोन त्याज वरून तुम्ही सिष्ट ब्राह्मण तुमचे चालविल्यास श्रेयस्कर जाणोन मौजे चढाव प्रा। बांसदे हा गांव तुम्हांस ईनाम जल तर वृण काष्ट पाषाण निधी निक्षेप सहीन दरोबस्त हाली पटी पेशतर पटी खेरीज हक्कदरव ईनामदार करून दिव्हा असे तुम्ही व तुमचे पुत्र पौत्रादी वंश परंपरेने आमचे अभिष्ट चिंतन करून सुखरूप राहाणे या प्रमाणे आमचे राऊल वंश-परंपरेने अनभऊन सुखरूप राहावे.....

No. 57.

Sanad issued, by Nahar Singh, in favour of Veda Murti Ganesh Bhat, inhabitant of village Rahat, in Ratnagiri Taluka, and grants his village Chadava, to him in perpetuity, Besides he directs his descendants as well as the future kings of other lines, to recognise and continue his grant to the Grantee, as well as his descendants. Further he excludes the previous grant, made to others in the village."

No. 58

पान १

नंबर ५२

श्री.

श्रीवेद मुहूर्त राजश्री गणेश भट बीन हरभट पेठये गोत्र वासीष्ट सूत्र हीरण्यकेशी शाखा तैतीरी मौजे राहाटागाकर येत न देर प्रा। राजापूर तालुके रत्नागिरी गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी राजमान्य शनो। महाराजत श्री न्याहारसींगजी जोरावरसींगजी राजे संस्थान बांसदे दंडवत विनंती उपरी तुम्ही बांसदे येथील मुकामी येऊन विनंती केली की आम्ही

कुंदूबाचे योग्य क्षेमास गांव इनाम देऊन चालविल्यास तुमचे अभीष्ट चिंतन करून राहूं म्हणोन त्याज वरून तुम्ही सीष्ट ब्राह्मणं तुमचे चालविल्यास श्रेयसकर जाणोन मौजे चढाव प्रांत वांसदे हा गांव तुम्हांस नुतन ईनाम जल तर तृण काष्ठ पाषाण निधी निक्षेप महीत दरोबस्त हल्ली पटी व पेश्तर पटी खेरीज हक्कदार व ईनामदार करून दिला असे तुम्ही व तुमचे पुत्र पौत्रादी वंश परंपरेने अनभवून सुखरूप गहावे सवत १८४६ वर्ष माहे द्वितीये आशाढ सुद ५ रोज.

मोर्तब सुद.

No. 58.

This is a duplicate of No. 58. This bears the date of the grant, as Adhik Ashad Sudh 2nd Sambat 1846, while there is no date in No 58.

No. 59.

पान १

नंबर ५१

श्री.

पटील मौजे चढाव प्रा। वांसदे यांस लि। कारणकीं मौजे मजकूर हा गांव वेदमूर्ति राजश्री गणेश भट पेठये यांस दरोबस्त हाली पटी व पेस्तर पटी जल तर तृण काष्ठ पाषाण निधी निक्षेप महीत खेरीज हक्कदार व ईमानदार करून पुत्र पौत्रादी वंश परंपरेने नूतन ईनाम दिला असे तर तुम्ही मशारनिलेसी रूजू राहून गांवचा वसुल साल दरसाल देत जाणे नुतन पत्राचा आक्षेप न करणे या पत्राची नक्कल घेऊन असल पत्र भटजी जवळ भोगवटी यास देणे जाणीजे सं। १८४६ वर्ष माहे द्वितीये आशाढ सु। ५ रोज

मोर्तब

सुद

No. 59.

Nahar Singh, writes, on Adhik Ashad Sudh 5th Sambat 1846, to the Patil of village Chadhav and informs him that, the village Chadhav is granted, to Ganesh Bhat. He further directs the Patil to pay the income of the village to the grantee and his descendants.

No. 60.

पान १

नंबर १५६

श्री.

राजश्री न्याहारसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ नीलो गोपाल आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष आपण पत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कलला आकरा हजार रुपयेची बरात दिल्ली आहे तो पेंवज हुंडी करून लौकर पाठवावा व राजश्री दयाराम भाई यांस पांच हजार रुपये यावयाचे त्यास त्याची माणसे वसली आहेत म्हणोन लिहीले तरी त्यांचे पांच हजार रुपये लौकर यावे राजश्री जगूभाई याचे काम काज होत आले आहे लौकरच नियोन येतील आम्ही ही सत्यरच येतो भेटी नंतर परस्पर कलेल विठल पंताचे हातून काम ही सत्यरच येतो भेटी नंतर परस्पर कलेल विठल पंताचे हातून काम काज घेत जाणे ये विषयीं जगूभाई सर्व लिहीतील बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 60.

Nilo Gopal writes, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda. :-

“ Recieved your letter and learnt all about the Subject matter dealt with therein. Besides, he write for, an assignment, for Rs. 11,000/- and asks him to send a Hundi for the amount at once. Further he informs him that, the sum of Rs. 5000/- , is to be paid to Daya Rambhai, whose man is staying, to get the payment. Therefore Nahar Singh, is to make arrangement for Rs. 5000/- , without least delay. In the end, he writes that, he is coming there personally. and all other outstanding matters will be discussed and settled, after personal contact.”

No. 61.

पान १

नंबर १५२

श्री.

राजश्री नाहारसींगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीतलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ नीलो गोपाल आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले

लिहीला मजकुर सविस्तर समजला ऐसी यास राजश्री भीकाजी पंत ही तेथे आले आहेत त्यास तुम्ही व ते मिलोन तहसील नीकडनीने करून साहुकारा कडे भरणा करून हुंडया जतन पाठवाव्या येथे एव जाची बहुत नीकड आहे त्यांस पत्र पावतांच हुंडया पाववाव्या गाईकवाडा कडील गांवचा मजकुर लिहीला त्यास तुर्त त्या कारभारा वर गोविंदराव गाईकवाड आठा चौ दिवसा जाणार याज करितां तुर्त सोय पडली नाहीं मागाहून बंदोबस्त करून पाठऊं तुर्त त्या गांवचा वसूल एक पैसा त्यांज कडे जाऊ न द्यावा बंदोबस्त चांगला राखावा ता। छ १८ रवीलाखर बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे विनंती.

पो। माहे माहे मार्गशीर्ष वद्य १३ संवत १८४६.

No. 61.

Nilo Gopal writes, on 13th Margshirsh Sambat 1849, to Nahar Singh the Raja of Bansda:—

“Reciev'd your letter and after going through the same came, to know all about the matter, dealt with therein. Bhikaji Pant is present there. Please get the Amal realised, with his help and forward a Hundi for the amount, at once, as money is very badly needed. As regards the village, under the Gaikwad, nothing has been done, as Govind Rao Gaikwad is expected to proceed personally there, for the settlement of the dispute within a week. However you will allow not a single pie to go out, out of income of the villages. Besides you will take proper care to withhold the income of the villages firmly.

पान १

नंबर ८२

श्री.

श्रीमंत राजश्री गणेश पंत दादा साहेबांचे सेवेसी:-

आज्ञाधारक न्याहारसींगजी राजे संस्थान विजयपूर प्रांत वांसदा दंडवत विनंती येथील कुशल ता। फालगुण वद १० पर्यंत जाणोन साहेबी आपली कुशलतां लेखन करीत केले पाहिजे विशेष म्नामी कडोन बहुता दिवसा मागे कृपा पत्र भीका मेहरजी याचे मार्फतीने आले ते पावले लिहीले मजकूर कळले आज्ञाकीं चौथाईचे रुपये ७५०० व मातुश्री साहेबाचे स्वर्चा पैकी पांचशे येकूण आठ हजाराची भरती भीका मेहरजीचे गुजारतीने करून आत्माराम भुक्कण याचे दुकानी भरून पोच पाठवावी प्रांत मजकुरचे इशारदार याही भीकाभाईकडे समजाऊन सावकारीनीसा पटवून माला ची रजा ज्याचे त्याणी घेऊन फडसा करावा. म्हणोन आज्ञा तर मागा राजश्री जगूभाई यासी आज्ञा

केली होती कीं माल मजकूर खंडणी सुधा ऐवज भरे पावेतो भरुन चिठी आणवावी व बाकी चा ऐवज राहिला त्याची हामी सुखानंदभाईची आली म्हणजे निरोप देऊ त्यांजवर सुखानंदभाई कडे जाव साल करवीला त्याहीं सांगितले कीं दादांची साहेतां तुम्हावर आहे त्या पक्षी आम्ही कामांत मन घालावे हे ठीक नाहीं परंतु साल मजकूरी आपती मुलें आमचे भान आम्हांस नाहीं तर हे कामांत पडावयाचे नाहीं परंतु संस्थानचे आगत्य व दादाजी मर्जी रक्षावी तर बाकीचा ऐवज राहिल त्याचे हत्ते २ या प्रमाणें दादा कृपालु होऊन करुन देतील तर तुमचा खर्च चालोनहाली ऐवज भरणे त्या सावकाराचा फडशा होऊन स. कार हप्त्यास रुजू राहावे ऐसी सोई पुर्तपणें घडोन येईल व खुलासे पणाचा या अन्वये बंदोबस्त करुन आज्ञा पत्र दादाचे आम्हांस येईल तर मग या कामांत मन घालो ऐसे भाषण आहे तर या संस्थानचे अभिमान धरले आहे त्याज पक्षी आम्ही काय लिहावे जेणे मताने आमची मुक्तता होय तो अर्थ करावा सुखानंद भाईचे बोलणा अन्वये आज्ञा पत्र मशारनीलेस पाठवावे कीं आम्ही पट- वीत च्यार गोष्टी स्वामी ही भाईस लिहावी की नीसापडाने दिकत न करितां पत्र आल्यावर काय होईल हाली रुपये ८००० भरले ते सुरतेस भरावे तर सुरतेस वची याचा आमचा टंटा आहे तेथे जाता ठीक नाहीं व पेढीवाल्या कडेस ऐवज भरणे तो सीकाई असावा प्रांत मज- कूरचा ऐवज च्यार सीकाये सावकारी कडोन नहीं घेणे तो ही प्रसंगा प्रमाणें सीकाये चांदेड ऐसे नाहीं त्यास ऐवजाची भरती जलालपुरास राजश्री बाबाजी पंता कडेस करूं त्याची पोंच स्वामी कडे पाठवू म्हणोन बाबाजी पंतास पत्र लिहावे नरम गरम ऐवज घेवून पाचदेत व प्रां- तात बंदी आहे त्यांची आज्ञा असावी मुलखांत बंदी त्या मुलें सावकार माल घेतल्या शिवाय ऐवज नाहीं म्हणोन ईमामखान जमातदार याज कडे आज्ञा असावी पैकाची नीसा करुन आज्ञा होईल या ऐवजास गुंता पडणार नाहीं परंतु लिहील्या अन्वये उत्तर आले म्हणजे फडशा होऊन येईल बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 62.

Nahar Singh, the Raja of Bansda, writes, on 10th Phalgun, to Ganesh Panth Dada:—

"I have received your latter., after a long time, sent with Bhika Meharji, and learnt all about the matter dealt with therein. I have been ordered to pay the sum of Rs. 8000/- (Rs 7500/- the Chauth amount and Rs. 5000 the expences of Matushree) through Bhika Meharji, to the Pedhi of Atma Ram Bhukhanji, and to send the receipt of payment to you. Besides, I am asked to settle the account of the State. In this respect my submission is, that Jagubhai is already instructed to make payment, if he can, and to obtain proper receipt for the payment. As regards the dues, I am to submit, that I approached Sukhanandbhai with a request to assure pte payment. But he says that, in view of the fact that Dada's

help is available to me, he can not intervene, as his intervention would be not desireable.

Due to the troubles and ordeal through which I have passed just now, my mind is upset, and I have lost the proper sence of understanding. Such being the case, nothing could be done, at present. If yon take to mind my agonies and troubles, and decide to help me out of the difficulty, the due from me, can be paid without any loss of time, and that too, in two instalments.

At present I am asked to make payment of Rs. 8000/- at Surat. It is well known to you that, I have got full pledged enmity, with the Surat Baxi, therefore, it would not be wise to move on my part, to go to Surat.

Under the circumstances, it is prayed that, I be allowed to make payment at Jallalpur, instead of at Surat and to forward the receipt, for the payment, to you. "

— — —

No. 63.

पान १

नं० ६२

श्री.

राजश्री नाहरसींगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान श्ने॥ बाबाजी दादाजी आशीर्वाद विनंती येथील कुशल लिहीत जावे विशेष वसनजी मेहता सरभुवनकर यास छपरबंदीचे वगैरे स्वर्चा बद्दल रुपये १०० शंभर तुम्हां कडून देविले असेत तरी देऊन कबजा लिहून घ्यावे म्हणजे तुमचे जमा करूं ता॥ मिती चैत्र बा॥ १४ शके १७१३ विरोधीकृत नाम संवत्सरे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 63.

Babaji Dadaji writes, on Chaitra Badya 14th Sake 1713, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda:—

"Basanji Mehta of Sarbhuwan, has been donated, the sum of Rs 1000/- and sent herewith, with this Note, to you for the said money. . Please give him the amount donated, and obtain a proper

receipt, for the payment made to him. The amount paid by you, will be adjusted in your account”

No. 64.

पान १

नंबर ६४

श्री त्री सुध

राजश्री अमृतरावजी गौली गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये रने॥ राऊल नाहरसींगजी राजे संस्थान वांसदे राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत असीले पाहिजे विशेष उरवा सिद्दी प्रा॥ भोकरकर सालावाद कापड खा॥ करून गुजरात प्रांती चिखली वगैरे परगण्यात आणून फरोक्त करितो त्यांस वासदाहून कुच करून कापडाचे बोजे भरून चिखलीस जाताना व ठाणे मौजे नीमझर येथे रात्री मुकाभी राहिलेत तेथे मांडवेकर रमनीतसींग याज पार्सी वीरसींग राजे यांची स्त्री पाहून राज्यनि विद्यमाने गीरास पठवून रात्री मौजे मजकूरी येऊन गांव लुटीला व जालून दिलहा आणि तेथे वेपारी ऊत्तासींदी यांचे गुमास्ते कापड घेऊन उतरले होते तर त्याजवर येऊन पडेल दरोबस्त कापड बोजे ३ मोगटे मोठे ६ व नंगदी विक्री रुपये १२५ व भांडी कुंडी ऐसे सर्व वस्तवारज करून नेले त्या रावण्यांत तुमचे सीरासे सरभणेत आहेत त्याणी ही मदतगार केली ऐसे मिळोन कर्म केले त्याज वरून तुम्हांस लिहीत आसे तर तुम्हीं प्रयत्न करून कसेही करून यांचे कापड यांजला देवाय हे इमानयेतीचे मावलतले आहेत. आपणास लिहीले आसे, जसे रितीचे कापड वेपारीचे हस्तगत होय ऐसे करावे सदैव पत्रीत तोषावित जावे बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 64.

Rawal Nahar Singh, the Raja, of Bansda writes to Amrita Rao Gauli:

“Umar Sidi of Bhakar, has been trading in clothes at Chikhali and other places with his Merchandise. Enroute to Chikhali, he stayed at Nimjhar for passing the night. Ratan Singh of Mandava, who had been deputed, by the Rani of late Rawal Birsingh, to take her Giras from the state, raided the village at night and looted the villagers and burnt their houses. Besides he captured the said Sidi and looted his Merchandise and the sum of Rs. 128/- in cash. He is, at present staying at Sarbhuwan. Therefore, I

request you, to be so good, as to get the property of the Sidi, restored to him."

No. 65

पान १

नेबर ६४

श्री.

राजश्री नाहारसींग राऊल मु। ठाणे बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ शामजीराम आशीर्वाद उपरी येथील कुशल ता॥ छ १३ मु॥ ठाणे चिखली जाणुन स्वकीय कुशल लेखन करीत जावे विशेष बहुत दिवस झाले आपणा कडून पत्र जगैरे येऊन परामर्ष झाला नाही तर ऐसे न करावे निरंतर पत्र पाठऊन संतोषवित केले पाहिजे यानंतर बागमजी पारशीयाने आपले पासी देऊन गैर वका समजाऊन मौजे दाखना येथील पा॥ दयाल कुंजा व हरीहर कजीया याजवर स्वार मासले केल त्यास पारसी मजकुर याणी पंचाईत करून रुपये ठरविले आसतील तर पंचाईतदार व पारसी यांस येथे पा॥ म्हणोज बाजवी मनास आणुन पा॥ मजकुर याज पासून रुपये देविले जातील आपण गैर समजोन स्वार पा॥ त्यास हे योग्य नाही आवादीचे दिवस आणी स्वार पा॥ हे ठीक नाही तर स्वारास उटविण्याची चिठी पा॥ आणी पारसी मजकुर यांस येथे पा॥ पंचाईत झाली नसतां अपलास समजाउन स्वार पा॥ त्यास स्वार यास उतारे याची चिठी पा॥ कीं आपले श्नेहान्त अंतर न पडे तो अर्थ करावा कलावे सदैव पत्र पा॥ तोषवित जावे बहुत काय लिहीणु न्मोभ करावे हे विनंती.

No. 65.

Shamji Rao writes, from Chikhali, to Rawal Nahar Singh, the Raja of Bansda.

"You were misled by the Parsi Bairamji and deputed some of your Swars to viliage Dana, where there was a dispute between Dayal Kuja and Harihar. The presence of the Swars, is hampering the work of cultivation of the villagers. Therefore it is desired with that, you should withdraw your Swars. Accordingly, you are requested to withdraw them at once."

No. 66.

पान १

नंबर ६५

श्री गजानन.

राजश्री महाराजल श्री नाहरसींगजी राजे संस्थान बिजेपुर गोमावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ माधराव भगवंत अशीखाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ व १० माहे जिलकाद पावेतो कोस अनावल येथे यथास्थीत जाणुन रुकीये कुशल लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष आपण कृपावंत होऊन पत्र व आंब्याच्या डालीया सुमार २ पाठविल्या त्या पावोन वर्तमान समजले ऐसेच सदैव कृपा करुन परामर्ष आन-
लता आसावी यानंतर आपणा कारणे अनानास येक व पाणम मोठे थोर येक एकूण जिनभा सुमार २ पाठविल्या आहेत. पणस पाग दिवस न ठेवावा दोन्ही भक्षाय्या योग्य हालया यास्तव विनंती लिहीत आहे पुर्वी व रोज गुदस्ता अनानस येक भुक्षणसेट सनागमे पा॥ आहे ते प्रविष्ट होऊन उत्तर आले पाहिजे हर घडी पत्री संतोषवित जावे ममतेत अंतर न करावे. काम काज लिहीत आसावे तुमचे शिपाई रामजी जमादार यांच जकातीचा याज समगमे पाणम अनानास पा॥ आहे ह घेऊन उत्तर पा॥ बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती अना-
नस व पाणस याजवर चिठया लावल्या आहेत कळावे आहेत कळावे हे विंती

No. 66.

Madho Rao Bhagwant writes, on 10 th Jilkad, to Maharawal Shree Nahar Singh, the Raja of Bansda :—

"I beg to acknowledge the receipt of your kind letter, along with two baskets of Mangose. In return, I am sending here-with, one Annanas and one Fanas. They are quite ripe and eatable. Please acknowledge and oblige,"

No. 67.

पान १

नंबर ६७

श्री.

राजश्री महाराजल श्री नाहरसींगजी राजे संस्थान बिजेपुर गोमावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ माधराव भगवंत आसीखाद उपरी येथील

क्षेम ता। आषाढ ८ शु॥ पःवेतो आनावल येथे ज्ञेमरुप जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असील पाहजे विशेष आम्ही एकदोन पत्रे पाठविली त्या प्रति उत्तर न आले तेणे करून चित्तास उद्दीगनता यास्तव कृपा करून उत्तराचे प्रतिउत्तर आली यास संतोष पुर्वी मोदी मोती-चंद याज समागमे अनानस एक पाठविले तो पावला किंवा नाही त्याचे समजत नाही हाल्ली अनानस चांगला मिलोन भुक्कण वाणी याज समागमे पाठविला आहे हा घेऊन स्वीकार करावा आणी उत्तर पाठवावे यासी आज्ञा करावी हरयडी पत्री संतोषवित जावे ममतेत अंतर नसावे कुशल तेचे वर्तमान कळवित जावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.....

तपोनिधी श्री गोवर्धन बाबाचा जैश्रीराम - उत्तर पे। अनानस घेणे.

No. 67.

Madho Rao Bhagwant writes, on Ashad Shukla 8th, from Anawal, to Maharawal Shree Nanar Singhji, the Raja of Bansda:-

"I wrote several letters to you but, received no reply; therefore, I feel some anxiety. Please write about your welfare, and remove my anxieties. Some time ago, I sent Annanas to you with Mod: Moti, but don't know whether they reached you or not. However, I am sending, Annanas, with, Bhukhan. Please acknowledge and oblige."

— — —

No. 68.

पान १

नंबर १७८

श्री.

राजश्रीं नाहरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी मांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाग्य रने भास्कर लक्ष्मण असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल त.गायत छ १० जम.दीलावल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे सदैव पत्री संतोषवित असावे यानंतर मौजे तरभूवन पे। सरभुवन हा गांव श्रीमत राजश्री दीवाणजी याणी खासगी कडे ठेविला आहे साल मजकूरी आपत याज करितां गांव करी बांसदे प्रांतात दाणा खरीदी करावयासी जातात तेथे तुम्ही हरयेक विमीं दिकत करून सुरगाण प्रांतात जाऊ देत नाही म्हणोन कळले व हासीला विसीं दीकत करितां ऐशास गांवकरीन गांवकरी याणी तुम्हां जवळ सांगितले कीं. राजश्री दीवाणजी कडे हा गांव आहे परंतु तुम्ही झकोन हासील एकोन हासील गाऱ्यास अडीच अडीच रुपये घेतले हे उत्तम नव्हे हाल्ली गाडेकरी दाणे आणावयासी गेले आहेत त्यास सुरगाण प्रांतात घगेरे खरेदी करावयासी जाऊ

येऊ द्यावे हासील सीरस्ते प्रमाणें द्यावा पेशजी ज्याजती हासील दुपट घेतला आहे तो माघारा देवावा ये त्रिशीं सेख ईमाम जमादार याजळाही लिहीते आहे गाडे चाल्याम दीकत न करावी तुम्हांकारणे मकर संक्रमणाचे तीन शर्केग युक्त पाउचिचे अहेन मंडी सह स्वीकार करावा बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंता ती रा. नीये पंत खासगत दिवाणजीचा ऐवज पाठऊन गांवात बटाण्यात खर्चाच दाणा आणिल त्याची दीकत न वरीतां जकातीचा पैका न घेता येऊ द्यावा न गांवी छापरे वंभावयाची लांकडे वगैरे सामान लिहिल त्या प्रमाणें देवावे दिवाणजीचे कमास दीकत करू नये हे विनंती

No. 68.

Bhashkar Lachaman writes, on 10th Jamdilawal, to Nahar Singh, the Raja of Basda:—

“Your long silence is causing some anxieties. Please break your silence and drop a few lines every now and then. Village Tarbhuan of Pargana Sarbhuan is the Khasgi, of Shresmant Dewanji. Famine is ravaging this year there. Therefore, some Cartmen went out for making purchase of corns. You have harassed them and prevented them from proceeding towards Sarguna. Those Cartmen being harassed, represented to you that they are the subject of Dewanji. But inspite of their representation, you imposed a duty of 2½ rupees per cart and compelled them to pay the amount.

Those Cortmen are again going, for making for purchase of corns, that side. Please allow them to and from passage, through Bansda towards Sarguna and other places. Of course, you can levy proper duty. However, you are requested to refund the excess duty, levied and realised from them, in their former trip. I have also written to Jamadar Shiek Imam and asked him to abstain from harassing these Cartmen”.

— — —
No. 69

पान १

नंबर १७४

नक्कल.

श्रीराम.

श्रीमंत राजश्री गणेश पंत दादा दिवाणजी गोसावी यांस:-

श्री - कल गुण अनेकरी अंबडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये आज्ञाधारक माहाराजल श्री न्य दारसीगजी राजे संस्थान विजेयपूर में। वा दे दंडवत विनंती येथील बुशल ते।। माहे दी।। आपाढ वद्य ५ वद्वार पर्यंत आपले कृपे करून आमचे व संस्थान मजकूरचे वर्तमान यास्थित जणोन मजकुरीये म्वानंद लेखन वरीत गेले पाहिजे दिशेष सांप्रत अपणा वडन कृपा पत्र दऊ वर्तमान बलत नाही त्याम पेस न करावे सदैव कृपा पत्र पे।। सांभाल करवा यानंतर माल मजकुरी या प्रांती प्रजनाचा तोटा फार आज पतंत प्रजने आगदी नाही भाताचा माहाल भात कडी रोपले नाही मुली या प्रांती सावकार कोणी नाही तशा ही येत स कोणी सवकार तशात मिलता तर पाऊनाचा वोंवाच बार प्रलये सरखी गोष्ट आहे भीका मेहर जी याचे रुपये व्याज मनोती मुद्दां येक महिनात द्यावे म्हणोन आपण लिहीले त्यास भीका- भाईचा प्रकार आपणाम ठाऊकच आहे त्या अर्थी सेवेसी विनंती पत्र लिहीले आहे तरी कृपालु होऊन मशारनीलेस पत्र लिहावे कीं दोन महीने धीर धरून नीमाऊन पैका वसुल करावा वाजवी पैका देणा तो राहत नाही याज करितां आमचे तर्फेन दोन गोष्टी लिहाल्या सांगष आमचा अभिमान आपणास आहे आमची लज्या राहेता अर्थ करावा व सरकारचा बंदोबस्त करून द्यावयाचा ते कृपालु होऊन आमची स्थिती पाहून सरकारांत आमचे तर्फेन वाजीद होऊन दहा हजार रुपये स्वामीनी ठरावले आहेत तेव्हां यात पार पडावे दादा नांव मात्र संस्थान आहे वरकड दैवत राहिले नाही एक गांव येव्हाडी मामलत नाही ऐसा प्रकार आहे आपण धणी आहेत आम्ही आपले पदरचे आहे हरे एक प्रकारे पार पाडोन सरकारचे अभय पत्र द्यावे आपण पुण्यास गेलीयाबल पत्र लिहावे कीं सेवेसी जगूभाईस पाठऊं यानंतर आपले गांवचे लेख भीका मेहरजी याचे स्वाधीन केले आहेत कलावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.

No. 69.

Maharawl Nahar Singh writes, on Ashad Badya 5th, to Rajshre Ganesh Pant Dada:-

"There is scarcity of rain this year, in as much as, that paddy has not been sown and transplanted. Due to the ravages of famine no money could be realised from the people. Besides, there is no one present to advance money. In these troubled days, I am ordered to make p yment to Bhika Merji, with intrest. In this respect, my submission is that, he be directed to wait for few months. As regards the Government dues and the payment of Rs 10,000/-, I am to state here that, I am the master of the Sansthan, in name only. You are the real master of the Sansthan, and I am your faithfull henchman. Therefore, it is your bouden duty, to protect the intrest of the Sansthan, and manage all the outstanding matters properly. Besides it is your duty, to get me pardoned, rather exonerated."

No. 70.

पान १

नंबर १७३

श्री.

राजश्री महाराजल राजे नाहरसींग जी गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलकृत राजमान्य श्ने॥ हरीभाई मेहता राम राम विनंती उपरी येथील कुशल त॥ छ १ माहे रविलाखर पावेतो मु॥ बलवाडे जाणून स्वानंद लेखन करीत अमीले पाहिजे विशेष आपले पत्र रस्तुमखा समागमे आले व मशारनलेची जबानी वरून सविस्तार अर्थकलो आला पत्री मजकूर कीं गांवा विषयीं बखेडा न करावयाचा जाव साल पुर्बीचा झाला आहे म्हणोन लिहीले त्यास सरकारांत हा जाव साल नाहीं माजी कारबारी होते त्याणो राजश्री गमजी पाठील गवली यांचे मुदामी गांव आपल्या कडे एकसालाची जमाबंदी सरकारांत देवीली तो साल वहिवाल्यावर सरकारची गांवे पुन्हां सरकारांत घ्यावी या प्रमाणें श्रीमंत सेना खास खेल समशेर बहादूर साहेबानी आम्हांस आज्ञा करून च्यारी गांवची जप्ती सागितली आहे गुदगता ही आपल्यास कडे पत्रे पाठविली होती स्वारी करावी तर स्नेहावर दृष्ट देऊन न केले हल्ली श्रीमंत यजमान साहेब व राजश्री अमृतराव पाटील गवली यांची पत्रे बारंबार येतांत कीं गांवे जप्त करून मागील वसूल व साल मजकूरचे वसूल घेणे त्यांस आम्हांस दोन गोष्टीचा आदेशा आहे स्वारी करावी तर तुमचा आमचा स्नेह आणि स्वारी केलीयाविना गांवचा बंदोबस्त कसा होता सरकार आज्ञा सीरसांवन्द करून स्वामी सेवा घडली पाहिजे त्यांस ये विषयींचा जाव साल जे करणे ते कोन्ही कारकून बडोदी यास पाठऊन श्रीमंत साहेबा कडून करावे पांच च्यार रोज स्वारी येत नाहीं तदनंतर येणे होईल यास्तव उत्तर तेथोन आणवावा बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 70.

Hirabhai Mehta, writes, on 1st Rabilakhar, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda;-

"Received your letter through Rustamkhan and learnt and all about the matter dealtwith therein. Besides. I learnt much more from Rustamkhan himself. You write in your letter under review that Government order has already been pessed some time ago and the dispute has also been finally settled. But Shreemant Gaikwad holds otherwise and says that, no such order, has been passed by the Government. However he admits, that there was an interim order, and in compliance with the said order the late Karbari handed over the villages concerned to you. Bir Singh got one

year's revenue of those villages also. Thereafter, those villages were to revert to the Government.

Such being the case, I am ordered by the Sena Khas Khel Sham-Sher Bahadur, to attach and take possession of those villages at once. I wrote to you some time ago, and gave full information, on the subject. You can fully understand that, I would have gone to those villages, and attached them at once, but I have abstained till now simply for the sake of our freindly relations.

Amrita Rao Gauli is writing, letter after letter, directing me to take possession of those villoges. Not only this, but to get from you refunded, the income of those villages. If I go there and attach those villages our realations will be brought to an end. If I do not go there and attach those villages, I will not be able to manage the affairs of those villages, without taking possession there of.

You know, I am bound to carry out the orders of my master. Therefore, I suggeest that, you should send some one to Baroda, to get the matter settled before hand, and save me from performing my undesired duty."

No. 71.

पान ?

नंबर १६४

श्री.

राजश्री राजे नाहरसींगजी संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ नीलो गोपाळ मु॥ पे॥ भामेर अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ २१ जीलकाद जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष आपला कडून रा. जगूभाई व भीकाजी पंत आले याणी सविस्तर मजकूर विदीत केला तो कळला या नंतर आपले कडे ऐवज संस्थान मजकूरचे नजरे बाबद वगैरे येणे त्यास साल मजकूरचे करार प्रमाणे ऐवज द्यावा तो आद्याप येत नाही हाल्ली जगूभाई येथे आले याणी इतर गोष्टीच सांगितल्या परंतु ऐवज आणिला नाही त्यास हे ठीक नाही तरी पत्र पावतांच करारा प्रमाणे ऐवज झाडा वाकी नसी पाठऊन द्यावा व पेशतर सालचे ऐवजास जामा करून रसदेचा ऐवज पाठवणे साल गुदस्ताचा ऐवज अद्याप पार पाडला नाही हे उत्तम नव्हें हल्ली पत्र दृशीणी ऐवज निचुण देणे या उपरी दीवसगत लावल्यासी परीक्षीन उपयोगी पडावयाचे नाही

आम्हांस देण्याची नीकड आहे दुसरे भीकाजी पंतास बडोदीयास जाण्या करितां समक्ष सांगितले आहे हे जाऊन बंदोबस्त करून येतील सरकारातून व जगूभाई याणी आम्हां कडे मंस्थानचे काम करून दिले आहे त्या प्रे॥ भीकाजी पंत करतील आपणही घ्यावे यांत दीकत न करावी चिठी तारीख भीकाचे पंताचे हातची व जगूभाईचे हाते करून तेरीख पंत करतील आपण या प्रमाणे चालवावे म्हणजे पुढे कार्तीक मार्गशीर्ष मासी येऊ भेटी नंतर केलेल बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 71

Nilo Gopal writes, on 21st Jilkad, from Bhawner, to Nahar Singh the Raja of Bansda:-

“Raja Shree Jagubhai and Bhikabhai, come to me, on your behalf and acquainted me with the whole affair. The Aivaj relating to Nazarana, has not been paid as yet. Though Jaghubhai came here, he did not bring with him the due Aivaj. This is not proper. You are, therefore, asked to send the due Aivaj, as soon as you receive this letter. Besides, you are asked to make payment of last year's Amal. Bhikaji Pant is going to Bansda, he will do your work, as effeciently, as has been done by Jagubhai and myself.”

No. 72.

नक्कल

पान १

नंबर १७६

श्री.

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य राजश्री नीलो गोपाल कमाविगदार चौथई संस्थाम वांसदे गोसावी यांस:-

सेवक माधवराव नारायण प्रधान नमस्कार सु॥• इसने तीसेन मया व अलफ मौजे चपधलरा हा गांव संस्थान वांसदे यांज कडील व मौजे रुपवेल, प्रा॥ अनावल हा गांव राजश्री मानसींगराय गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर यांज कडील त्यास या हरदू गांवचे कजीया लागला वरून वांसदे करा कडील चापलधरा व आणखी दोन गांवे एकूण तीन गांवची जप्ती फत्तेसींगराव गायकवाड याणी केली होती त्यास त्यांज कडील रामचंद्र भास्कर हुजूर आले होते ते समयीं सिवेचा कजिया मनास आणून मोकलीक विषयीं समक्ष ताकीद माली नंतर रामचंद्र भास्कर बडोद्यास गेल्यावर हरदु गांवचे सिवेचा कजीया मनास आणून रुपवेलकर खोटे

शाले त्याच वरून वांसदेकरा कडील गांवची मोकळीक केली त्या प्रमाणे सुरलील चालले असतां हल्ली हरी मेहता व्यारेकर यांनी सेना खास खेल शमशेर बहादर यांस गैरवाका समजवील्या वरून चापलधरा वगैरे झगार गांवची जप्ती केली आहे म्हणून हुजूर विदीत झाले त्याच वरून हे पत्र सादर केले असे तरी पेशजी हरदु गांवचे सीवेचा कजिया मनास आणून नीवाडा केला असतां हल्ली वांसदेकरा कडील च्यारी गांवची जप्ती केली आहे ते मोकळीक करावयासी मानसीगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर यांस सरकारचे पत्र पा। ते त्याजकडे पाठऊन जप्तीची मोकळीक करून देवणे जास्तीजे छ १५ रमजान अज प्रमाण

मोर्तब.

No. 72

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 15th Ramjan 1192 Arba, to Nilo Gopal, the Kamavisdar of Bansda:—

“There is a Boundary dispute between Chapaldhara, belonging to Bansda and Rupbel of Pargana Anawal, belonging to Mana Singh Gaikwad. As a sequence of the dispute Fateh Singh Gaikwad attached Chapaldhara with two other villages. Thereupon Ramchandra Bhaskar was deputed by Bansda to Baroda for effecting an amicable settelement. The whole matter was discussed in the prese nce of Ramchandra Bhaskar and the claims of Rupbel being falsified, villages belonging to Bansda were released. These released villages remained undisturbed under the administration of Bansda for some time.

Now Mehta Vyarekar having made false representation, to the Sena Khas Khel, has succeded in getting an order for the attach- ment of those villages and had already attached them. This matter being reported to the Hazur, has resulted in the issue of this letter, directing the Sena Khas Khel to take into concideration the previous settlement arrived at and to release those villages without further delay.”

No. 7 .

पातु १

नबकल

नंबर १८३

श्री.

राजे श्री मानसीगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर गोसावी यांसी:—

सकनगुणाल करण अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य शने॥ साधवराव नारायण प्रधान असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष मौजे चापलधरा गांव संस्थान वामदे यांज कडील व मौजे रुपवेल या॥ अनावल हा गांव तुम्ही कडील हरदु गांवचे शिवेचा कजीया लागल्या वरुन वामदेकरा कडील चापलधरा व आणखी दोन गांवे ऐकूण तीन गांवची जप्ती कत्तेसींगराव गायकवाड यांनी केली त्यास तुम्हा कडील रामचंद्र भास्कर हुजूर आले होते ते समई सिवेचा कजीया मनास आणून मोकलीक विषयीं समझ ताकीद हाली यानंतर रामचंद्र भास्कर बडोद्यान लागल्यावर हरदु गांवचा कजीया आणून रुपवेलकर खोटे झाले ग्याज वरुन वामदे करा कडील गांवाची मोकलीक केली त्या प्रमाणें सुरलीत चालले असतां हल्ली हरी मेहता व्यारेकर याणी तुहांस गैर वाका समजावील्या वरुन चापधरा वगैर चार गांवांची जप्ती केली आहे म्हणून हुजूर विदीत झाले याज वरुन हे पत्र लिहीले असे तरी पेशजी हरदु गांवचे शिवेचा कजीया मनास आणून नीवाडा केला अमतां हाली जप्ती करणे ठीक नव्हे याज करितां वामदेकर कडील गांवची मोकलीक करुन सुदामत चालत अले असेल त्या प्रमाणें चालवावे जप्ती मुलें वसुल घेतला तो साधारा द्यावा ये विषयींचा विरोध बोभाट येऊन द्यावे ता॥ छ १५ रमजान सु॥ ईसने तसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीजे हे विनंती.

No. 73

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 15th Ramjan 1192 Arba, to Mana Singh Gaikwad:—

“There was a Boundary dispute, between Chapaldhara and Rupbel of Pargana Anawal and Fateh Singh Gaikwad, as a sequence of the dispute, attached four villages. Thereupon Ramchandra Bhaskar, approached the Government and represented the whole affairs to the Hazur. After careful consideration of the Pros and Cons of the dispute, the release of those villages was directed. Afterwards Ramchandra Bhaskar went to Baroda and the villages concerned were released.

The Mehta of Vyara, having misled the Gaikwad, got an order for the attachment of those villages. At the strength of the said attachment order, he attached those villages. This attachment being reported to the Government, it is directed that the villages concerned should be released at once. If any realisation is made during the attachment, the amount realised is to be refunded to Bansda. Furthermore, it is directed that no further trouble, on your part, will be tolerated”

No. 74.

पान १

नंबर ४७

श्री

राजश्री फत्तेसींगराव गायकवाड सेना खाम खेल शमशेर बहादुर गोसावी यांसी:-

सकल गुस्खाल करण अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्ने॥ माधवराव नारायण प्रधान असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूरचा गीरास आपले कडील माहालाचा सुरक्षात पावत नाही म्हणून हुजूर विदीत जाहले याज वरून हे पत्र लिहीले असे तरी संस्थानास आपले कडील उपद्रव न लागे ते करावे व संस्थान मजकूरचा गीरास आपले कडील माहालांत सुदामत असेल तो ताकीद करून देवावा ता॥ छ २२ जमादीलाखर सु॥ स्वमस समानीन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

लेखन
सीमा.

श्री
राजाशाहुनरपतीहय
निधानमाधवरावना
रायणमुख्यप्रधान.

No. 74

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 22nd Jama-dil-akhar 1187 Arba, to Fateh Singh Gaikwad:-

"The Raja of Bansda is, often now and then, subjected to various kinds of tortures by you. Besides his Giras, from Parganas under you, is not regularly paid. This matter being reported to the Government, you are directed to abstain from troubling the Raja and to make payment of his Giras".

No. 75.

पान १

नंबर ११२

श्री शंकर

राजेश्री जासूद माहाल दणार नी॥ श्रीमंत गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादुर कारणे कोन्ही आपले माहालचे जासूद कामगिरी अथवा येरी आपले तर वासदे येथील राजे यांजला उपद्रव न देत जाश बहलची बंदोबस्त राखीत जावी यांस अंतर करु नये आपले घरचे काम जहलेत लेहून दिधले कलावे दुसरे हा कोन्ही जासूद आलेतर या गांवाम व राजे यांस उपद्रव न द्यावे उपद्रव दिव्हयाम कमी पडणार नाहों सव। हे आपले वर आहे तर ऐसे यांस या गांवास आंतर न द्यावे कळावे श्रीमंत राणीबाई हे आमचे येथे येणार आहेत जानजे हे अशीरवाद. सदरहु पत्र लिहीले रा॥ कोंडाजी नाईकाला सु॥ लिहीले सही.

No. 75.

The writer of this letter depicts that if any man comes to the territory of Bansda, on Gaikwad's State business or otherwise, should not be molested, but be provided protection and facilities. Similarly the Jasud of Bansda passing through the territory of Gaikwad should be provided with a similar treatment."

No. 75 A.

षाम १

नंबर १३७

श्री.

अजम भाई भीका मेहरजी दाम मोहवतहं-

आज दील एकलास नीलो रामचंद्र सलाम बाद जसलाम उकी येथील खैरसला जाणोन न आपले कडील सविस्तर लिहावे दीगर संस्थान वासदे पे॥ साल मजकूरचा सरकारी ऐवज येणे त्या पैकी जलालपुरी राजश्री बाबाजी पंत यांज कडे ऐवज पाठविला आहे तो सावकाराचे दुकानी मशारनीलेनी जमा केले च असतील हाली बकी ऐवज राहिला असेल तो आत्माराम भट व लालदास गुमस्ता जंबुसराहून राजश्री नानाजी नव दाणा बीजा करितां खरेदी करुन गल-वताबर भरून खाना कराव यासी पाठविले आहेत यांस ऐवज रोख लागेल तो द्यावयासी मला पत्र लिहीले आहे त्यांस तुम्हा कडे वासद्या बाबद ऐवज राहिला असेल तो जलालपुरी पाठऊ नये लालदास गुमास्ता यासी देऊन त्याची पावती घ्यावी त्या प्रमाणे मजुरा पडतील हरजीनसी दाणा कबुल तुम्ही केला आहे त्या प्रमाणे वलसाडचे बंदरी सव्वर खाना करावा भरवसा जाणोन लिहीले आहे रुमये दोन हजार पर्यंत द्यावे छ १ माहे रमजान संवत १८४७ ज्यादा काय लिहीण हे किताबत.

No. 75. A.

Nilo Ranchandra writes, on 1st Raman 1191 Arba, to Bhika Merji:-

"As regard the money, out of the Chauth, sent to Babaji Pant at Jalalpur, I think he might have deposited the same to the Pedhi of the Sawakar. Rajashree Nanaji of Jambusar has sent, Atmaram Bhat and Laladas, his Gumastas, for purchasing corns. He has, therefore, written to me, directing that, if there be any due from Bansda, that should not be sent to Jalalpur, but be paid to Laladas and a proper receipt for the payment made, be obtained from him. Such payments made to Laladas, will be adjusted in Bansda's account."

No. 76.

पान १

नंबर १२४

श्री राम राम

राजश्री राजल रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यास:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये रने॥ भगवंतराव गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष तुमचे पत्र जंबूसगहन सुभ्याचे पत्राचे अन्वयाचे उत्तर आले वाचून आपणास आले माघमासी आजविशीत तुमचे सुभेदार येणार तधी प्रे॥ बीसनपुर येथील गीरासा फडशा होईल तो पावेतो आमचा सीकेत माहली येस्वार नाही तरी उत्तम आहे. तुम्हास पत्र सुभ्याचे आहे त्या अन्वये फडशा करावयाचा असल्यास वापू वरोठ वरोवर काल पत्र तुमचे सिकेताची दिलभरीचे पाठविले आहे. आल्यास वीरा पाटील वा पावणे साहासे खर्च सुद्धः मुजरा घेऊन वाकीचा निकाल व छातास ताकीद करुन देवऊं बहुत काय लिहीण हे विनंती.

पौष वा १३ संवत १८५२.

No. 76.

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on Paush Badya 13th Sambat 1852 (1196 Arba), to Rawal Rai Singh, the Raja of Bansda:-

"A reply to your letter from the Suba of Jambusar, has been received. The reply under review says that the Suba is to come

there in the month of Magha. Therefore, my Sipoy's will not go to Bisanpur till the settlement of the dispute. "

No. 77.

पान १

नंबर १००

श्री.

राजश्री रायभोंग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्ने॥ नारो विश्वनाथ असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही कितेक प्रकारे मजकूर भीका मेहरजीसी बोलला ये विसीचा परीणाय मशारनिलानी लिहील्या वरून सविस्तर कलला येसी यास भीका मेहरजी माहीतगार व सरकारचे तर्फेन जर्पीचे काम कात्र त्याज कडेसच तुम्ही त्याजला कमेत घेऊन चालल्यास नीभावणी करावया जोगते सारांप तुम्हा कडे सरकारचा ऐवज येणे बहुत त्याचा फडशा झाला पाहिजे त्यांस शाहाणा माणूस असेल न्याचे विचारे चालल्यास चांगले त॥ छ १३ माहे रजब बिन तफात्र लिहीले हे विनंती.

पो॥ पोष वद ८ संवत १८५२.

No. 77.

Naro Biswanath writes, on Paush Badya 8th Sambat 1852 (1196 Arba) to Rai Singh the Raja of Bansda:-

"You had spoken to Bhika Merji about various matters some time ago. As a result of your talk, with him, he wrote to me giving full details of the subject discussed. Having learnt from his letter all about the matter, I am to inform you that Bhika Merji is an experienced man. Besides, he is in charge of the Attachment effected by the Government. Your welfare lies therein, in working according to his wishes and directions. You are fallen in arrears of Government dues. It would be better if some sort of settlement is arrived, through him. "

No. 78

पान १

नंबर ९८

श्री.

राजश्री नारो पंत नाना सरसुभाने पत्र गु॥ भीका मेहरजी मार्गसीर वद्य ३ सं० १८५२

विशेष बहुत दिवसी कृपापत्र पाठविले ते पावोन दर्शना तुल्य लाभ जाहाले संस्थानी सरकारीचे चौथाईचा आमलतो राजश्री नीलो गोपाल यांजकडे कमाविसीनी होता परंतु त्यांज कडे सरकारची बाकीचा ऐवज येणे त्याचा निकाल त्याच्याने होत नाही म्हणोन सुभाहून जत्प करून जत्पीचे कामकाज भीका मेहरजी खेरगांवकर यांसी सांगितले असे तरी चवथाईचा ऐवज अफरा तफरी न होता सुरलीत द्यावा व मागील बाकी चाही ऐवज मशर नीलेस द्यावा म्हणोन पत्री आज्ञा त्यास माहाल मजकुर पैकी उत्पन्न जहाले त्यांत मीका मेहरजी यांज कडे रुपये ७००० सात हजार वसूल जाहाले दुसरा साकी तीन हजार पर्यंत होईल तेही भरणा लवकरच होईल त्या विसी आपण कालजी न करावी दुसरा संस्थानावर चौकडोन कर्जाचा पेच तेणे करून ताणा ताण आहे आज पर्यंत जगूभाई कामकाज करित होते परंतु कार्तिक सुद्ध ११ चे दीवसी यांजला देव आज्ञा जाहाली त्यांस आमचे वास्तव त्या पत्नी आमचे वडील याची बरदास्त सरसुभाहून करित आले त्या प्रमाणे आमची बरदास्त संस्थानी पदरी धेऊन केली पाहिजे मुलखी पर मुलखी तंदे हमेशा चालत आहे म्हणोन सरकार तर्फेसी भीका मेहरजी यासी आज्ञा जाहली पाहिजे कीं काम काज पडल्यास सरकारचे नावी कागद पत्रे लिहून बंदोबस्त करण्यात येईल तसा करतील या विसी सहसा अनभान न करावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.

No. 78.

Naro Pant Nana, the Sir Suba writes, on Marg Shirsh Badya 3rd Sambat 1852 (1196 Arba) to Bansda:-

“Received your letter after a long time and learnt all about the matter dealtwith therein. In reply, I am to inform you that, the Kamavis of Chauth Amal, from the Sansthan, was assigned to Nilo Gopal, who had fallen in arrears and there is no hope for the payment from him. Therefore, the said Kamavis, being taken from him, is transfered to Bhika Merji of Khergaon and you are directed to make payment to the new incumbent. Besides the arrear from the Sansthan, is also to be paid to him.

Further more the debt amount due from you has not been liquidated as yet. Jagubhai was managing the affairs of the Sansthan

till recently. He was my freind and was, therefore. always sided, by my people, at the Court of the Sir Suba. However he died on Kartik Sudha 11th, therefore, you should be very very cautious, in your dealings henceforth. "

— — —
No. 79.

Arba 1196

पान १

नंबर ३५

श्री म्हालसाकांत.

राजश्री रावल गयेसींग संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये शनो गोविंदराव गायकवाड सेना खाम खेल समसेर बहादर राम राम. उपरी तुम्हां कडील चार गांव सरकारांत जल्प होते ते राजश्री पंत प्रधान यांचे लिहीत्या वरून तुमचे तुम्हांस दिले असेत अनभव घेणे ता। छ २५ माहे रविलाखर मन मीत तीसेन मया आलफ मोर्तव सुद
मोर्तव
मुद.

No. 79.

Govind Rao Gaikwad writes, on 25th Rabilakhar 1196 Arba, to Rawal Rai Singh of Bansda:—

" Four of your villages were attached, by Government, some time ago. They are now released and given back to you. "

— — —
No. 80.

पान १

नंबर ३६

नक्कल असे.

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये इने॥ हरी चिंतामण असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथे सरकारची चौथाई आहे त्याची कमावीस निला गोपाल यांजकडे आहे त्यांस त्यांजकडे ऐवज बहुत येणे त्याचा निकाल त्यांच्याने न होय सबब चौथाई अमलाची जप्ती सरसुभाहून करून जप्ती चे कामकाज अजम भीका मेहरजी याजकडे सांगितला असे तरी चौथाईचा वसुल अफरा तफरी नहोतां सुरलीत भीका मेहरजी कडे देणे व मागील बाकी संस्थाना कडे येणे त्याचा वसुल मशारनीले कडे देणे ता॥ छ २६ जमादीलावल सु॥ मीत तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती मोर्तब असे.

सिका असे.

No. 80.

Hari Chintamani writes, on 29 th Jama-dil-akhar 1196 Arba, to Rai Singh the Raja of Bansda:—

“ The Kamavis of Chauth Amal, from the Sansthan, was assigned to Nilo Gopal. It is, now, transfered from him to Bhika Merji. You are directed to make payment of the Chauth as well as the arrears to the new incumbent. ”

81.

Arba 1197

पान १

नंबर ३८

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य इने॥ हरी चिंतामण सुभेदार असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्हां कडे सरसुभाचा ऐवज येणे त्याज पैकी रा॥ दयाराम आनंदराम याणी रुपये ६००० एके नऊ हजार भाण लालदास दलाल सुरतकर यांजकडे भरून कबजा आणोन दिल्ली. त्या बद्दल नऊ हजार रुपये सरसुभा जमा असेत ता॥ छ २६ जिलकाद सु॥ सबा तीसेन मया व अलफ बहुत काय लि॥

हे विनंती.

मोर्तव
मुद.

No. 81.

Hari Chintamani the Subedar writes, on 29 th Jama-dil:akhar 1198 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

“ Dayaram Anand has deposited the sum of Rs. 9000 — , out of the money you owed to the Sarkar, in the Pedhi of Laladas of Surat and brought a receipt for the amount deposited. The Said amount is credited to you by adjustment. ”

No. 82.

पाम १

नंबर १०३

श्री साम्ब.

नवकल असल व मुजब.

आजम भीका मेहरजी खेरगांवकर मोहोबत हं

आज दिले हरी चिंतामण सुभेदार सु॥ सवा तीशोन मया व आलफ मंस्थान वांसदे यंथील राजश्री रायसींग याज कडे सरसुभाचा ऐवज येणे त्याचा फडशा न होय सबब संस्थानची जप्ती सरसुभा कडून कोम काज तुम्हा कडे सांगितली हल्ली संस्थानीकाचे तर्फेन राजश्री दयाराम आनंदराम याणी येऊन तजतोड करून काही येणे नक्षत दिल्या व कांहीं व चंदा मुदत केली सबब जपती मोकली करावयाचे ठरून हे पत्र तुम्हांस लिहीले असे तरी संस्थानचे कामकाजांत तुम्ही दखलगिरी न करणे जप वसूल संस्थान पैकी तुम्हां कडे पडला असेल त्याची रजवात करून यादी सरसुभा पाठविणे ता॥ छ २६ जिल्हाकद मोर्तव मुद.

No. 82.

Hari Chintamani, the Subedar, writes, on 29th Jilkad 1197 Arba, to Bhika Merji:—

“ Rawal Rai Singh of Bansda owed some money to the Sir Suba but could not make payment. Therefore as a sequel of Non-Payment, the Sansthan was attached and the management was assigned to you. Dayaram Anand has, now, deposited some money and got some time for further payment. Therefore the Sansthan is released and you are directed to hand over the charge of the State to the Rawal and not to interfere with his management. ”

— — —
No. 83.

पान १

नंबर २०

श्री

राजश्री वस्ता राठोड संस्थान वासदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य शनो॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान असीरवाद उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष चिरंजीव राजश्री चिमाजी आपा यांचे लग्नाचा निश्चये जेष्ठ वद्य नवमीस केला आहे तरी तुम्ही लग्न समारंभास येणे जाणीजे छ १४ जील्हेज सु॥ समान तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लेखन मीमा.

No. 83.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 24 Jilhej 1198 Arba, to Basta Rathod of Bansda and invites him to attend the marriage ceremony of Chimanaji Appa, fixed on Jyestha Badya 9th.

— — —
No. 84.

Arba 1198

पान १

नंबर १६

श्री गजानन.

राजश्री राजे रायसींग संवत्स्थान वासडे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्तो॥ भीवराव कृष्ण सुभेदार असिर्वाव विनंती उपरी कुशल येथील जाणून शक्तीये कुशल लिहीत जावे विशेष पे॥ मजकूर येथील चौथाईची माम-
लात राजश्री नारोशंकर अनंदराम मेहेता यांजकडे साल मजकूरी आवल माला पासून सांगि-
तली आहे. तरी आमलाची मत्तल देऊन सुरलीत सरकार आमस चालत आहे त्या
प्रमाणे चालून यांचे विच्यारे कामकाज करीत जाणे. खाना छ २४ मोहरम मन समान तीसेन
मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 84.

Bhi v Rao Krisna, the Subedar, writes, on 24th Moharm 1198 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

"The Amal of Government Chauth, from the Sansthan, is entrusted to Naro Shankar, with a retrospective effect from last year. You are, therefore, directed to make payment of the Chauth as well as of the due to the new incumbent. "

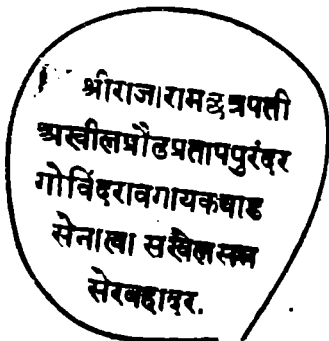
— — —

No. 85.

Arba 1199

पान ?

नंबर ४३

श्रीमहाळसाकांत.

राजश्री कृष्णराव देशमुख सर नोवत गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ गोविंदराव गायकवाड सेना खासखेल सम-
शेर बहादुर राम राम सु ॥ समान तीसेन मया व आलफ मौजे चापलधरा तालुके वासदे हा
गांव तुम्ही लुटोन दाणा दुणा वगैरे घेऊन गेला म्हणोन हुजुर विदीत झाले त्यास भोजे
भजकुरची लुट केली असेल ती भाघारी अर्चा त्यास देणे व प्रे॥ बलसाड व पारनेरा वगैरे
माहाली गीरासी याचा उपसर्ग बहुत झाला आहे त्यास गीरासी यासी सरकार माहालांत जागा
न देतां निक्षुण ताकीद करून बलसाड वगैरे माहाली उपद्रव न लागे ते करणे राजश्री पंत प्रधान
याज कडील हरएक माहाली गीराशाचा उपद्रव झाल्यास सर मुझे तुम्हांस लिहीतील ते समई
गीराशाचा बंदोबस्त करून देणें वारंवार लिहीणें न पडे ते करणे जाणीजे व १ माहे जिल्हकाद
मोर्तब मुद्द.

मोर्तब
मुद्द.

No. 85.

Govind Rao Gaikwad, Sena Khas Khel Shamsheer Bahadur, writes, on 1st Jilkad 1198 Arba, to Krisna Rao, Deshmukh Sir Naubat:-

" You have looted village Chapaldhara, belonging to Bansda, and carried your booty to your place. The matter being reported to the Hazur, it has been ordered that the looted properties should be restored to the owners. Accordingly you are directed to return the looted property of every individual.

Besides, the ravages of Girasias in Parganas Balsad and Parnera, are at zenith. These refractory Girasias should not get shelter in Government territories. Further you are to see that the ravages of these Girasias are put to a stop. If you are asked by the Sir Suba. of Shrimant Peshwa Sarkar to help him in putting down the ravages of Girasias, you are to render all possible help. "

No. 86.

Arba 1198

पान १

नंबर १७

श्री

राजाशाहुनरपती
हर्षनिधानवाजीराव
रघुनाथप्रधान

श्री.

राजेश्री रायसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये रने॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान आसीर्वाद सु॥ समान मया तैन व आलफ वे॥ उरषाड प्रा॥ गुजराथ हा माहाल राजश्री विठलराव नरसिंह यांज कडे फौजेचे सरंजामास आहे त्यांस माहाली मा॥ निले कडील कारकून हमेशा संस्थान मजकूर वरुन जातात व येतात समागमे हर जिन्नस माहाल पे॥ वगैरे खरेदी करुन आणवितांत त्यास पेशजी पासून जकात घयावयाची शिरस्ता नाही व चौथाई सरकार आंमलही संस्थानात आहे असे असतां नवीन साल मजकूरी मशारनिले कडील कारकून खटल्या सुद्धां आले त्याज पासून तुम्ही जकाती वगैरे ऐवज घेतला आहे म्हणोन हुजूर विदीत जाहाले त्याज वरुन हे पत्र सादर केले असे तरी नवीन चाल न करितां सुदामत वहिवाटी पे॥ याजकडील कारकून जातील व येतील त्यांज बरोबर सरंजाम आसेल त्याची जकात न जावू येतू देणे व साल मजकूरी उर पाढेहून कारकुन आले त्यांज पासून जकातीचा ऐवज घेतला आहेतो माघारा देणे. ये विषयीं फीरोन बोभाट येऊ न देणे. जाणीजे छ २७ रबिलावल आज्ञापना. लेखन सीमा.

No. 86.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 27th Rabilawal 1198 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

“ The Military Saranjam of Pargana Udpad is given to Vithal Rao Narsingh. His Karkun, often traverses the territory of Bansda, while on purchasing duty for the Saranjam. Inspite of the fact that there is no custom prevalent to levy duty on such transactions, and inspite of the fact that you are Feudatory to the Government, you have levid duty. Therefore, you are directed, by the Government, to abstain from imposing duty on such transactions and to provide free Passage for persons traversing your territory on Government duty. Besides, you are directed to refund the amouut realised from the Karkun. ”

No. 87.

फोन १

नंबर १६०

श्री.

राजश्री रावसींग राजे संस्थान वांस्वदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य रने॥ आनंदराव भीकाजी सुभेदार आसीर्वाद
विर्मती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सरकार

हिसाचा ऐवज सालावाद प्रमाणे साल मजकूर सन समान तीमेनचा येणे त्या बंदल पेशजी राजश्री बाबूराव गोपाल यांजकडे जत्पीचे काम सांगितले होते त्या प्रमाणे मशारानिले कडे करार असे तरी साल मजकूरचे चौथाईचा ऐवज मशारानिले कडे वसूल देणे ता॥ छ ५ जीलकाद सन समान तीसेन बहुत काय लिहीणे लाभ क्रिजे हे विनंती.....

No. 87.

Subedar Anand Rao Bhikaji writes, on 5th Jilkad 1198 Arba, to Rai Singh the Raja of Bansda :—

“The Government due, according to the prevalent annual accessment, for the current year, is entrusted to Baboo Rao Gopal, you are therefore, directed to pay the amount to him.”

—————

No. 88.

पान १

नंबर ५०

श्री

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शनो॥ हरी चिंतामण आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील मौजे चापलधरा बगैरे चार गांव याची जत्पी राजश्री गोविंदराव गायकवाड सेना खासखेल समसेर बहादर याणी केली त्यास त्या गांवच्या सोड चिठया व तुमचे नावे पत्र व भगवंत राव गायकवाड यांज कडे जत्पीचे काम काज त्याजला पत्र एकूण तीन पत्रे सेना खास खेल यांची घेऊन अजम भीका मेहेरजी खेरगांवकर याज कडे पाठविली आहेत ते गांवची दखल घेतील तुम्ही च्यार गांव पोहींचल्याचे कवजा देणे च्यार गांवचे वसुलाची रुजूवात झाली पाहिजे याज करितां गांवचे काम काज भीका मेहेरजी यांज कडे सांगितले असे तरी हे दीकत कवजा देणे. ता॥ छ ३ जमादीलावल सु॥ तोस सीतेन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

मोर्तव

सुद.

No. 88.

Hari Chintamani writes, on 3rd Jama-dil-awal 1199 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

“ You four villages, Chapaldhara and others, were attached, by Govind Rao Gaikwad, some time ago. Now, there letters, Consent for their release, letter, of direction to Bhagawant Rao Gaikwad for relase and release order to you, being obtained from him, are sent herwith through Bhika Merji. He will take possession of those villages on your behalf. You are to grant a receipt acknowledging the restoration. The administration of these villages will be carried out by Bhika Merji, on your behalf. ”

—

No. 89.

पान १

नंबर ६७

नक्कल.

श्री.

राजश्री रायसींग संस्थान दांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत राजमान्य श्ने॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान असीरवाद उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूर येथील चौथाईचे अमलाचे जत्पीची कामाविस रा. वापुराव गोपाल यांज कडे सरकारातून आहे त्यास तुम्ही साल गुदस्त सन समान तीसेन व साल मजकूर दुसाला सरकार अमला चा वसुल दिल्ला नाही म्हणून कम्पवीसदार याणी हुजूर विदीत केत त्याज वरून हे पत्र सादर केले असे तर साल गुदस्त व साल मजकूर दुसाला सरकार अमलाचा पेवज राहिला असेल त्याचा वसूल का। दारा कडे सुरलीत देणे फिरोन बोभाट येवू न देणे जाणीजे छ ३ जिलकाद सु॥ तीसा तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणो.

No. 89.

Baji Rao Raghunath writes, on 3rd jilkad 1199 Arba, to Rai Singh of Bansda :-

“Baboo Rao Gopal has been entrusted with the Kamavis of the Government Chauth from the Sansthan. He reports that you have not paid the Chauth for the last year as well as the current one,

Therefore, you are directed to pay the Chauth to the Kamavisdar at once. There should be no further complaint on the subject."

— — —
No. 90.

पान १

नंबर १०६

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाने श्ने॥ बाबूराव गोपल असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून म्वकीये कुशल लिहीत गेले पाहिजे विशेष संस्थान मजकूर येथील चौथार्ड बाबद सरकारचा ऐवज हुजूर पावतां जाहला नाही पेशाची चौथार्डचा ऐवज सरसुभां प्रे॥ गुजराथ नी॥ राजश्री महीपतराव भवानी यांज कडे सरसुभाचे खर्चास सरकारातून रुपये ७५०० साडे सात हजार देविले आहेत तरी सदरहु साडे सात हजार रुपये मशरनीले कडे देऊन पावली याची कबजा घ्यावी ता॥ व १० जील्हेज सु॥ मया तेन व आलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असो दीजे हे विनंती.

No. 90.

Baboo Rao Gopal writes, on 10th Jilhej 1200 Arba, to Raja Rai Siugh of Bansda :—

"The current year is nearing completion, but you have not paid the Government Chauth as yet. The sum of Rs. 7500/- is assigned, to Mahipat Rao, the Suba of Gujarat, by the Government. The Sir Suba has deputed Sekh Imam for relisation. Please pay the amount to him and obtain a proper receipt. "

— — —
No. 91

पान १

नंबर ५३

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे, गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शनो॥ महीपतराव भवानी मुभेदार प्रा॥ गुजराथ असीर्वाद दिवसी उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सालाबादी सगुभा कडे तुम्हां कडून पेंवज येणे त्याज करितां माहाली राजश्री तुलमो शाम राज याणी तगादा तुम्हांस केला असतां दीकत घेतली म्हणोन मशारनिलेनी लिहीले त्याज वसूल हें पत्र तुम्हांस लिहीले असे तर साडेमात हजार रुपये मशारनिले कडे भरणा करावा आणि पावती घ्यावी अतः पर दिवसगत पेंवजाम लागल्यास कामास येणार न ही पत्र पावतांच पेंवजाचा निश्चाल करून द्यावा ता॥ छ २२ जिलकाद मु॥ मया तेन आलफ बहुत काय लिहीणें ही विनंती.

मोर्तव

मुद्र.

No. 91.

Mahipat Rao Bhawani, the Subedar of Guzarat, writes,, on 22nd Jilkad 1290 Arba. to Raja Rai Singh of Bansda :—

“You are to pay the Government Chauth to the Subedar. Tulso Shamraj asked you to pay the said Chauth, but insted of paying the Chauth you put obstacles. He, therefore, reported the matter to the Higher authorities. As a sequence of his report, this letter is addressed to you and you are asked to pay the sum of Rs. 7500.— at once.

No. 92

पान १

नंबर ६५

असल प्रमाणे नक्कल.

श्री.

राजश्री कामाविमदार परगणे बीसनपूर नी॥ खुशालचंद गोसावी यांस:-

शने॥ रावजी आपाजी राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष वा॥ राजश्री कामभट व देवशंकर प्रोहित वास्तव्ये वासदे यांज कडेस प्रगणे मजकूर येथील गांव ईनाम मौजे रीगणकळ आहे ते मशार नीलेकडे पेशजी पासून चालत आले त्यास वासदेचे विगाणीविमी उपद्रव लागतो म्हणोन कलले त्यास सुवामत चालते आले असेल त्या प्रमाणे चालवणे जास्ती नवीन तीलमात्र न करणे भटजी मशार नील्हे याची हरएक विसी वरदास्त करीत जाणे न देणे खणा चंद्र ३० रबीलाबल मया तेन अलफ कलावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 92.

Raoji Appaji writes, on 30 th Rabilakhar 1200 Arba to Khusalchand, the Kamavisdar of Bisanpur :-

“ Village Ringankach, of Pargana Bisanpur, is the Inam of Purohit Kambhat and Devashankar. This Inam is coming down from before. The Inam in question is to be continued as before. There should not be imposition of any new condition or terms. The Inam is to be continued to the Brahamins unhampered. ”

No. 93

पान १

६१

श्री.

श्रीमंत राजश्री आनंदरावजी सुभेदार साहेबाचे शेवेसी-

आज्ञांकीत सेख इमान वा। सकुरखान जमातदार नी।। लक्ष्मण बिटल व विनायक अनंत सलाम संस्थान वांसदे येथे सरसुभाचे चौथाईचा वगैरे ऐवज देणे त्याची हत्पेबंदीची याद ठराऊन दिल्ली आहे. त्या प्रमाणे राजश्री रायसींगजी राजे यांचे पत्र ठरावा प्रमाणे आपणा कडे पाठऊन देऊं व ऐवज मुदती प्रे।। त्याज कडून फडशा करऊं त्याज कडून ऐवजाचे भरण्याम अंतर पडले तरी आपण खुद ऐवजाचा फडशा ठरावाचे यादी प्रमाणे करून देऊं हत्पेबंदीचा ऐवज मुदतीस न पावला तर दर सदे रुपये २ दुहात्रो प्रे।। देऊं मिती चैत्र वा।। ६ शके १७२४ छ २२ जिल्हेज सु।। इसने मयातेन ज्यादा काय लिहीणे हे किताबत बी।। वापुजी नारायण गोगटे मे।। पारनेरा.

No. 93.

Sekha Imam writes, on 22nd Jilhej 1201 Arba, to Anand Rao Subedar :-

“Raja Rai Singh of Bansda has promised to pay the Chauth in three instalments If he fails, he will pay intrest at 24/- P. C. ”.

No. 94.

पान १

नंबर १८०

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांमी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य रने॥ तुळसो शामराव नी॥ महीपत राव भवानी सुभेदार प्र॥ गुजराथ अशीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सालावादी सासुभ्याकडे तुम्हां कडून ऐवज येणे यांज करितां पेशजी कारकून व पत्रे पाठविली होती परंतु फडशा करून दिल्या नाहीं अखेर साल होऊन गेले याज करितां सेख ईमान जमातदार यांस जमाव सुद्धा पाठविले आहेत याज पासी ऐवजाचा फडशा करून देणे ये विसीं राज श्री सुभेदार यांची सनद आलाहिदा तुम्हास आहे पत्र पावतांच ऐवज देणे अतः पर दिनावधी लावल्यास कार्यास येणार नाहीं ता॥ छ २४ मोहरम सु ईदीचे मया तेन व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 94.

Tulso Sham Rao writes, on 24 thMoharm 1201, to Raja Rai Singh of Bansda :-

" You are to pay the Government Chauth to the Sir Suba. For payment of the said Chauth a Karkun was deputed, but no payment has been made as yet. Now Sekha Imam is sent with his detachment for the said purpose. Please settle the matter with him at once Subedar has also written. to you directly. Don't delay the payment. No more delay will be tolerated any more. "

No. 95

पान १

नंबर १६

श्री.

मे॥ सीदी जुमा व सीदी आनखीछवसींग व जावहारसींग व कडोजी समस्त मालतदार नी॥ रायसींग राजे संस्थान वांसदे यासी राजाराम खंडेराव सु॥ ईसने मयातेन व आलफ येथोन संस्थानाचे रखवाली करितां केशवराव बाजी याजकडील माहितगार लोग पन्नास आ॥ पा॥ आहेत तुम्ही निरोप पाठविला होता कीं सेख ईमाम याणे राज्याची आफरा तफरा केली याज करितां लोक पाठऊन द्यावे. त्याज वरून लोक पाठऊन द्यावे. त्याज वरून लोक पाठविले आहेत. सेख ईमाम यांस धरून येथे पाठऊन द्यावा. त्या समागमे दयाराम मेहेत्यासही पाठवून द्यावे त्याची भेट घेऊन लागलेच माघारे पाठऊन देऊं तुम्ही राज्याचे कदीम पिढी जावे चाकर तुमची त्यांचे ठिकाणी निष्ठा आहे तसी ठेऊन राज्याचा बंदोबस्त व मुलाचे संरक्षण यथास्थीत रितीने करित जावे. मुला अज्ञान लहान आहे त्याचे यथास्थीत रितीने सांभळ करावा यात तुमचे सेवकपणाची दर्दमकी आहे जाणीजे छ १६ सफत मोर्तब सुद

मोर्तब

सुद

No. 95.

This paper reveals that Sekh Inam who had been deputed for the realisation of Government dues, created some trouble there. The matter being reported to the Government, another officer with a detachment, consisting of fifty men, was sent there with instruction to arrest him. Besides the addressee of this letter is instructed to take care of the Sansthan as well as of the minor Raja. "

No. 96.

पान १

नंबर ७६

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य र्हे॥ मोरो कासीनाथ असीर्वादि उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले संस्थानचा सरसुभाचे चौथाईचा ऐवज येणे तो जीतभाई बरोट व गुलमहंमद जमातदार याज बरोबर पाठविला आहे तो घेऊन पावती देवावी म्हणोन लिहीले त्या प्रमाणें ऐवज घेऊन पावती सरसुभाचे नांव अलाहिदा लिहून पाठविली आहे पावले ऐवजाचे हप्ते बंदी प्रमाणें कांहीं ऐवज पावला व कांहीं मुदती ठरल्या परन्तु संस्थान विषयीं दु जागी नाही हे मनांस आणून तुमच्या लिहील्या प्रमाणें पावती बरोट व जमातदार मजकूर याज बरोबर पाठविली आहे पावेल ता॥ रु २४ सु॥ सल्लास मयातैन व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती जमातदार सेख ईमाम याची हमी चिठी लिहून घेतली होती ती बरोट मजकूर पाठविली आहे पावले लोभ किजे हे विनंती.

No. 96.

Moro Kashinath writes on 24th Safar 1208 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda:—

" Received your letter and in reply I am to inform you that the Amal sent through Jitbhai Barot is received and adjusted. A proper Receipt for the payment made is sent through him. The bond taken by Sekh Imam from you is also sent with Jitbhai. "

No. 97.

1204

पान १

नंबर ४८

श्री.

राजश्री रायसींग राऊल संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रेण। सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष साल गु। प्रमाणे कोस अनावल येथील गीरास तुम्ही घेतला व तुमची कुटुंबातील पोर्णी बाहेर आहे तीणी उपद्रव करून गीरासां करितां तुम्ही परगण्यांत प्यादे पाठविले म्हणोन विदीत झाले त्यास गुदस्ता दुवारा गीरास घेतला तो साल मजकूरात वजा करणे परगणे मजकूरी प्यादा घेऊन उपद्रव झाल्यास परीचीन कार्यास येणार नाही या उपर माणसे पाठविली असतीलती उठवून त्याची ये विषयींचा फिरोन घोभाट झाल्यास ठीक नाही व परगणे वलवाडे येथील गुदस्ता दुवारा गीरास घेऊन साल मजकूरी उपद्रव करितां हे चांगले नाही हरदु माहालाचा दुवारा गीरास घेतला तो साल मजकूरांत मजुरा देणे जास्ती उपद्रव झाल्यास कार्यास येणार नाही ता। छ ६ रजव सु। आर्वा मया तैन व अलक बहुत काय लिहीगे लोभ करावा हे विनंती. मोर्तव सुद.

No. 97.

Subedar Sakharam Chintamani writes, on 9th Rajab 1204 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda:—

“Last year the Giras from Kos - Anawal, was realised by you. Besides some one of your family who lives outside the Sansthan, also realised the Giras from the said Pargana. It is reported that, you have sent your men in the pargana, for the Giras. I am, now to inform that, as the Giras was realised twice last year from the Pargana, the excess amount must be adjusted for the current year. Therefore you are requested to get back your men at once from the Pargana. No more trouble will be tolerated.

Besides, Giras has been realised, similarly twice from Balward Pargana last year. You deputed your men there too for realisation purposes. This is not proper. Excess realisation from both the Parganas should be adjusted against the current year's account. ”

No. 98.

पान १

नंबर ११८

श्री.

राजश्री रायसींग राजल संस्थान बांसदे गोसावा यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्ने॥ श्रीधरराय राम राम विनंती उपरी येथील कुशल त॥ छ १७ माहे रविलायल जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत गेले पाहिजे विशेष प्र॥ बलवाडे येथे तुमचा गिरास आहे त्यास गुदस्ता तुम्हां कडील सेकेत आला त्याने परगणे मजकुरी गांव उपद्रव बहुत दित्हा आणि मनस्वी बागवी वर्तणुक केली त्या व रुन रयेतीस दहशत पोहचून पाटील याणो गावडी टाकून गेले साल मजकुरी गांव गांव कोन्ही पाटील नाहीं आणि माहाल सरकार खासगी ठेविला आहे तुमचा गिरास सालाबाद पावत आहे त्या प्रमाणें साल मजकुरी तीन हप्त्याने गिरासचे रुपये रयेत भरतील वसुलास सीपाई पाठवून हप्त्या प्रमाणें रुपये घेऊन जाईल सेकेत पाठवावयाचे कारण नाहीं यास्तव पत्र लिहीले आहे तरी सेकेत न पाठविणे सीपाई पाठवून रुपये घेऊन जाईल नव्हक परगण्यास उपद्रव दित्यास कार्यास येणार नाहीं समजून कणे ते करावे सदैव पत्र पाठवून संतोषवित असावे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 98.

Shreedhar Ram writes, on 17th Rabilawald to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

“ For realisation of your Giras, from Pargana Balwad, you deputed your men, who resorted to molestaion and harassments of the Rayats and there by caused great annoyance amongst the villagers. Their this behaviour and attitude has resulted in all round fear for the Rayats. As a sequence of all these troubles, the Patils have migrated to other places.

There is no Patil, in any of the villages in the paraganas this year and the Mahal is under Khasgi Management. As regards the payment of your Giras, I am to inform you that the Rayats will pay in three instalments. You will get your Giras in instalments after the Rayats have paid their respective instalments. Dont send your men to the villages but to the head office and receive your Giras according to instalments.

No. ७७.

नवकल

पान १

नंबर १२५

पो॥ पौष व. ६ संवत् १८५२

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शें॥ हरी चिंतमण अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जेव्हे वि॥ पो॥ बीसनपुर येथे तुम्हां रावणी पाठऊन मौजे कलकुवा येथील पाटी॥ धरून नेला आणि त्याज पासून ज्याजती गीरास जबरदस्तीने घेऊन माहाल केल्या मुळे पाटील मृत्य पावला व संस्थानीकाच्या कोण रावणा आहेत त्या माहाली माणसे पाठवून गीरासाचा ऐवज नेतात तो तुम्हां मजरा देत नाही व रावणाचा बंदावस्त करून उपद्रव नीवारण होत नाही बांसदेकराचे उपद्रवा मुलें परगसा उज्याड होईल म्हणोन राजश्री भगवंतराव गायकवाड यांनी लिहीले त्याज वरून हे पत्र तुम्हांस लिहीले आसे तरी बीसनपुर परगणीयांत रावणे असल ते उठऊन नेणे गीरासाचे ऐवजा विषयीं येक माणूस भगवंतराव याजकडे पाठवायाचा व बाजवी गिगम देणे अमेत त्याचा फडशा करतील न केल्यास आम्हांस लिहून पाठविणे वडोदीयाहून बंदावस्त करून पाठवण्यास येइल परंतु फिरोन बिसनपुर परगणीयांत तुमचा उपसर्ग लागोन बोभाट आल्यास परछीन कार्यास येणार नाही स्पष्ट समजोन करणे त॥ छ ५ रजब मोर्तब सुद.

सीकका.

No. ७७.

Hari Chintamani writes to Raja Rai Singh the Raja of Bansda:-

You sent Ravani in Bisanpur Pargana and got arrested the Patil of village Kalakuan. He was molested and forced to pay more. As a result of the molestation he died. Besides it is reported that you never credit such realisation. Your Ravani is beyond control. Hence the Pargana has become desolate. Deputation of Ravani and its conduct has been reported by Bhagawant Rao Gaikwad. Therefore you are asked to withdraw your Ravani and to send your man to Bhagawant Rao Gaikwad for amicable settlement of the question. If he fails to settle the matter, you will please write to me. Then and there proper settlement would be effected by

reporting the matter to Baroda. But bear in mind that no further trouble will be tolerated. "

— — —
No. 100.

पान १

नंबर १३५

श्री.

राजश्री राजे रायसीम संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाने शने॥ राजाराम खंडेराव आसीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ १६ अमादीलाखर पावेतो जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहील; मजकूर सर्व कलो आला सीदी अरब याचे जमाव करून दंगा करितो म्हसोन लिहीले ते कळले त्यांस येथून सीधी सुलतान जमातदार याज बरोबर माणुस पन्नास देऊन तुम्हाकडे रवाना केले आहेत व धर्मपुरकर व हातगडकर करी यांस पत्र लिहीली आहेत ती आपले कडील माहीत माणुस एक बराबर देऊन जीकडील तीकडे रवाना करावी बंदोबस्त होईल व नौसारीस लिहीले आहे तेथूनही सरंजाम लवकरच येऊन पोचते वर कड मजकूर सीदी सुलतान मुख जवानी सांगता कला येईल आम्ही येथे आहो कांहीं चिंता न करावी बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 100.

Raja Ram Khande Rao writes, on 19th Jamadilakhar, to Raja Rai Singh of Bansda :-

Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. As regards the troubles created by Sidi Arba, a detachment of fifty men, is sent herewith, under Jamatdar Sidi Sultan, for quelling the said disturbances. Besides, I have written to the Raja of Dharmpur and Hethgadkar and asked them to depute their experienced men all round for the same purpose. Over and above all the officials at Nawasari are also acquainted with the affairs and asked to despatch detachment at once. It is hoped that military help will be forthcoming from Nawasari at once. You will learn much more from Sidi Sultan. Don't be anxious. I am here to stand by you through thick and thin."

No. 101.

पान १

नंवर १४८

श्री.

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य रने। नीलो गोपाळ असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लेखन करीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते लिहीला मजकूर कळला जगूभाई व दाजी रघुनाथ पाठवावे म्हणोन लिहीले त्यास तुमचा पत्रा पुर्वीच जगू-लाल व दाजी रघुनाथ येथून तुम्हां कडे पा आहेत एकदो दिवसांत तुम्हां कडे येऊन पोहोचतील लवकर बंदोबस्त करून पैक्याची तरतुद जलद करावी बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 101.

Nilo Gopal writes. to the Raja of Bansda :-

"Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. You have asked me to send, Jagubhai and Daji Raghunath to you at once. I am to inform you that they were sent before the receipt of the letter under review and it is expected that they will reach there in a day or two. Please arrange the payment soon and oblige."

No. 102.

पान १

नंवर १५५

श्री.

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य रने॥ नीलो गोपाल असीर्वाद उपरी येथील क्षेम ता॥ छ २७ जीलकाद जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कळला जगूभाई व दाजी रघुनाथ याणी सांगितल्या वरून ही कळला आपल्या लिहीले वरून बंदोबस्त करून जगूभाईस व दाजी रघुनाथ यांस तुम्हां कडे मार्गस्त केले आहे तरी ऐवजाचा भरणा जलद करावा आम्ही श्रावण मासी तुम्हां कडेस यतो भेटी नंतर सर्व मजकूर कलेल चिंता न करावी बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 102.

Nilo Gopal writes, on 27th Jilkad, to Raja Rai Singh of Bansda

"Received your letter and in reply I am to inform you that as suggested by you to send Jagubhai and Daji Raghunath, I have sent them to you. Please arrange the payment soon. I am to come there personally in the month of Shravan. After our personal contact other matters will be settled. Don't be anxious."

No. 103.

श्री.

राजश्री रायसींगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य र्शे॥ अंताजी धोंडदेव नी॥ गणेश माहादेव फड-
णीस सरसुभा प्रांत गुजराथ असीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ २७ सफर जाणून स्वकीये
कुशल लिहीत अमीले पाहिजे विशेष आपले कडून जीताभाई वारोट सुभाकडे आले होते
त्यानी गुंत उरकोन आले आहेत त्याज वरून सर्व कलेस संस्थान समंघे फडणीसास साला-
वाद वखै पावत आहे ती संवत आठरासे त्रेपनचे फसली पासून साहा वर्षे जाहली पावली
नाहीत हा मजकूर आम्ही वारोट मजकूर जवळ बोललो त्याणी करार केलाकीं राज्याचे कानावर
घालून उलगडा करून दिल्या आहे वस्त्रा बद्दल साहा सालचा ऐवज येणे भो स्नेहभावे आम्हास
पावतां करावा तुमची कामे येथे येतात त्या न आम्हा कडून गुंता पडावयाचा नाही हे समजोन
करणे तसे करावे वस्त्रा बद्दल ऐवज फडशा करु नये बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे
विनंती अजम सेख ईमाम जमादार यांस राम राम हमेशा खत पाठऊन ताजगी करीत आमी
वस्त्राचा मजकूर लिहीला आहे त्याची विंती करोन उलगडा करून पे॥ हे किताबत.

No. 103.

Antaji Ghoddeva writes, on 27th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda :-

"Jitabhai Barot came to the Suba and discussed the matter threadbare. Besides, I am to inform you that the Fadnish has been getting dress, from your Sansthan for a long time, He has not received any for the last six years, commencing from Sambat 1853. I mentioned this to Jitabhai Barot when he was here. He promised to bring the matter to your notice. I hope he might have done so. Please give me money covering the six years dress. Please note

that whatever work of your Sansthan will have to be done here, that will get smooth sailing without any hindrance on my part. Taking into consideration this fact you are to decide the question of my six years dress."

No 104.

पान: १

नंबर १२१

पे। ११ जीलकाद.

श्री

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोंसावी यांसी:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ बाबूराव गोपाळ राम राम विनंती उपरी येथील कुशल त। छ ३ माहे जीलकाद पोसतली पे॥ जंबुसर क्षेमरूप जाणोन स्वकीयानंद लेखन करीत जावे विशेष संस्थान मजकुरचे ऐवजाचे वसुलास आपले कडून पे॥ त्याज वर सर सुभा कडून सनद घेऊन भीका मेहेरजी येथे आले न्याज वर आपण पत्र पे॥ कीं दोघे सनदा घेऊन आले वसुल कोणास द्यावा त्याज वर आम्ही मा॥ पुण्यास लिहून जाव आणविला व सरसुभाचाही पत्रे येथे कारभारी यांस आलीं कीं ऐवज आपले देवावा त्याज वर स्मिदो जुमा जमदार व नरोत्तम मेहता पहीलाच तेथे आहे त्यास वसुल देवावा ऐवजाची नीकड सरकारांत बहुत आहे आर्ता दीकत न पडावी जल्दीने वसुल देवावा पंधरा दिवसांत फडक होऊन येई येसे करावे कामकाज वरचेवर लिहीत जावे बहुत काय लिहिणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 104

Baboo Rao Gopal writes, on 3rd Jilkad, to Raja Rai Singh of Bansda from Jambusar :-

"Formerly two persons, one Karkun and Jamadar, were sent to you for the realisation of the Government Chauth. Latter on, Bhika Merji got a Sanad from the Suba and went to you for the same purpose. There upon you wrote to Poona stating that two persons are sent down for realisation, you don't understand whome you are to pay. I have received an order from Poona directing you to pay the Amal to Sidi Juma and Narotam Mehta who are there from before."

No. 105.

पान १

नंबर १६५

श्री.

माहाराज श्री रायसींगजी संस्थान वांसदे साहेबाचे शेवेसी.

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य आज्ञाधारक शाहाजी देशमुख तर्फे सुरगाणे राम राम विनंती येथील क्षेम जाणोन साहेबी नीजानंद लेखन आज्ञा केला पाहिजे यानंतर घाटावरून दुसरी फौज येत उंटे लुटली कोण कोठे जातो तपसीलवार म्हणोन लिहीले त्यासी सेलुकरयाचे माग थोरली फौज कोन्ही सध्या दिसत नाही कोन्हाचे पाच सातशे स्वार जानारी वर होते त्यानी सेलुकरयाची व आपली नीकर झाली हे वर्तमान ऐकून कोडइवारीचे रस्त्याने गेले ऐसे ऐसे ऐकतो विटली यांचे मात्र दाहा वारा घोडी व एक ग्रहस्थ मात्र आज सुरगान्यास आपल्या तलुकाने आला तो पुढे आपल्या मार्गी येईल सेलुकर दगलबाज भुलथाप देऊन घाट उतरला सुरगाणे येथे मुक्काम करून आम्हांसी भानगड लाविली की तुमचे तलुका खेरीज कुच करावयाचा नाही आम्हांस युक्ती प्रयुक्तीने धर्मपूरचे मार्गी पार करून द्यावे कोन्हाचे सुललीचे तोडयास सुद्धा हात लावावयाचा नाही ऐसा मास मासऊन पाहोटेस नगाश वाजवितां कुच केला सात माली उतरोन आगाऊ गेली तेव्हां बातमी पालविहारीस समजल्यावर त्याचे पाठीशी घावणे केले बारीचा बंदोवस्त आगाऊ करावा ते झाले नाही ते पुढे आम्ही त्याचे मागे लागलो या मुलें तो लबाडीने पार पडला वीवरची देकर जुलची खराबी केली आपले पत्र त्या घालमेलात आले ऐसे ऐकीले परंतु आम्हांस पावले नाही ऐशा कामास मुजरद जासुदा समागमे पत्र पा। ते न आले आसो जे घडणार ते घडले परंतु अथः पर आम्ही सावधच आहोत फौजेचे वर्तमान आली यास लिहीत जाऊं त्या प्रत मदत आसावी वरकड फौजा या मार्गानी येऊं लागल्यास ठीक नाही सेलुकर याचे पाच सात माणसे देर जालली त्यांत दडून टाकीले होते व साहा घोडी मारले पडली इतकी मौज पाहिली या परीने तेथे कांही जखमी व दडीन आडले आसल्यास लिहावे तेथे जखमी माणसे व घोडे जखमी व दडीन आडले असतील ते जरूर लिहावे हे विनंती.

No. 105

Shahaji Deshmukh of Sarguna writes to Maharawal Raisingh of Banada, regarding the presence of Seluskar with his detachment. He also depicts the troubles which he felt due to the presence of Seluskar with his army. He accuses him as unreliable and declares him as cheat and traitor."

No 106.

पान १

नंबर १६३

पे॥ छ २२ जमादीलाखर आ॥ वा॥ ६ सुब.

श्री.

राजश्री रायेंसींगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ राजाराम खंडेराव आशीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ १६ जमादीलाखर जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष येथोन संस्थानचे रखवाली करीतां केशव बाजी यांस कडील व सीदी जुमा याचे पन्नास लोक पाठविले आहेत हे व तुम्ही मिलोन संस्थानाचा बंदोबस्त राखावा दयाराम मेहेते व सेख इमाम याचे भेटीचे प्रयोजन आहे त्यास येथे पर्यंत भेटीस पाठवावे भेट घेऊन लागलेच तुम्हा कडे रवाना करूं बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 106

Raja Ram Khande Rao writes, on 26th Jamadilkar, to Raja Raising of Bansda :—

“For the protection and defence of the Sansthan a detachment, of fifty men, is sent under Keso Baji and Sidi Juma. You will, together with them do the needfull. There is the necessity of meeting Daya Ram Mehta and Sekh Imam. You will send them at once. After their meeting they will be sent back”

— — —

No. 107.

पान १

नंबर ८

श्रीराम

राजश्रीया विराजीत राजमान्ये राजश्री जगूभाई स्वामीचे शेवेसी:-

पे॥ श्रीपतराव त्रिंबक साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये लिहीणे विशेष तुम्ही गेली या पासोन तीकडील वर्तमान कलत नाही तरी तपसीलवार सविस्तर लिहीणे या नंतर येथून वेत नेला कीं तुम्ही व आमचा कारकून समागमे जागे त्यास तुम्ही

आम्हासी करार केला त्या प्रमाणे ऐवज जेष्ठ आखेर पांच हजाराचा भरणा करोन तुमची दाहा माणसे समागमे देऊन सुरतेस आनंदराव याज समागमे पावता करणे ऐवज चांगला सीकाई सुरतेस मगफ यां कडे भरीतां बटा न पडे असा देणे बटा पडल्यास तुन्हांस द्यावा लागेल ह्या पैकी से पन्नास रुपये तेथे आनंदराव यास लागल्यास तुर्त द्यावे व माहालची त्रिवाट वेट बिगार फड परमास नजर नजराणा पेशजी चालत आल्या प्रमाणे यांज कडे चालविणे कोणविसी याज कडील बोभाट येऊ न देणे ऐवज नसदीसलागल्यास कामास येणार नाहीं तुम्ही करार केला कीं तयार करोन वणिम पावते करोन देऊं त्या प्रमाणे पाठऊन द्यावे करारा प्रमाणे पार पडले म्हणजे चांगले तुमची पत बोटल वळवे ता। छ १६ सावन बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 107.

Shripat Rao Tryambak writes, on 16th Saban, to Jagubhai of Bansda :—

“ After your departure Ramchandra Lachaman sent his men for the Kamavis of the Sansthan. Please make payment of Rs. 5000/- in the end of Jyesti as promised and despatch the money, with ten of your men to Anand Rao at Surat. ”

No 108.

पे। छ २२ जमादीलाखर

पान ?

नंबर १८८

श्री गजानन.

राजेश्री रायसींगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने। त्रींवकराव बाजीराव राम गम येथील कुशल ता। छ १७ माहे जमादीलाखर पावेतो मुक्काम बलसाड जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष आपणा कडून बहुत दिवस पत्र येऊन वर्तमान कऱो येत नाहीं त्यांस ऐसे न करावे सदैव पत्री संतोषवित जावे येथून तुमचे कुमकेस लोक पन्नास पा विले आहेत त्यास तुम्हास बदल कार आहे त्यांज करितां लोक पाठविले आहे सदैव पत्री संतोषवित जावे गंगास्वरूप बाईस राम राम सांगावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती पन्नास माणूस गारदीचे ठेवित असल्यास चांगले माणूस नीवड पाठवून देतो सेराचे वगैरे लिहून पाठवावे याद आलाहिता पाठविली आहे हे विनंती.

हे॥ राजश्री दय रामभाई यांन माष्टांग दंडवत विनंती सदैव पत्री संतोषवित जावे राज्यास लिहीले त्याज प्रमाणे वंदेवस्त करुन पाठवावा येथून धिरंजीव राजश्री महिपतराव सुंदर आमचे मेव्हणे यांन लोक देऊन रवाना करितो तरी जरूर काम करुन घेवे तेथील पाण्यात राहावे लाग ते याज प्रमाणे पाहून करावे विस्तारे लिावे ऐवे नाहीं बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 108

Trimbak Rao Baji writes, on 17th Jamadilakhhar from Balsad, to Raja Rai Singh of Bansda:—

"I have received no letter from you since a long time. You should not observe such a silence, but write always and acquaint me with your welfare. A detachment, consisting of fifty men, is sent to you. It is quite sufficient for your purpose. Please convey my Ram Ram to Gangaswarup Baiji Sahiba."

No. 109,

पान १

नंबर १८१

श्री.

राजश्री राजे रायेसींगजी संस्थान बांनदे गोमावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये श्ने॥ दाजी रघुनाथ असीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ अश्वीन वद्य ७ रविवार प्रातः काल पर्यंत आपले कृपे करुन हु॥ प्रकाशे यथास्थीत आसो विशेष पुर्वी आपल्यास लिहीले कीं विजया दशमीचे मुहूर्ते करुन मीघोन येतो इत.यंत डोले अ.ले त्या मुलें दाहा अकरा दिवस हेराण केले आतां आराम झाला आजचे मुहूर्ते निघोन यावे त्यास पुढे दीपावली याज मुलें सर्वांनी अटकाव केला कीं इतने दिवस राहिला आणि सात आठ दिवसां साटी घरीहून जावे हे नीट नाहीं याज करितां राहिला तो वर कड रात्रे दिवस निजध्यास आपल्या कडे आहे परन्तु निरउपाय जाणोन राहाणे प्राप्त त्यांस दीपावलीचें प्रतीपदेस भोजन नंतर निघोन शेवेसी येतो आपण म्हतील कौन काय अटकाव झाला या मुलें सुचना लिहीत आहे नवल विशेष लिहावया जोग ते असेल ते लिहावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती...

गंगा जल नीर्मल राजमाता रामकुवर बाईनी यांसी श्ने॥ दाजी रघुनाथ असीर्वाद विनंती लिहीली परीसोन लोभ कराया हे विनंती.

No. 109.

Daji Raghunath writes, on Aswin Badya 7th, to Raja Rai Singh of Bansda :—

“ I wrote to you that I will start on my back journey, on Vijya Dasmi, but unfortunately I fell ill and was confined to bed for ten days, therefore I could not set out on the intimated date. Now I am better and able to start, but all here are insisting that I should not start at the eve of Dewali but enjoy with them. Though I am here bodily but my mind and soul both are with you. However I will start on Pratipada after the Devali. I write this letter simply to remove your anxieites.”

No. 110.

पान १

नंबर २६

श्रीगजानन.

राजश्री रायमींग राजे राऊल संस्थान वासदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ हरवाजी खंडेर व राम राम विनंती येथील कुशल ता॥ छ १४ माहे जमादीलावल पावेतो मु॥ ऊलवाई देथे यथस्थीत असो विशेष आपण पत्र पा॥ ते पावले. व गणपतबाबा आमचे बरदास्ती विसी पे॥ त्यानी बरदास्त केली आणि सिरपावही पावले हे वर्तमान केली हे वर्तमान तुम्हांस असे माणुस पाठवावे हे तुम्हांस योग्य नाही असो तुम्हां कडे पाहून त्याजला सोडून दिले कांही च बोललो नाही पे॥ वीसनपूर संबंधी तुम्हांस दोनतीन वेलां लिहीले व निरोप सांगवले, वाजवी फडसा करून देत असतां तुमचे मनास येत न हीं तरी राजाजी या तट्यांत कांही नीट नाही वाजवी आपला गीरास घेऊन वेलीय करून द्यावी हे चांगले दिसते परंतु ये विशो तुमचे बोलणे काय आहे तेही समजत नाहीं. तुम्ही आम्हांस समजावीतां तरी बरें होते असो यात्रे सही येणे न झाले त्याज वरून तुम्हांस हे पत्र लिहीले आहे तरी आपण उर्दक दिवस उगवतां सडेश्वरीनें येथे यात्रे देवीचे दर्शन होईल व आमची तुमची भेट होईल व आमची तुमचे ऐकूस् घेऊन मार्ग काढून देऊन तुम्हांस ग॥ करूं ते सायंकाली परत जावे बिना तुमची भेटल्या सिवाय या कामाचा खुलासा नीघत नाहीं. कारण लोक दरम्यान पडतात ते वाढवितात हे ठीक नाहीं. तुम्ही समज मेटल्याने सर्व बंदोबस्त होऊन कलहच मोडून जाईल गुंता राहणार नाही असे आहे. त्यापेक्षां उगीच कलह वाढवावी यांत शोभा नाही आम्ही असे पत्र तुम्हांसी लिहावे हे

ठीक नाही परंतु आमचे वचन तुम्ही घेतलेकीं आमचा वीघाड तुम्हां कडून होऊ नये त्या अर्थी घरो वाच्या रितीने आणखी एक वेळ लिहीत आहे तरी तुम्हीं आगत्य करून यावे भेटी अंती सर्व खुलासा हाईल मजला नवमारीस जरूर जाण्याचे आहे त्यांस आपल्यास भेटून सरंजाम सुद्धाच जाऊं तुम्ही न आला तर सरंजाम राहिल उगाच घास लकडीचा आ नाऊ वगैरे लागेल हे आम्हांस ठीक दिसेना जाणून तुम्ही अगत्य सडे येऊन जाणे तुमचे आमचे भेटी अंती समाधान झाले तरी रे नाही तरी तुम्ही मुखरूप संस्थानी जावे मनांत कांहीं एक धरून ये माझे खातर जमेनी आपण नीसंशय यावे आलस करू नये तुम्ही येऊन भेटून जालतो पावेतो आम्हां कडून आपल्यास कांहीं तोषील लागणार नाही ये वीपयी ईश्वर दूरम्यान आहे. तरी यावे माझे मनांत आलेकीं भेटी अंतीच याचा खुलासा करावा हे चांगले तरी यावे उत्तर पाठवावे ते खतीत पो। त्या प्रमाणें योजना करणे ती करूं बहुत काय लिहीलें लोभ करावा हे विनंती.

No. 110.

Harbaji Khande Rao writes, on 14th Jamadilawal from Ulabai, to Raja Rai Singh of Bansda :-

“Received your letter and learnt all about the matter dealtwith therein. Ganpat Baba, who is deputed for my Bardasti has acquitted himself well. He has further presented the Siropa sent through him. Besides, I am to inform you that, I have already written to you, twice or thrice, about the Bisanpur affairs, and made known to you all about the matter beforehand. Still you are not sending your man for a just and equitable settlement, regarding the Pargana. Such being the case, I don't understand, how the matter will be settled. I am quite in darkness, regarding your demands. It would be better, if you will let me know your demands. I write and ask you to come down Sade tomorrow morning. Your coming down here will result in twofold. Firstly, you will get, chance a for, Darsan of Mata, and secondly gat opportunity, for a personal contact with me. After Darsan, and meeting me, you can return in the evening. There is no hope, for any settlement, without our meeting. Because those who intervende, in my humble opinion, they add fuel to the burning fire instead of it subsiding by pouring cold water. It is certain that personal contact smooth the matters matters and provide means and opportunity, for amicable settlement.

Though it is not proper on my part, to write such letters, but I do write, talking into consideration our freindly relations. Therefore,

it is hoped, you will certainly come and meet me. Our meeting will result in amicable settlement, of the matter. I am to go back to Nawsari, very soon positively. After meeting you, I will go there with my Saranjam, otherwise I will have to leave my Saranjam here.

Under the circumstances, I hope, you will come here positively without any hesitation. It is my firm belief that our meeting will result in amicable settlement. If you do hold otherwise and not consider your coming here worthwhile, please do reply giving full details, so that I may be able to do something, in the light of your statement."

No. 111.

पान १

नंबर २५

श्री म्हाळसाकांथ.

चिरंजीव राजश्री सखाराम चिमणाजी सरसुभा प्रांत सुरत आठाबिसी या या प्रती
आनंदराव गायकवाड सेना खासखेज समसेर बहादर असोखाद सु॥ ईसने मयातैन व आलफ
राजश्री रायेनींगजी रावल संस्थान वासंदे याची ग्येत प्रांत मजकूरी सीदी उमराच्या बखेडया
मुलें पलून अलीती जेथे असेल तेथून तांतिदीने संस्थानीहून मेहता अगर हरकोणी मशार
निले कडून येईल त्याचे स्वाधीन करणे व याचा गीरास सुदामन आहे तो जमीदारास निक्षूण
ताकीद करून देवणे याची बहुत खराबी झाली यजकगितां हरयेक विशी बालायश राखोन
कामकाज करून देत जाणे जागीजेःछ ६ माई साकन काय लिहीजे हे असोखाद मोर्तब.

द

श्रीशाहुद्वयप्रती
अखीलपटप्रतापपुरंदर
आनंदरावगायकवाड
सेनाखासखेलसम
सेरबहादर.

No. 111.

Anand Rao Gaikwad, Sena Khas Khel Sham Sher Bahadur, writes, on 9th Saban 1202 Arba, to Sakharam Chimanji, the Sir Saba of Surat Athavisi :—

“The subject, of Rai Singh, of Bansda having daserted the state, have migrated to some other place, due to the ravages of Sidi Umar. You are, therefore, directed that, those migrating subject of Bansda, are to be handed over to the State Authority, wherever they may be found residing. Besides the Jamidars of the Parganas, are to be directed, to pay the Giras of the Sansthan. The Sansthan has been in trouble very much, therefore all possible help is to be provided by you.”

No. 112.

पान १

नंबर २४

श्री.

राजश्री रायसींग राऊल संस्थान वासदे गोसवी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये श्ने॥ सखाराम चिमणजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले स्वाराचा वगैरे मजकूर विस्तारे लिहीला तो कलला ऐसीयास प्रे। बलसोड, व कोसनावल, व अंतापुर, व वीसनपुर येथे भीमकुवर, व जसकुवर, तुमचे सांगातील यांचा उपद्रव होतो त्याचा बंदोबस्त करणे म्हणोन तुम्हांस लिहीले होते. तो मजकूर गालुन श्ने हाचे जागा तेसे न म्हणोन लिहीतां त्यास तुमचा श्नेहतो काय आमच्या माहालीची खराबी. च्यार माहालचा दुबार गीरास घेऊन खराबी केली त्याचा फडशा व्हावा ते न करितां कागदो पर्त्रा दिवस काढीतां हे परीक्षीन कार्यास येणार नाही या उपरी तुम्ही आपले कडील कोणी भला माणूस येथे बोलण्यास पाठवून फडशा करावा हे न जाहल्यास येथून याचा बंदोबस्त करावा लागेल आम्ही येथून लिहीतो तो मजकूर गालोन म मलतेच जमींदारावर घालाने लिहीले त्यास कमा- विसदार येथे येवून समजावीतात कीं वासदेकर याचे उपद्रवा मुलें च्यार माहालाची जमाबंदी कमी आली आहे कमावीसदार सांगतात हा जाव साल होउन तुमचा मामूल गीरास आहे त्यांत तुम्ही समजूत आपल्या भाग्याची काढा वी आज पर्यंत त्यास गीरास माहाला कडून पांवलाच नाही असे अलता दोन वर्षे तुम्ही त्यास समजूत न करिता आमचे माहालास खराबी केलीत ये विशीचा फडशा करुन द्यावा लागेल या उपरी तुम्ही याचा विचार न केल्यास बंदोबस्त आम्हास करावा लागेल ता॥ छ २ सावान बहुत काय लिहीणें हे विनंती.

मोर्तब

सुब

श्रीराजाशाहू
छत्रपतीअखिलपट
प्रतापपुरंदर आनंदराव
गायकवाडसेनाखासखेल
समसेरवहादर

No. 112

Sakha Ram Chintamani, the Subedar, writes, on 2nd Saban, to Rawal Rai Singh of Bansda :-

“ Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. In reply I am to inform you that, Ranis Bhimkuar and Jaskuar are ravaging the Parganas of Balod, Kosanawal, Antapur and Bisanpur. You were asked by me, some time ago, to stop them, but instead of doing so, you remind me of my friendship with you. Oh? what a freindship which causes ravaging and molestation in four of the Parganas under me, I don't understand as to what I am to do with your such beneficial freindship. Whether I am to dance in joy or to cry in be wilderment ?

Besides I have learnt that, you have realised Giras twice from these Parganas. Instead of refunding the amonnt to the Rayats or making adjustment in the current year, you write, letter after letter reminding me of your friendship. This will not do now. Send some responsible man, on your behalf, for arriving at an amicable settlement. If amicable settlement is not arrived at in near future, I will have to take some recourse, for protecting these parganas, under me. Besides I have learnt from the Kamavisdar that the income of the Rayat of these Pargana has been greatly reduced, due to the troubles and they are not in a position to make payment of Sarkari Amal. This makes some sort of recourses, imperative on my part.

Under the circumstanes, I request, you to settle the matter at once, otherwise, I will have to devise some effective means, to protect the Parganas as well as the intrest of Royats, living there.

No. 113.

पान १

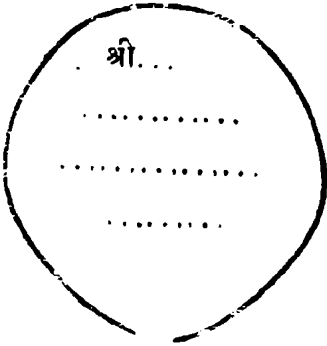
नंबर २३

बी.

राजश्री रायेसींग राजल संस्थान बासदै गो ॥ यांसी:-

अहंङीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्लो॥ सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम
विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहित जावे विशेष तुम्ही आपले कडोन
भला माणूस येथे बोलण्यास पाठवणार म्हणोन ग. रुस्तमजी देसाई याणी विदीत केले त्यास
भला माणूस कोलही देणार उत्तम आहे बोलणे ठरल्यास आडथला होणार नाही ता॥ वृ १८
सावान बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती विनंती

मोर्तव
सुद.

No. 113.

Sakharam Chimaraji the Subdar writes on 18th Sabar, te-
Rawal Rai Singh the Raja of Eansda:-

"I have learnt from Rustamji Desai that you are thinking to
depute your representative for discussing the matter. It would be
better if your representative comes here tomorrow. Whatever will
be decided either way after thorough discussion there will not be
tempering in that decision."

भी म्हाळसाकांत.

राजश्री भगवंतराव गायकवाड का दार प्र॥ अंतापूर

गोसाबी थांस:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य शनो आनन्दराव गायकवाड सेना खासखेल समसेर बहादुर राम राम सु॥ ईशने मया तैन व आलफ राजश्री रायेंसींग गवळ संस्थान वास्तुदे याची रयेत सिदी उमर याचे वखेड्या मुले प्रो मजकूरी पलुन आली त्या रयेती जबलून मनस्वी रुपये दंड करुन घेतलेत म्हणोन हुजूर बिर्द त झाले त्या वरुन हे पत्र तुम्हांस सादर असे तरी रयेतीचा दंड घेतला असेल तो मघारा देऊन मशारनिले कडील हरकोणी येईल त्यांचे स्वाधीन जेये यांची रयेत असेल ते ताकीद करुन स्वाधीन करणे हे सरकार कामाचे उपयोगी बहूत पडले व पुढे पडतील याज कृतिं लिहिल्या प्रमाणे दंड मघारा देउन रयेत स्वाधीन करणे आणी हरएक किसी उपद्रव लागो न देतां वरदास्त राखणे फिरोन बोभाट येऊं न देणे जाणीजे छ ६ मोर्तम सुद.

सुद.

No. 114.

Anand Rao Gaikwad, Sena Khas Khel writes. on 9th Safar to Bhagawant Rao Gaikwad, the Kamavisdar of Antapur:—

“The Subject of, Raja Rai Singh of Bansda being harassed by the ravages of Sidi Umar, has taken shelter in your Pargana, after deserting thier home land. It has been reported to the Hazur that you have realised fines from those rayats indiscriminately. Therefore you are directed to re und the fines thus realised from those rayatsand to hand them over to the man deputed by the Raja. Besides it is directed that you are to abide by the directions given above without any exouse. furthermore you are directed to see that no trouble is created and report of such trouble is not reported to the Hazur.”

No. 115.

पान १

श्री

राजश्री रायेसींग राऊल संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये शने॥ सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती
उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावोन
मविस्तर मजकूर वळला त्यांस भीमकुवर व जसकुवर तुमचे कुटुंबातील त्यांची समजूत तुम्ही
करित नाही ममूल गिंगस आहे तो तुम्ही घेतां त्यांत याची समजूत करावी ते न झाले म्हणोन
गांव जालीले व सोनगडकर उदम्याचे कापड लुटीले व गींगस दान साल दुवार घेतला याचा
कुलीच्याचा मान गालून स्वाराचे मनाई विसी लिहीले त्यास तुम्हां वडून को ही भला माणस
बोलण्यास येणार तो पाठवावा म्हणजे बोलणे ठरोन फुलांचे झाल्याने तर स्वारास मनाई देणे
तरी घाबयास येईल व गांव तीन आहेत त्याचेही नजराण्याची फुलीच्या झाला पाहिजे हे न
झाल्यास आम्हास धंदोबस्त करणे प्राप्त आहे ता॥ छ ६ सादान बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे
हे विनंती.

मोर्तव

सु३.

No. 115.

Sakharam Chimanaji the Subedar writes, on 9th Saban. to
Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

Recieved your letter and burnt all about the matter dealt with
therein. In reply I am to inform you that your relations, Ranis
Bhimkuar and Jaskuar, have burnt villages and looted Properties of
Songad people. Besides, they have realised Giras forcibly twice.
In spite of my request to restrain them you have not done anything
as yet. Please send some one on your behalf for getting the
matter fully discussed and settled."

No. 116.

पान १

नंबर ४४

श्री

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी :- -

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ आनंदराव रामचंद्र सुभेदार प्रांत गुजराथ
असीर्वाद विनंती उदरी येथील वुशल जाणोन स्वकीये निहीन जावे विशेष संस्थान मजकूर
येथील सरकार चौथाई आमल वदल सालावाद पे॥ साल गुदस्त सन ईसने मथा तैनचा ऐवज
येणे त्याचा भरणा येणे प्रे॥ रुपये.

२४६० साल गु॥ सन ईसने भया तैनात रुपये.

१५०० छ १८ जिलकाद रोख मु॥ मजकूर.

६६० छ ५ जिल्हेज मु॥ बलसाड गु॥ रोख ईमाम

२४६०

५०१० साल मजकुरी माहे सफर

रुपये

८५० परभारे

७५० गडेदी हुजूर दी॥ विनायक अनंत व

लक्ष्मण विठल यांस.

१०० जानराव सितोले सिलेदार यांस.

८५०

४१६० रोख गु॥ जीतभाई बरोट व गुल प्रा॥ दन भातदार

४०६६॥ छ २० रोज

६०॥ छ २२ रोज

४१६०

५०१०

७५००

एकुण सात हजार पांचशे रुपये मदगहु अन्वये सरसुभा पोता जमा असेत ता॥ छ २०
सफर सन सलास मथा तैन व आलफ बहुत काय लिहीजे. मोर्तब
सुद.

No. 116

Anand Rao Ramchandra acknowledges the receipt of the payment made by Rawal Raisingh of Bansda, in respect of Government Chouth in the year 1201 Arba. Full details of the payment are given.

No. 117.

पान १

नंबर ४१

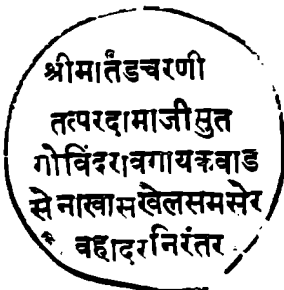
श्री

राजश्री रायसिंग संस्थान बांसदे गोसावी यां :-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राममान्ज रनो॥ भगन्तराव गायकवाड सतरसुभे प्रांत सुरत
अठविंसी राम राम विनंती उपरी येथील कुशल लेखन करीत असीने पाहिजे विशेष प्रे॥
बलवाडे येथे तुमचा गिरास आहे त्याचा बहुत पावला असतां हालो तुम्हाकडील सीमेत प्रे॥
मजकुरी येऊन गीरासा करितां उपद्रव करून खर्च मनस्वी येतात ऐसास बाजवी तुमचा गिरास
पावला असतां सीमेत यावयचे कारख काय सीमेत महली असतील न्यास ताकीद करून
घेउन जाये फीरोन-बोभाट अल्यास ठाक पडखार नाही सरकार तून बंदोबस्त करावा लागेल
ताकीद करून उठवून न्याये फीरोन बोभाट येउन देजे ता॥ छ १५ माहे सावान बहुत काय
लिहीणे हे विनंती.

नातव

सुद

No. 117.

Bhagawat Rao Gaikwad, the Sir Suba of Surat Athavisi writes, on 15th Saban. to Raja Rai Singh of Bansda:---

"In spite of the fact that your Giras in pargana Balwad has already been paid to you, your Sepaoyes are found creating troubles

in the pargana and harassing the Rayats indiscriminately. I don't understand as to why you have deputed your men in the Pargapa. However you are requested to withdraw your men and to see that no further trouble is created there."

No. 118.

Arba 1199

पान १

नंबर ४८

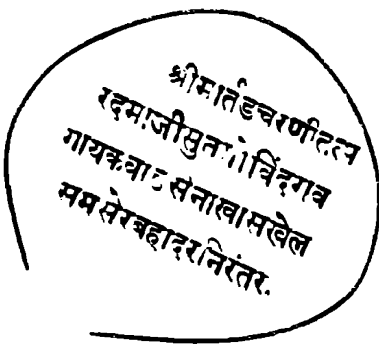
श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शने॥ भगवंतराव गायकवाड सरसुभे प्रा॥ अठाविसीं राम राम सु॥ तीसा तीसेन मया अलफ तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लहीले सविस्तर विदीत झाले संस्थान सजकूर येथील चौधईचा अमल आनंदराम मेहता यांज कडे काम काज आहे त्याज कडोन वमुन्नाचे कामावर कारकून आले त्याजला स्वार गारदी दिल्ले आहेन ते बोलावून घ्यावे म्हणोन लिहीले त्य स पुण्याहून राजश्री रावजी आपाजी याचे पत्र आले कीं आनंदगम मेहता याज कडील कारकुनाचे तैनातीस स्वार गारदी द्यावे त्या प्रमाणें तैनात करून दिल्ले आहेत त्याची मनाई येथून होणार नाहीं ता॥ छ १४ माहे रजब बहुत काय लिहीणे.

मोर्तेब

सुद.

No. 118.

Bhagwant Kao Goikwad, the Sir Suba of Surat Athavisi, writes on 18th Rajjab, to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

"You write that Anand Ram Mehta, who had been assigned the Government Cheuth, has deputed his Karkun with detachment and request that the Karkun and the detachment should be with

drawn. I am to inform you that the deputation of the Karkun with the detachment is made in accordance with the direction of Raoji Appaji of Poona. Such being the case the Karkun and the detachment can not be withdrawn as requested."

No. 119.

पान १

नंवरद०

भी.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बालदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य इना॥ मोरो काशीनाथ आसीवाद उयरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले जीतभाई बरोबर व गुलमहंमद जमातदार यांज बरोबर एवज पाठविला आहे तो पावलाच असेल कारकून व दरबदार नर्व न दीवती काढूनही सया देतात व सरकार एकजा खेरीज दरबदार यांस बगैरे कोणस वाङ्मयाचा सरिस्ता आमचा नाही असे कितेक प्रकारे लिहीले ते सविस्तर कळेल ऐशास सरकारचे दरबदार सालावाद तुम्हां कडून न्यास दरवार खर्च पावत असतो त्या प्रमाणे साल मजकूरी मागतात त्याअन्वये राजश्री गोपालराव मलकर यांचे विद्यमाने ठराव होउन तोकडील तीकडे गुन्ते उरकले आणि पावती सरसुभाचे एवजाची देवून बरोटची खानगी केली तो येउन पावलाच असेल व सेख इमाम याचे मत्र लिहून घेतले होते तेही माघारे बरोट मजकूर याज बरोबर पाठविले आहे पावलेच असेल सादरीची गरज आहे यांज करितां साव यासुमार दोन जलद जलद पाठवण्या ता॥ छ २८ सफर बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 119.

Moro Kashinath writes, on 28th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda:--

"Received your letter incorporating certain allegations against the Government officer at Bansda. In reply I am to inform you that every Government officer has been receiving some money as Darbar Kharch every year for a long time. As such receiving of money by Government officers has become a custom. Accordingly the present incumbent demanded the customary Darbar Kharh. This matter has already been discussed and decided in presence of Gopal Rao Malkar. Besides, your Barot after making the payment of the

Aivaj had a private interview with the Sir Suba and discussed the matter in full detail. The bond written by you to Sekh Imman is also sent with your said Barot.

No. 120.

पान १

नंबर ८७

श्री रामराम.

गजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस -

अखडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्ने॥ भगवतराव गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील क्षेम ह १८ माहे उमार्दिलाखर जाणोन स्वकीये लिहीत जावे विशेष आमची स्वारी सश येथे आलि आणि घुरेले येथील बकरा आणविला व सीधाची तार्कद केली की भेटिस येणे त्याचा बंधाट येतने तुम्हां कडे आणिला असेल म्हणोन आपणे स्नेहाची व घरोबाची रितने लिहीले त्यास तो गांधी आमचाच आहे आणि मीजे वाघावरी हा गांव मागे राह्यानी वैभुणवासी यांस देश परम्परा लिहून दिवहां होतां तद दिषयी राह्यानी लेख पत्र करून दिल्या त्याचा अनुभव घेतला अलिबडे गदीं मुलें वगैरे आम्ही आरन कारनांव धर्कलेकी, स्वस्तता माली म्हणजे आपले गांव अन्तर्भवतच आहो आणि साज सकाल वाघावरी रही आमची माणसे जर्तल तुम्ही अर्ही परंपरे स्नेह घरोबा लिहीत आलो त्यांत आम्हां पासून आज परतल मात्र अंतः पडले नाही परंतु तुम्ही राजे लोक दाहा कारभारी व दाहा वजीर ववा गैर वक्रा आपल्यास समजवतच असतल त्याज वरून तुम्हां पासून अंतर आमच्या कामास अंतर पडतच चालले तुमचा लक्ष परंपरे स्नेहाने असावे ऐसा अर्थ दिसत नाही जीकडील रुपये बदा खाली घालून दिवस गत कर्ततां परंतु रुपये कोही सुटत नाही ज्या रितने आमच्याने उपाय होऊन अथवा साल सितेनी कुमकचा पेवज व वाघावरी गांवचा अनुभव घेतला तसा घेऊं तुम्ही राजे लोक तुमची लिहीणी राज्यांत कौल होणार नाहीत आणि गांवचा अनुभव आम्ही घेऊ त्यास हर कामा वरितां पत्र लिहीत गेलो कांहीं साधन माले बरे आसो पुढें होईल ते करे परंतु आपल्यास योग्य नाही कीं परभारे देणें घेणें त्याचा कोना लबाडान्या सांगी ला. गून सम्यक्दांत बीघादावे हे ठीक नाही आतां आम्हां कडे संबध नाही बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 120

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on 18th Jamadilakhar, to Raja Rai Singh of Bansda:--

"While encamping at Sara, I got a goat from village Kuseli and further called the people of Sidhawa to pay me their respects, but I learnt that villagers of these two villages have made a complaint to you. In this respect I am to inform you that we are friends and as such your whole State is mine. Besides I am to inform you that the late Raja granted village Baghabari in Inam to me and bestowed upon me a Sanad in respect of that village. My people will go there tomorrow. Nothing has been done by me, during the course of last five years, amounting a breach of friendly faith and confidence.

You princes have got several persons as Dewan and Vajira. Such people make you understand wrong as right and vice versa as they like or they find occasions to suited to their purposes. Therefore I don't see friendly relation well exist between both of you. However I am not concerned in such affairs and I don't like to bother myself. I am only concerned with the affairs of my village Baghabari and as such I want to maintain that contact. Besides I want to get my animal Aivaj from the village.

No. 121.

पान १

नंबर ८६

श्री रामराम

राजश्री राजे रायसींग जी संस्थान वालदे गोसवी यांसी:—

अखण्डीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्ने॥ भगवंतगाव गायकवाड राम राम विनंती उपरी देशील कुशल चैत्र शुद्ध ४ मंगलवार पावेतो मुकाम रुरे देशे जाणो गदकीये स्वस्ती क्षेम लिहीत जावे विशेष जीता बराबर पत्र पाठावले ते पादले सदितर मजकूर व्यानास आला तुमची स्वारी चुनीखड्याच्या गाड्या घ्यावयास आनी आपण लिहीले की भेटीस आले होते आणि आपल्यास संशय गेला की चुनीखड्याच्या गाड्या घ्यावयास आले त्या समंधाचा विचार करा की नाही येहाचे ठिबाने संदस्थान आपले माहाल दुसरे कोणीत नाही ऐसे बहुत प्रकारे येहाचे मितने लिहीले ते रुरे लिहीण्यांत आणितां परंतु वतुवात अंतर पडावयास तुम्हां वडून होत नाही वरकड आम्हां वडून पांच वर्षे बांही एक तुम्हांविसी भिन्नभाव ठेविला नाही नेमचंद दास घरन आहो आबरु करन नेले तेव्हांही तुम्ही लाघवच लिहीला आणि काही लिहीत आला तेही लाघवाच पत्रे हल्ली स्वार आली होती त्याचे पत्र तुमची लाघवी च आले असो आम्हांस काय अर्थ पर आम्हास ही करणे ते विचारुनच कां स्वतः आरुची नुकसानी तरी काय होयाची यात्रेत भेटी हाक्यावर बोलणी परस्परे होतील ऐसे

लिहीले त्यास उत्तम आहे भेटी नंतर परस्परे बोलण जाण्यावर घड्याचे ते घडले अथः पर आंतापूर प्रगण्याची यांत कांहीं एक उपद्रव झाल्यास ठीकच नाही जाकडाच्या गाड्या जबरदस्ती ने नेवून लाघवच लिहीले आसो यात्रेंत आपण आम्हां कडून नीःसंशय स्वस्थचिते सुखरूप यावे येथे आल्या नंतर गुंते उर कल्यास उत्तमच आहे. अथः पर जे करणे ते विचारुन केत्यास बरे नाहीतर बिस्व विघडेले दिसते हे विनंती.

No. 121.

Bhagawant Rao Gaikwad writes to Rai Singh the Raja of Bansda Chaitra Sudha 4th:-

"My visit to Chunikhardia has been mis understood. I have got nothing in my mind save and except a firm desire to have an interview. I have done nothing; during the period of last five years which can jeoprodise my friendly relations with you, On the contrary you have been slighting me every now and then. You slighted me in the case of Howchand, when wrote to me latter on. Even at present you write to me most objectionable humiliating way. However I don't mind all these.

In the end you write to see me in the Yatra with a view to look over the case personally. It is an excellant idea. I am confident after personal contact and talk, the matter will surely come an end."

No. 122.

पान १

नंबर ६१

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शनो॥ श्रीपतराव त्रिंबक आसीवांव विनंती येथील कुशल ता॥ पौष वा॥ ६ पावेतो सु॥ जन्मस्थान यथस्थित जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे दिशेष्ट आदण पत्र पाठविले ते पाले लिहीला मजकूर ध्यानांस आला संस्थानची चौथ आपले कडे करुन घात्री ऐवजचे भरण्यास दीकत पडणार नाही आपल्यास आमची खातर जमा आहे तरी आगत्य करुन घ्यावी म्हणोन विगतार दूक आदण व गावकी दयागममानी दिईले ते ध्यानास आले उत्तम आहे आम्ही माघ मासी पुण्यास आणार आहो हं. १२.६.२ १९२२

वेउन आपल्यास लिहून पाठवू दरबारचा रंग क्षणक्षणाचा आसो तेथे गेल्यावर विचार पाहोन करावयासी येईल आपल्यास रवी संक्रमणाचे तीव्र शर्कग युक्त पाठविले आहेत स्वीकारोन उत्तर पाठवावे वर्तमान वरचे वर लिहून संतोषवित जावे लोभ किजे हे विनंती.

राजश्री दयारामभाई स्वामीचे सेवेसी साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी आपण पत्र तपसी-लवार लिहीले ते ध्यानास आले त्याचे उत्तर बरते तुमचे यजमानास लिहीले आहे त्याज वरोन ध्यानास येईल पूण्यास गेल्यावर बीचार पाहोन करावयासी येईल. पांच सात पत्र पाठविले त्याचे उत्तर नाही म्हणोन लिहीले त्यास या पूर्वी एक दोन पत्रे मात्र आली ती पावली त्याची नसरे तेव्हांच पाठविली ती तुम्हांस पावली नसतील पूण्यास गेल्यानंतर तुमचे लिहील्या प्रमाणे चौथाईची मामलत करून घेउं तील पाठविले आहेत स्वीकरून उत्तर पाठवावे बहुत काय लिहीले लोभ करावा हे विनंती.

No. 122.

Shrepat Rao Tryambak writes to Raja RaiaSingh of Bansda on Pausy Badya 9th from his native place:—

“I am confident that the Chauth will be paid, but I suggest that it should be paid as early as possible. I am to go to poona in Magh. I will do the needful after reaching there. Besides I will let you know the atmosphere at the court. The atmosphere at the court changes every minute.

No. 123.

पान १

नंबर १६

श्री.

राजश्री रायसींग रावल संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य शनो॥ भगवंत गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील बुशाल तागाईत छ २० माहे सफर जाणोन स्वकीये कुशल लिहिले विशेष प्र॥ बसनपुर येथील गिरास करितां तुम्हां कडील सीपाई येउन रयतीस हेरण करितांत त्यास जिकूमल यांज-कडे आमचा ऐवज येणे त्यास तुम्हांकडे मोतीसा भालचंद काला मेहता याम तुम्हांकडे पाठविले होते त्यासी ठराव ठरविला की राणी आहे येथे जिकूमल याचे मागले आहे त्यास सालाचा हिसेब कितें पाहोन जिकडे ऐवज लागेल तीकडून नीशा घेउं परन्तु या ऐवजाचा पडशा

होई तेथे पावेतो परगणें भजकूरी माणूस न पाठविले व माहाली आली असतील ने उठवून वण फडशा कुल पावेतो गिगसेचाही निकाल वेळेस होईल मासुसे पठविल्यास कामास येणार नाही बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 123.

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on 20th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda:--

"Your men are creating troubles in pargana Bisinpur and harassing the Rayats. It had been agreed and decided in the presence of Bhalachad that after the settlement of past account the question of Giras will be taken up. So long the matter is not decided either way you will not take any action. In spite of this understanding you have deputed your men in Pargana, who are creating trouble there. Please withdraw them atonce. After the settlement of the Giras question other matters relating to the pargana will be taken up and decided.

No. 124.

पान १

नंबर १४

श्री

मेहेरबान दोस्तान राजे संस्थान वासदे सलामह

अज तर्फ सरकार कंपनी इंगरेज बाहादुर प्रांत खानदेश सलाम आंकी कपतान मकीठा साहेब बाहादुर यांज वडून समजले कि तुम्ही पिलाजी देशमुख याजला हातगत जाहला त्याज वरून तुमची चाकरी मनास आणून सरकार तुम्हांवर सरफराज होउन खीलत पाठविली आहे ते कपतान साहेब बाहादुर यांचे विद्यमाने पावत होईल सु॥ आझरीन मया तेन व अलफ सु॥ धुजे खाना ता॥ ५ माहे जून

No. 124.

One of the Officer of East India Company, in charge of the affairs of Khandesh, writes from Dhulia to the Raja of Bansda:--It has been learnt from Captain McKeenth's dispatches that you have helped in the capture of Pilaji Deshmukh and in subsiding the rising. The Company after taking into consideration your services has granted you a Khilat and forwarded the same for presentation. The

Khilat in question will be bestowed upon you in the presence of Captain Mckenith."

No. 125

पान ६

नंबर १५

भी

मेहेरबान दोस्तान उदैसींग राजे संवत्थाने वास्तवै दामेमोदवतहू

अज दील ये खलास लेफ्टीनेट कारनेल आरचीबल्ड राबर्टसन साहेब कानाटवर सुमे खानदेश सलाम आमी येथील खैर खुसी त। तैथी ८ माहे सप्टेंबर पावेतो तुम्ही आपली खैर खुषी लिहून दील ताजा करीत जाणे दीगर मजकूर मुगरराव वीन देशमुख ता। सुरगाणे प्रा। वादी येशवंतराव धीम बाबाजी देशमुख ता। मजकूर या उभयतांचे वतने संमंधी व संस्थान संमंधी कजीबा आहे त्यास त्याची साक्ष तुमचे नावे लिहून दिले आहे आणि येशवंतराव बांनी तुम्हास सवाक बालून दिले आहे ते ता:-

१ सरकारांत भेट करून बीडा व सीरपाव बडील पाण्याचा आम्ही घेत आहो.

१ संवत्थानाचे अधिकारी आम्ही आहो.

१ पूर्वी आमचे बडीलाचे नावे आपले येथुन संस्थान पे। कागद पत्र व मान पान होत गेले.

१

सदरहू तीन कलमाचा सवाक येशवंतराव यांकडे लैहून दिले आहे. त्या प्रमाणे तुम्हांस लिहीले आहे. त्यास या प्रे। उभयतां काय जे वास्तविक मार्हत ७.२६ ते पाटवाचे कळवे ज्याचा काय लिहीणे—

No. 125.

Lt. Colonel Archibald Robertson, the Collecior of Khandesh, writes, on 8th September, to Rawal Udai Singh of Bansda:.

"There is a dispute, between Murar Rao and Yaswant Rao of Surgana, for succession to the Gadi. You have been cited as a witness in their dispute. You are, therefore, requested to acquaint me with the true facts of their claims.

No. 126.

पान १

नंबर ३७

श्री

मेहेरबान दोस्तान राजे उदेसींगजी राजे संस्थान वासदे सलामह-

अजदील एखलास कपतान मकीगस सहेब सरकार कुंपनी आंग्रेज बाहादूर सलाम येथील खैरसला जाणोन तुम्ही आपली खुशवत्की हमेशा लेहून दिल ताजा वरीत असावे दीगर मजमून आम्हांस कपतान ज्यान गहींग साहेब बहादूर यांची चकती आली त्यांत लिहीले की कांही सरंजाम सीरपाव राज्यही करितां पाठविला आहे हे त्यांजला घ वे त्याज वरून आपणास लिहीले तर आपस राहोड मुक्ती तिवडून यावे. आ हा इकडून राहोडास येऊं तुमची आमची भेट राहोडास हाईल इकडून एक दफेदार व दाहा स्वार आपणा कडे पा। आहेत हे आपले समागमे राहातील रा। तेथी १० माहे जून सन १८२० इसवी मु। कलगांव ता। कलम पण काम आला आहे त्यास जलदी आलेतर बहादूर आहे.

सही—इंग्रजी.

No. 126.

Captain Mckeeth, an Officer of the East India Company. writes on 10th June 1820. A. D. from Kasalgaon. to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:—

"I have been informed by Captain John that, some Sirapo has been granted and forwarded for presentation to you. You are, therefore, requested to come down to Bahad, where ore Lafadar and ten Swars are sent for your reception, They will attend on you till we meet and the Sirapo is presented."

No. 127.

पान १

नंबर २०६

१॥ श्रावण व. १४ संवत् १८८१.

श्री गजानन.

राजश्री उदैसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्तो॥ हरबाजी खंडेराव गम गम विनंती येथील कुशल ता॥ श्रावण व. ११ पावेगे म॥ नवसारी येथे थ्या र्थीत जाणोन स्कीये कुशल लिहीत आमावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले घ्यान महंमद जमदार वा मजकूर यथून लिहिला त्याचे उत्तर तुम्ही लिहीले कां दादाभाई रुस्तुमजी तुमचाच कमतीमदार तुमचे अझे खेरीज नाहीं त्यास त्याणे जसे तेथे निपजेल तसे लिहीले ये विसीं येथील आज्ञाच कारण काय असो ये विसीं सवीतर आम्ही रोमर साहेब वहादर यांजला हकिगत लिहीली आहे त्या पेक्षा अधिकोत्तर तुम्हांस लिहावे असे नाही साल गु॥ वा॥ गिरासाचे बोली येथून सिमेतास चांदनी मेहता कडे पो॥ म्हणोन लिहीले त्यास उत्तम केले बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे हे विनंती.

No. 127.

Harbaji Khande Rao writes. on Shravan 11th from Nawasari, to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:-

"You write in reply to my inquiry about Jan Mahamad's affairs and says that Dadbhai Rustamji is my Kamavisdar and as such he can write anything. Besides you want to know further me on the subject. In reply I am to inform you that I have already written to John Romer and therefore can not give any information on the subject."

N . 128.

पान १

नंबर ६६

श्री गजानन

राजश्री उदैसींग राजे राउळ संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाझः झो॥ मोरो खंडेराव राम राम हे विनंती येथील कुशल ता॥ माच ४॥ शु॥ पावेतो मु॥ नवसारी येथे यथास्थीत आहे विराण मोंजे तैलाडी पे॥ तैलाडीकर दाजी पटील यांनी तीन गाड्या हरभरे मोंजे चुनावाडी पे॥ आंतापूर येथून भरून मोंजे मजकूर येथे आणीत होता ते मार्गान्त मोंजे भीमार पे॥ वांसदा येथे गाडे आले तेव्हा चवकीदार याने जबरदस्तीने गाडे वळकुन वासदास घेऊन गेले तेथे गाड्या तीन पे॥ दीड गाडी हरभरे खली करून घेतले आणी दाजी पटील याचा मुल येदलजी यांस सांगितले की तुम्ही जसे हरभरे खरेदी केले असतील त्या प्रमाणे आम्ही रुपये देऊं त्याजवर येदलजी मा॥ आपले गांवास आला त्याज वर रुपया कतितां दोन चार वेलां येदलजी आला परन्तु रुपये दिले नाही त्यास हे कांही चांगले नाहीं पण महिने मलाकसर आले परन्तु त्यांचे हाकास रुपये आले नाही त्यास खरेदी प्रमाणे रुपये द्यावे दाजी पारसी चुनावाडी कर यांज पसून हरभरे घेतले आहेत तो पारसी सांगले त्या प्रमाणे येदलजीस रुपये द्यावे अन्यथा नये गरीबाचा मास घेऊन रुपये न द्यावे हे नीट नाहीं असो आतां पत्र पावतांस रुपये बीस दीवत द्यावे हे वर्तमान आपल्यास माहित नसेल असे वाटते त्यास ये दिसीं चवकसी होउन येदलजी मजकूर याजकास रुपये देविले पाहिजेत वलाचे बहुत काय लिहिणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 128.

Moro Khande Rao writes, on Mrgh Suki 4th from Newasari, to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:—

Daji Patel of Teladi, having purchased three carts of Gram in village Chundawadi in Antapur Pargana, was returning home. While enroute he was passing through the limits of your village Bhimar. He was forcibly detained and led to Bansda with his carts loaded with gram. The Chawkidar after reaching Bansda took one and half cart of gram for himself and told Daji Patel that he will pay for the same to Yedalji. There after Yedal went there several times and demanded payment but has not been paid as yet. Therefore I request you to see that the amount of the gram is paid to Yedalji."

No. 129.

पान १

नबर ११४

नवकल.

श्री.

राजभा उमेदसींग संस्थान धरमपूर गोसावी यांस:-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये शनो॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान आसीरवाद ६५री येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष राजश्री रायसींग संस्थान वांसवे यांची सापत्न आई ते तुमची कन्या ती वे खर्चा बदल गांव ते नेमूनूक देत असतां दावीला आहे व रायसींग यांचा बाप नारसींग मृत्य पावले ये समई त्याचा सीलेखाना नेला आहे त्यांस वे विसी आज्ञा जाहली प हिजे म्हणोन मशागर्न ले कडील कारवूनानी हुजूर दिदीत वे ले त्याज वरुन हे पत्र तुम्हांस सादर केले असे तरी रायसींग पुर्वीच्या सील सीन्या प्रमाणे आपते सापत्न आईची खर्चा बदल दुसरा गांव देतील त्यांस मोजे मजकूर हा गांव दावीला आहे तो सोडुन देणे व यांचा सीलाखाना तुम्ही नेला असेल तो याचा हवालीस देणे जाणीजे छ ५ रविलावल सु॥ तीला तीसेन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे.

No. 129.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 6th Rabi-ulwal 1199 Arba, to Umedsingh the Raja of Dharampur :—

"The step mother of Rawal Rai Singh is your daughter. Though she is well provided still you have taken possession of his village. Besides you took possession of Selakhan at the time of Nahar Sing's death. The matter being reported to the Hazur. it is ordered that the village should be returned by you. Your daughter will be provided with Nemnuk of another village by Rai Sidgh. Besides it is directed that you should return the Selakhan to Rai Singh."

No. 130.

पत्र १

वेळ १७१

धीगजानन.

राजश्री वदेसींग राउल संस्थान दांसदे गोसावी यासी:—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये शने॥ हरबाजी हंहेराव राम राम चिन्सी बेयाल कुशल त॥ आषाढ व॥ २ पे॥ १॥ नवसारी येथे यथार्थत असो विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले सीलपत याची घाह येऊन आसचे गांव पालगसाण लुटुन घाबाले पो॥ आतां पुरांत राहिले आहेत त्यास वमावसदार यांनी घाहदाक्यास सारा दिह्या आहे म्हणोन लिहीले

की याचा दंडोबगत व्हावा त्याच सीलपत कुंवर दासी व आमचे माहाल घट्यासी सुत कोठे आहे त्यांत तुमचे माहालांत छुटतील आणि त्याजला सारा आमचे माहाल वाले देतील हे घडणार नाही तुम्हास कोणी गैर बाजबी समजाविल्या वरून लिहीले आहे असे वाटते त्यास तुम्हास पक्की बातमी असल्यास जेथे धाडवले अस्तील तेथून त्याज वर तुम्ही आपली स्वारी पाठऊन देलाशीक धरून म्य वे अथवा घळेल ते करावे आमचे महालवरी कोणी आडवे हंऊन सो घून देतल मग तर थारा दिवहा हे रुचेच होईल त्यास तुम्ही आपले पाहून आमचे माहालास व रदेतस मात्र बाडी मात्र उपद्रव लागु देऊ नये बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती

No. 130.

Harbaji Khande Rao writes, on Ashad Padya 2nd, to Uday Singh the Raja of Bansda :-

"Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. In your letter you write that Silpat Kuar, after looting Parangbhan, retired to Antapur, where she is sheltered by the Kamevisdar. Besides you desire that some sort of arrangement should be made to restrain her. I am to inform you in this connection that there is not an iota of truth in the allegation rather you are misled by your informant. However if you think that your information is sound and correct you can send your own men and get her arrested. If my people will work for her arrest you will have to pay expenses."

No. 131.

कल १

वखर १९८

धीगज,नन.

राजश्री उदेसीगजी राजल संस्थान बांसदे गोसावी दास:-

अखरडीत लक्ष्मी आलंकृत राजन्य इनो॥ गोपालगव मैराज सरसुभा प्रांत सुरत आठ-
विंसी राम राम विनंती येथील कुशल त॥ आषाढ शु॥ ६ पावेतो मुक्काम नवसरी येथे यथा-
स्थीत असी विशेष वे॥ बीसनपूर येथील माहालच्या बोली आसल्या वरून तुमचे कडील माणसे
वेउन नेल्या आणि माहाली बहुत द॥ तुम्हा कडील माणसानी मांडील आहे त्यान कुळे सर्व

माहाल उज्वाळ माला म्हणोन बहुत प्रकारे तेथील तलवदाराची पत्रे आले ग्याज बरन तुम्हांस हे पत्र लिहीले जसे तरी तुम्हीं पत्र पावतांच पै। उठवुनच वं लील्या घरन नेल्या असतील त्या दरोबरत सोडून घाव्या ये विसीं दीमत करु नये कारणकी दिवस अचदीचे अशा दिवसांत असा उषद्वय तुम्ही वेला तेव्हां माहालचा बंदोबरत बसा राहिल याज करितां पत्र पावतांच सोडून घावा तुम्ही गिरा सांचे रुपये पावता आसला म्हणोन हे कर्म करविले असेल असे वाटते आसो आम्ही तुम्हास पेशजीच लिहीले होते की ईजादारा पासोन रुपये तुमचे सत्ताजाड जे असतील ते उगवून घावे असे असतां तुम्ही ते न केले आणी गरीबास बाजता हे ठीक नाही असो सात गु। सं। १८७६ चे फसली द। ईजारदार येथे आला आहे त्यांस तुम्हां कडील कोणी कासारी शाहाणा माणूस कागल पत्रा सुद्धां येथे पत्र पावतांच पै। घावा रुडशा करन देवीतां येईल त्यांज करोतां पत्र पावतांच कारभारी कोणी जलद पाठवावा आणी कोली दरोबरत आधी कामचे खाराचे खबर सोडून देवन लागलांच कारभारी पाठवावा म्हणजे देवजाचा पडशा करन देवाकण्यास येईल पत्रोचर पाठवावे. बहुत काय लिहीले लोभ करावा हे विनती.

No. 131

Gopal Rao Mairai, the Sir Suba of Surat Athavisi, writes, on Ahad Suki 6th from Nawasari, to Rawal Udal Singh the Raja of Bansda :—

" Your men slipped down to Bisanpur and after ravaging the Pargana forcibly carried away some Kolis. Due to their ravages the whole Pargana is now desolste. You are, therefore, requested to release those Kolis at once without any delay or excuse. "

